

Warszawa, dnia 31 maja 2007 r.

**MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
DEPARTAMENT KONTROLI, SKARG I WNIOSKÓW**

DKSiW-A-0334/1989/07

„ZATWIERDZAM”

Janusz KACZMAREK
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

**SPRAWOZDANIE
z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw
wewnętrznych i administracji w 2006 roku.**

I. PRAWNE I ORGANIZACYJNE UWARUNKOWANIA DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ

W 2006 r. zasadniczym przepisem regulującym działalność kontrolną Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA¹ oraz komórek kontrolnych organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji było Zarządzenie Nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli urzędu obsługującego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych i nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, zmienione Zarządzeniem Nr 9 MSWiA z dnia 27 maja 2002 r. (Dz. Urz. MSWiA z 2001 r. Nr 6 poz. 11)². Obecnie trwają prace nad

¹ Zgodnie z Zarządzeniem nr 13 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 2006 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji nastąpiła zmiana nazwy Departamentu.

² Obecnie trwają prace nad nowelizacją Zarządzenia nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 marca 2001 r., zmienione zarządzeniem Nr 9 MSWiA z 27.05.2002 r.

Warszawa, dnia 31 maja 2007 r.

**MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
DEPARTAMENT KONTROLI, SKARG I WNIOSKÓW**

DKSiW-A-0334/ /07

„ZATWIERDZAM”

Janusz KACZMAREK
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

S P R A W O Z D A N I E
z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw
wewnętrznych i administracji w 2006 roku.

I. PRAWNE I ORGANIZACYJNE UWARUNKOWANIA DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ

W 2006 r. zasadniczym przepisem regulującym działalność kontrolną Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA¹ oraz komórek kontrolnych organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji było Zarządzenie Nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli urzędu obsługującego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych i nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, zmienione Zarządzeniem Nr 9 MSWiA z dnia 27 maja 2002 r. (Dz. Urz. MSWiA z 2001 r. Nr 6 poz. 11)². Obecnie trwają prace nad

¹ Zgodnie z Zarządzeniem nr 13 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 2006 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji nastąpiła zmiana nazwy Departamentu.

² Obecnie trwają prace nad nowelizacją Zarządzenia nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 marca 2001 r., zmienione zarządzeniem Nr 9 MSWiA z 27.05.2002 r.

nowelizacją powyższego Zarządzenia, zmierzające do dokonania zamian w trybie przeprowadzania czynności kontrolnych oraz w procedurach sporządzania dokumentów pokontrolnych.

Podstawą przeprowadzania kontroli było również Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 1997 r. Nr 109, poz. 704) oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650).

Komórki kontrolne urzędów wojewódzkich prowadziły kontrole w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na podstawie zarządzeń Wojewodów i regulaminów organizacyjnych urzędów.

II. DEPARTAMENT KONTROLI, SKARG I WNIOSKÓW MSWiA

Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA w obecnej strukturze organizacyjnej funkcjonuje od dnia 23 stycznia 2006 roku (wcześniej: Departament Kontroli) na podstawie Zarządzenia Nr 13 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 2006 roku w sprawie nadania statutu Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Zakres kompetencji oraz organizację wewnętrzną Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA określają:

- Zarządzenie nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lutego 2006 roku w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- Zarządzenie nr 47 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 grudnia 2006 roku w sprawie zatwierdzenia wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA.

Przepisem regulującym zasady i tryb przeprowadzania kontroli przez Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA jest Zarządzenie nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli urzędu obsługującego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych i nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. MSWiA z 2001 r. Nr 6 poz. 11 z późn. zm.). Obecnie trwają prace nad nowelizacją powyższego Zarządzenia, zmierzające do dokonania zamian w trybie przeprowadzania czynności kontrolnych oraz w procedurach sporządzania dokumentów pokontrolnych.

W 2006 r. w skład Departamentu Kontroli Skarg i Wniosków MSWiA wchodziło 5 wydziałów, z czego 3 wykonywały zadania kontrolne:

- Wydział Kontroli Służb Mundurowych (9 osób), przeprowadzający głównie kontrole w ramach sprawowanego przez Ministra SWiA nadzoru nad realizacją przez organy i jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane zadań, wynikających z przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu oraz ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony RP;

- Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej (8 osób), realizujący m.in. kontrole z zakresu działalności gospodarczej i finansowej w komórkach organizacyjnych Ministerstwa, organach i jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra SWiA oraz kontrole z zakresu wykorzystania i rozliczania dotacji, przekazanych z budżetu Ministra SWiA organom i jednostkom organizacyjnym podległym lub nadzorowanym przez Ministra SWiA a także jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych;
- Wydział Kontroli Administracji Publicznej (7 osób), dokonujący kontroli głównie w zakresie funkcjonowania urzędów obsługujących organy administracji rządowej w województwie oraz w obszarze działalności komórek organizacyjnych w zakresie realizacji zadań, wynikających z regulaminu organizacyjnego Ministerstwa;
- Wydziały: Analiz i Strategii Kontroli (11 osób) oraz Skarg i Wniosków (9 osób) nie prowadzą działalności kontrolnej. Wydział Analiz i Strategii Kontroli m.in. dokonuje okresowych analiz i ocen form kontroli przeprowadzanych przez Departament Kontroli, Skarg i Wniosków, opracowuje sprawozdania z działalności kontrolnej resortu, kontroli finansowej oraz oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy i służby w resorcie spraw wewnętrznych i administracji; zapewnia obsługę biurową Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, działającego przy Ministrze SWiA oraz Resortowej Komisji Orzekającej działającej przy Ministrze SWiA, w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Do kompetencji Wydziału Skarg i Wniosków należy przyjmowanie, rozpatrywanie i koordynowanie załatwiania skarg i wniosków w MSWiA oraz w organach i jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra SWiA.

Plan kontroli Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków na 2006 r. przewidywał przeprowadzenie 70 kontroli (w 38 tematach). Z uwagi m.in. na nowe zadania, które w 2006 r. weszły do zakresu kompetencji Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA (kontrola wykorzystania dotacji, przyznawanych w imieniu Ministra SWiA), faktycznie przeprowadzono 131 kontroli (w 154 podmiotach, w zakresie 91 tematów), tj. o 61 kontroli więcej niż zaplanowano (wzrost o 87 %).

W porównaniu z ilością kontroli przeprowadzonych w roku 2005 r. (110, w tym 42 zaplanowane) w okresie sprawozdawczym, tj. w roku 2006 zrealizowano ogółem o 21 kontroli więcej (wzrost o 19%).

Z ogólnej liczby 131 kontroli zrealizowanych przez Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA w 2006 r.:

- 41 % stanowiły kontrole problemowe (54),
- 3 % - kontrole sprawdzające (4),
- 56 % - kontrole doraźne (73).

Najwięcej kontroli przeprowadzono w podmiotach dotowanych przez Ministra SWiA (35 kontroli w 35 podmiotach), w komórkach organizacyjnych Ministerstwa SWiA (21 kontroli w 24 podmiotach) oraz w jednostkach Policji (19 kontroli w 27 podmiotach).

Wśród ogólnej liczby kontroli (131), najwięcej (68) dotyczyło problematyki finansowej, w tym: zamówień publicznych (13), dotacji (42), pozostałych spraw finansowych (13), co łącznie stanowiło 52 % ogółu kontroli, przeprowadzonych w 2006 r. przez Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA. Drugą grupę, pod względem ilości, stanowiły kontrole dotyczące problematyki kadrowej, szkoleniowej oraz organizacyjnej – łącznie 20 kontroli, co stanowiło 15% wszystkich zadań kontrolnych wykonanych w 2006 r. Na trzecim miejscu, pod

względem ilości zrealizowanych kontroli, znajdowały się kontrole z zakresu funkcjonowania systemu ratowniczo – gaśniczego oraz zarządzania kryzysowego (8 kontroli – 6% ogółu).

Wśród ogółu - 131 przeprowadzonych w roku 2006 kontroli: 65 kontroli w 65 podmiotach zrealizował Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej (w tym 35 kontroli wykorzystania dotacji), 26 kontroli w 25 podmiotach przeprowadził Wydział Kontroli Administracji Publicznej, 38 kontroli, podczas których skontrolowano 62 podmioty zostało przeprowadzonych przez kontrolerów z Wydziału Kontroli Służb Mundurowych oraz 2 kontrole w 2 podmiotach wykonał Wydział Skarg i Wniosków.

W okresie sprawozdawczym nie zrealizowano 11 tematów kontroli, zaplanowanych do przeprowadzenia przez Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA w 2006 r.:

1. Realizacja zadań przygotowawczych w zakresie szczególnej ochrony obiektów kategorii II ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa w Straży Granicznej (Komenda Główna Straży Granicznej, Podlaski Oddział Straży Granicznej);
2. Realizacja zadań przygotowawczych w zakresie szczególnej ochrony obiektów kategorii II ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa w Policji (Komenda Główna Policji, Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu);
3. Kontrola wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na obronę cywilną w okresie marzec 2000 r. – grudzień 2005 r.;
4. Kontrola sposobu wydatkowania środków przekazanych Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej przez zakłady ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia;
5. Prowadzenie ewidencji i inwentaryzacja mienia MSWiA;
6. Stan współpracy Władzy Wdrażającej Program Współpracy Przygranicznej PHARE z organami Straży Granicznej;
7. Efektywność wykorzystania przez Policję urządzeń do rejestracji zachowań uczestników ruchu drogowego (wideorejestratory) w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Katowicach i Komendzie Wojewódzkiej Policji w Łodzi;
8. Celowość i gospodarność wykorzystania sprzętu transportowego, jego napraw i remontów oraz nadzoru nad prawidłowością dokumentowania tych zdarzeń w MSWiA (Zakład Obsługi MSWiA, Biuro Administracyjno-Finansowe MSWiA);
9. Prawidłowość wykonywania przez regionalne izby obrachunkowe działalności kontrolnej, informacyjno – szkoleniowej oraz realizacji przez izby postanowień o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Z 2001 r. Nr. 112, poz. 1198 ze zm.);
10. Nabór kandydatów do korpusu służby cywilnej, w tym zawieranie umów na tzw. zastępstwo;
11. Terminowość opracowywania aktów prawnych, będących w kompetencji Ministra.

Powodami odstąpienia od przeprowadzenia kontrolnych była znaczna ilość kontroli doraźnych, zleczanych przez członków kierownictwa MSWiA w II i III kwartale 2006 r., wystąpienia kierowników jednostek, zgłaszających bezzasadność podjęcia czynności kontrolnych w wyznaczonym w planie terminie, np. z uwagi na trwający proces zmian w zakresie planowanym do skontrolowania (np. brak pełnej realizacji wyposażania Policji w nieoznakowane radiowozy z zamontowanymi wideorejestratorami), dublowanie się problematyki kontrolnej z czynnościami, podejmowanymi przez Najwyższą Izbę Kontroli. Istotną przyczynę stanowiła także konieczność wywiązania się z obowiązku nałożonego na organ sprawujący nadzór nad jednostką sektora finansów publicznych - przeprowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania procedur kontroli finansowej, obejmującej co najmniej 5 % wydatków budżetowych tych jednostek oraz niepełna obsada etatowa w Departamencie Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA. Powyższe zmiany znalazły odzwierciedlenie

w zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dwóch aneksach do planu kontroli, realizowanego przez Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA w 2006 r.

W zakresie kontroli, dotyczących działalności Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz departamentów i biur Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji nadzorujących pracę tych służb, przeprowadzono:

- 15 kontroli w Policji, między innymi w: Komendzie Głównej Policji, Komendzie Stołecznej Policji, komendach wojewódzkich Policji w Poznaniu i Lublinie, Zarządzie CBS KGP w Gdańsku, Poznaniu i Białymstoku;
- 11 kontroli w Państwowej Straży Pożarnej, między innymi w: Komendzie Głównej PSP, komendach wojewódzkich PSP w Warszawie i Toruniu, Centralnej Szkole PSP w Częstochowie, Szkole Podoficerów PSP w Bydgoszczy, w szkołach aspirantów PSP w Krakowie i Poznaniu;
- 1 kontrolę w Straży Granicznej, obejmującą dwa podmioty: Komendę Główną Straży Granicznej oraz Bieszczadzki Oddział Straży Granicznej w Przemyśle;
- 2 kontrole w komórkach organizacyjnych MSWiA - w Departamencie Bezpieczeństwa Publicznego MSWiA oraz b. Biurze Ochrony Informacji Niejawnych i Spraw Obronnych MSWiA.

Stwierdzone nieprawidłowości w ww. jednostkach dotyczyły:

- braku współpracy pomiędzy Wydziałem do Walki z Przestępczością Gospodarczą KWP w Poznaniu a Zarządem CBS KGP w Poznaniu oraz braku dostępu do internetu niektórych komórek organizacyjnych pionu do walki z przestępczością gospodarczą w województwie wielkopolskim oraz nienadania protokołowi z kontroli kompleksowej KWP w Lublinie stosownej klauzuli tajności (kontrola efektywności pracy operacyjnej w zwalczaniu przestępczości gospodarczej w komendach wojewódzkich Policji w Poznaniu i Lublinie);
- błędów polegających na nieprzestrzeganiu przepisów prawa budowlanego oraz uchybień organizacyjnych przy uzyskaniu i remoncie budynku przeznaczonego na siedzibę Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Mazowieckim;
- braku analizy oświadczeń majątkowych członków korpusu służby cywilnej Komendy Głównej Policji złożonych w aktach osobowych, mimo wyraźnej dyspozycji zawartej w art. 10 ust. 4 ustawy o ograniczeniu działalności gospodarczej, nakładającej ten obowiązek na kierownika jednostki,
- braku aktualnego „Regulaminu organizacyjnego KG PSP”,
- braku jednolitych i czytelnych zasad oraz kryteriów przy naborze do uczestnictwa w szkoleniach, organizowanych przez PSP. Ponadto stwierdzono utworzenie dodatkowej listy i w konsekwencji przyjęcie do służby kandydackiej w PSP 13 osób, które nie zaliczyły pisemnych egzaminów na 1 rok DSA PSP w Częstochowie w roku szkolnym 2005/2006. Wskazano również na niewystarczający nadzór ówczesnego kierownictwa KG PSP.

W wyniku kontroli doraźnej, badającej funkcjonowanie Międzyresortowego Centrum do Spraw Zwalczania Przestępczości Zorganizowanej i Międzynarodowego Terroryzmu, stwierdzono nieprawidłowości polegające m.in. na: prowadzeniu w Centrum zbioru danych osobowych z naruszeniem art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji i art. 23 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych; udostępnieniu Centrum i niewłaściwym wykorzystywaniu Uniwersalnego Komputerowego Stanowiska Pracy /UKSP/; stosowaniu niedozwolonych metod pracy operacyjnej; nieuprawnionym uczestniczeniu w czynnościach wykrywczych i zbieraniu danych o osobach objętych np. czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi. Stwierdzono

również działania polegające na niezabezpieczeniu zbiorów danych osobowych, wytwarzaniu dokumentów i przetwarzaniu informacji niejawnych przez osoby z Centrum, niebędące użytkownikami komputerów TEMPEST. Ponadto osoby z Centrum pobierały z Kancelarii Tajnej MSWiA dokumenty, które były zbyt długo przechowywane poza Kancelarią i bez wymaganej zgody.

Podczas kontroli sprawdzającej, dotyczącej „Sposobu reformowania Zarządu Operacji Antyterrorystycznych Głównego Sztabu KGP oraz pozostałych jednostek AT Policji w świetle wniosków pokontrolnych Departamentu Kontroli MSWiA oraz koncepcji Międzyresortowego Centrum do Spraw Zwalczania Przestępczości Zorganizowanej i Międzynarodowego Terroryzmu” stwierdzono niewykonanie 5 wniosków z kontroli problemowej, dotyczących m.in.: utworzenia centralnej jednostki antyterrorystycznej; opracowania projektów zmian do przepisów prawnych sankcjonujących używanie przez policjantów karabinów wyborowych i stosowania materiałów wybuchowych do pokonywania przeszkód oraz stworzenia odpowiedniej bazy do szkolenia strzeleckiego policjantów. Poprzednie kierownictwo KGP nie wykonało, a nowe nie uwzględniło w swoich założeniach dot. działań antyterrorystycznych, wniosków i uwag zespołu kontrolnego oraz koncepcji Międzyresortowego Centrum ds. Zwalczania Przestępczości Zorganizowanej i Międzynarodowego Terroryzmu, rozpoczęło prace nad nową koncepcją reformowania jednostek Antyterrorystycznych.

Na skutek dokonanych w trakcie kontroli ustaleń skierowano: 1 wniosek do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, 5 wniosków o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych oraz 3 zawiadomienia do organów ścigania.

Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA w 2006 r. dokonał także kontroli realizacji zadań przez departamenty i biura Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz administrację rządową w województwie. W powyższym zakresie przeprowadzono:

- 21 kontroli w komórkach organizacyjnych MSWiA między innymi w: Departamencie Administracji Publicznej, Departamencie Rozwoju Rejestrów, Departamencie Spraw Obywatelskich, Departamencie Zdrowia, Departamencie Wyznań Religijnych oraz Departamencie Mniejszości Narodowych i Etnicznych MSWiA;
- 12 kontroli w urzędach wojewódzkich, między innymi w: Lubuskim UW, Pomorskim UW, Lubelskim UW, Podlaskim UW, Małopolskim UW, Świętokrzyskim UW, Dolnośląskim UW, Łódzkim UW, Śląskim UW, Zachodniopomorskim UW;
- Zakładzie Obsługi MSWiA;
- Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA;
- Zakładzie Emerytalno-Rentowym MSWiA.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w Centrum Personalizacji Dokumentów stwierdzono nierzetelność działań, podejmowanych w związku z realizacją umowy nr PWF-15/MSWiA/05 na zakup systemu do personalizacji dokumentów, tj. niewłaściwy odbiór zakupionego sprzętu oraz zbyt późne uregulowanie spraw, związanych z przeniesieniem niezbędnych danych pozostających w gestii Centrum Personalizacji Dokumentów oraz brak działań w celu zabezpieczenia środków na zapłatę za ewentualną dostawę zamówionego systemu w 2006 r.

W ramach kontroli doraźnej, badającej okoliczności związane z przekazywaniem do urzędów wojewódzkich nienotyfikowanych paszportów nowego wzoru, wykazano brak właściwej koordynacji działań likwidowanego w tym czasie Departamentu Rejestrów Państwowych i tworzonego Departamentu Rozwoju Rejestrów z Centrum Personalizacji Dokumentów. Wskazano także m.in. na niedopełnienie obowiązków przez pracowników

MSWiA, którzy zakupili nadmierną ilość druków dowodów osobistych i doprowadzili do ich dezaktualizacji.

W wyniku kontroli realizacji zadań regulaminowych, dotyczących trybu i formy przyznawania i rozliczania wykorzystania dotacji udzielonych z Funduszu Kościelnego stwierdzono nieprawidłowości, polegające na udzieleniu trzech dotacji z powyższego dla Ośrodka „Fraternitas” w Legnicy, które zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, a także na udzieleniu dwóch dotacji Parafii p.w. św. Ap. Piotra i Pawła w Konstancinie-Jeziornej mimo, że nie prowadziła ona stałej działalności charytatywnej. Ponadto, na 37 dotacji przyznanych z Funduszu Kościelnego na wspomaganie działalności charytatywno-opiekuńczej, oświatowo-wychowawczej oraz remonty zabytkowych obiektów sakralnych - 12 zostało rozliczonych po terminie. Ustalono także, że tryb i forma przyznawania dotacji z Funduszu Kościelnego, jak również uregulowania prawne, będące podstawą działania Funduszu są nieaktualne. Stwierdzono niewłaściwy nadzór kierownictwa Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych MSWiA nad pracą Wydziału Funduszu Kościelnego.

Komentarz [m1]:

Kontrole problemowe przeprowadzone w czterech urzędach wojewódzkich wykazały nieprawidłowości polegające m. in. na tym, że: oświadczenia majątkowe dyrektorów, ich zastępców i głównych księgowych przedsiębiorstw państwowych, dla których wojewoda jest organem założycielskim, nie były gromadzone bądź analizowane zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

W związku z ustaleniami pokontrolnymi oraz realizacją trybu kontroli, kierownicy kontrolowanych jednostek poinformowali o sposobie realizacji wniosków (w kilku przypadkach brak informacji o sposobie realizacji wniosków w związku z zakończeniem kontroli dopiero pod koniec grudnia 2006 roku).

Na skutek ustaleń kontrolnych podjęto także prace, zmierzające do zmiany obowiązujących przepisów, np. obecnie trwają prace zmierzające do nowelizacji zasad i trybu funkcjonowania Funduszu Kościelnego oraz nad zmianą przepisów Komisji Dyscyplinarnej MSWiA.

Ponadto skierowano 1 wniosek do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych w trakcie przygotowania, 3 wnioski o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych oraz 4 zawiadomienia do organów ścigania.

Przeprowadzono także kontrole wykonywania kontroli finansowej, gromadzenia i dysponowania środkami publicznymi oraz gospodarowania mieniem w 2006 roku oraz stosowania obowiązujących w tym zakresie procedur. Kontrolę zamówień publicznych przeprowadzono między innymi w: Zakładzie Obsługi MSWiA, Zakładzie Emerytalno – Rentowym MSWiA, Biurze Administracyjno-Finansowym MSWiA, Komendzie Głównej Policji, Departamencie Rozwoju Rejestrów MSWiA, Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA, Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie oraz w Centralnym Szpitalu Klinicznym MSWiA.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- pominięcie w SWIZ informacji o wymaganiach dotyczących zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
- niezamieszczenie informacji o możliwości złożenia oferty wariantowej oraz informacji na temat wadium,
- brak podjęcia skutecznych działań dotyczących wyegzekwowania kar za niedotrzymanie terminu realizacji zadania,
- niewłaściwe zastosowanie trybu udzielania zamówienia w postępowaniu z wolnej ręki na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 3, 4, 11 ustawy,

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- wydatkowanie środków finansowych (części) pochodzących z rezerwy celowej na inne cele.
- w wyniku kontroli w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, stwierdzono nieprawidłowości polegające na przyjęciu w umowie zasadniczej na budowę budynku dydaktycznego szkoły zmiany sposobu rozliczania robót budowlanych w formie wynagrodzenia kosztorysowego, co odbiegało od przyjętych zasad obliczania ceny przedmiotu zamówienia SIWZ. Oznaczało to odstępnie w umowie od warunków przetargu w sposób niekorzystny dla inwestora. Wybór sposobu rozliczania z wykonawcą za pomocą kosztorysów powykonawczych spowodował, że cena złożona przez wykonawcę w ofercie była ceną wstępną, nie oddającą rzeczywistych kosztów budowy.

W wyniku przeprowadzonych kontroli do organów ścigania skierowano 3 zawiadomienia, do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych przekazano 3 wnioski, natomiast w 2 przypadkach wszczęto postępowanie dyscyplinarne.

Kontrolami objęto także przestrzeganie realizacji procedur kontroli finansowej, obejmującej co najmniej 5% wydatków budżetowych kontrolowanej jednostki organizacyjnej. Czynności kontrolne przeprowadzono między innymi w: Biurze Ochrony Rządu, Komendzie Głównej Policji, Komendzie Głównej Straży Granicznej, Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej oraz w Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA. Najczęściej występujące nieprawidłowości w ww. jednostkach dotyczyły niedostosowania w pełni procedur kontroli finansowej do standardów ogłoszonych przez Ministra Finansów, a także braku zapisów, odnoszących się do obowiązku sporządzania analizy ryzyka.

Na skutek kontroli, w jednostkach BOR i KGP wdrożono procedury uwzględniające standardy kontroli finansowej, opracowane przez Ministerstwo Finansów. Wprowadzono do procedur kontroli szczegółowe zasady kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej, oraz wprowadzono do procedur obowiązek składania czytelnych podpisów osób odpowiadających za kontrolę. W kilku przypadkach brak informacji o realizacji wniosków, w związku z zakończeniem kontroli w grudniu 2006 r.

Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA skontrolował także w Komendzie Głównej Policji prawidłowość wykorzystania środków z funduszu zagranicznego Schengen w zakresie realizacji projektów uznanych na tzw. cele specjalne w latach 2004 – 2006. Stwierdzone w trakcie ww. kontroli nieprawidłowości polegały głównie na niewystarczającym wykorzystaniu przyznanych Policji środków Funduszu Schengen (wykorzystanie ok. 35%) w końcowej fazie okresu kontraktowania oraz nieprzestrzeganiu procedur certyfikowania płatności kontraktów realizowanych w ramach Funduszu Schengen (brak certyfikacji płatności).

W Komendzie Głównej Straży Granicznej oraz we Władzy Wdrażającej Program Współpracy Przygranicznej Phare przeprowadzono kontrolę dotyczącą zbadania przyczyn ewentualnej utraty środków programu z funduszu zagranicznego Phare. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie niewłaściwego zarządzania środkami pochodzącymi z pomocy UE oraz niewystarczającego wypełniania przez WWPWPP zadań jednostki nadzorującej. Kierownicy kontrolowanych jednostek poinformowali o sposobie realizacji wniosków pochodzących z powyższych kontroli.

Kontrolerzy Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków przeprowadzili również kontrole w 7 jednostkach organizacyjnych służby zdrowia MSWiA (Centralnym Szpitalu Klinicznym MSWiA, Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Łodzi, Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Olsztynie, Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Białymstoku, Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Zielonej Górze, Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Katowicach oraz w Sanatorium w Krynicy Zdroju). Do najczęściej występujące nieprawidłowości w tych jednostkach należał niewystarczający

nadzór ze strony organu założycielskiego pełniony w latach 2005-2006 przez Departament Zdrowia MSWiA i BAG MSWiA nad prowadzonymi procesami inwestycyjnymi, głównie w zakresie zatwierdzenia zaktualizowanego zbiorczego zestawienia kosztów (ZZK) obejmującego wszystkie koszty, w tym wynikające z rozszerzenia zakresu rzeczowego. Odnotowano także przypadki nierozliczenia kwoty kaucji gwarancyjnych, zatrudniania osób na stanowiskach kierowniczych bez uprzedniego ich zatwierdzenia przez Ministra SWiA (główny księgowy) oraz zbyt późne przedstawienie Ministrowi SWiA do zatwierdzenia rocznych planów finansowych ZOZ.

W 34 podmiotach przeprowadzono kontrolę wykorzystania środków budżetowych przekazanych jednostkom spoza sektora finansów publicznych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, m.in. w:

- Białoruskim Towarzystwie Społeczno – Kulturalnym,
- Białoruskim Zrzeszeniu Studentów,
- Polskiej Federacji- Sportu „Gwardia”,
- Związku Białoruskim,
- Związku Ukraińców,
- Muzułmańskim Związku Religijnym,
- Stowarzyszeniu „Szterndlech”,
- Górskim Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym,
- Tatrzańskim Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym,
- Wodnym Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym,
- Mazurskiej Służbie Ratowniczej,
- Zarządzie Głównym Polskiego Czerwonego Krzyża,
- Zarządzie Głównym Ochotniczych Straży Pożarnych,
- Biurze Koordynacji Projektu Banku Światowego,
- Fundacji Przeciwko Handlowi Kobietami „La Strada”,
- Klubie Sportowym „Hetman”,
- Biurze ds. Usuwania Skutków Klęsk Żywiolowych MSWiA.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w tych jednostkach, dotyczyły dokonania (bez aneksowania umów) przesunięć między grupami kosztów oraz przedstawiania w rozliczeniu wydatków (faktur) niezwiązanych z realizacją zadania określonego w umowie, co oznaczało konieczność zwrotu do MSWiA kwoty 26.300,14 PLN wraz z ustawowymi odsetkami, czy wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem m.in. na wydanie czasopisma dla dorosłych zamiast dla dzieci oraz niewłaściwego wyliczenia wartości zamówienia, poprzez podanie kwoty wartości brutto.

W wyniku omawianych kontroli skierowano 9 wniosków do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

Kierownicy wszystkich kontrolowanych jednostek poinformowali o sposobie realizacji wniosków.

W 2006 r. przeprowadzono 13 postępowań wyjaśniających, w tym czynności sprawdzające w związku z zarzutami NIK, dotyczącymi bezprawnego wypłacenia Likwidatorowi Mienia b.PZPR wynagrodzenia z tytułu zawartych umów zleceń bez spełnienia świadczenia. W wyniku postępowania wyjaśniającego zawiadomiono Prokuraturę Rejonową Warszawa-Mokotów o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przez byłego Dyrektora Generalnego MSWiA przestępstwa z art. 231 § 1 kk, polegającego na przekroczeniu uprawnienia i narażeniu MSWiA na szkodę w wysokości 33.334,00 zł.

III. DEPARTAMENT ZDROWIA MSWiA

W Departamencie Zdrowia MSWiA kontrole przeprowadzały wydziały: Ochrony Zdrowia, Polityki Zdrowotnej, Ekonomiczny oraz Zespół ds. Medycyny Pracy i Centralnej Komisji Lekarskiej, według procedur określonych w Zarządzeniu nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli urzędu obsługującego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organów i jednostek podległych, podporządkowanych i nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. MSWiA Nr 6, poz. 11 z późn. zm.).

Zgodnie z zatwierdzonym przez Dyrektora Departamentu Zdrowia MSWiA planem kontroli, Wydział Ochrony Zdrowia przeprowadził 3 kontrole w następujących placówkach resortowej służby zdrowia oraz Państwowej Inspekcji Sanitarnej MSWiA:

1. kontrolę problemową na terenie szpitala ZOZ MSWiA w Lublinie, której przedmiotem były zagadnienia, związane z czynnościami kontrolnymi pracowników Wydziału Koordynacji i Nadzoru Sanitarnego GIS MSWiA. Celem kontroli był m.in. wgląd w jej zakres i sposób przeprowadzenia, ocena sporządzanej dokumentacji przez komisję kontrolującą oraz ustalenie częstotliwości kontroli i ich zakresów tematycznych.
2. Kontrolę doraźną w Zakładzie Opieki Zdrowotnej - Sanatorium MSWiA w Ciechocinku, której przedmiotem było sprawdzenie prawdziwości zarzutów pod adresem Dyrektora Sanatorium, zawartych w anonimowych pismach, wpływających do Departamentu Zdrowia MSWiA. W wyniku tej kontroli zobowiązano Dyrektora tej placówki do bezwzględnego przestrzegania obowiązków, wynikających ze Statutu placówki oraz znowelizowania Regulaminu Organizacyjnego Sanatorium.
3. Wspólne z przedstawicielami GIS MSWiA i Zespołem Państwowej Inspekcji Sanitarnej MSWiA przeprowadzono na obszarze województwa mazowieckiego kontrole dwóch Bloków Żywienia: w Oddziale Prewencji Policji Komendy Stołecznej Policji oraz w Szkole Głównej Służby Pożarniczej. Przedmiotem tych kontroli było sprawdzenie wykonania wcześniejszych zaleceń inspekcji sanitarnej oraz bieżący nadzór nad higieną żywienia w zamkniętych placówkach żywienia zbiorowego.

Wydział Polityki Zdrowotnej przeprowadził 10 kontroli problemowych, w tym 9 planowych, dotyczących:

- realizacji programów zdrowotnych z zakresu uzależnień,
- prawidłowości wykorzystania dotacji przekazanej na dofinansowanie kształcenia personelu medycznego.

W powyższym zakresie skontrolowano 10 zakładów opieki zdrowotnej MSWiA w: Krakowie, Kielcach, Koszalinie, Kołobrzegu, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Ostrołęce, Warszawie i Złocięcu. W wyniku kontroli, we wszystkich zakładach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji programów zdrowotnych państwa, między innymi:

- brak jednolitego sposobu prowadzenia dokumentacji z realizacji poszczególnych zadań (każda komórka organizacyjna w inny sposób dokumentowała te same zadania);
- niepełną dokumentację realizowanych zadań, uniemożliwiającą m.in. stwierdzenie przez kontrolującego, ile osób korzystających z poszczególnych form pomocy / zadań;

- brak kontroli wewnętrznej w zakresie prowadzenia dokumentacji programów przez poszczególne komórki organizacyjne CSK;
- nieprowadzenie odrębnej dokumentacji realizacji zadań w postaci ksiąg, zeszytów, raportów.

W 2006 roku nie zrealizowano 9 planowanych kontroli problemowych, dotyczących realizacji programów zdrowotnych z zakresu uzależnień oraz prawidłowości wykorzystania dotacji przekazanej na dofinansowanie kształcenia personelu medycznego, z uwagi na braki kadrowe. Kontrole nie zrealizowane uwzględniono w planie kontroli na 2007 rok.

Przeprowadzono natomiast 3 dodatkowe kontrole, w tym:

- 1 problemową z zakresu realizacji programów zdrowotnych dotyczących uzależnień oraz prawidłowości wykorzystania dotacji przekazanej na dofinansowanie kształcenia personelu medycznego w ZOZ Sanatorium MSWiA w Kołobrzegu,
- 2 doraźne dotyczące ZOZ MSWiA w Szczecinie oraz Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa MSWiA.

Przedmiotem kontroli w Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa MSWiA były następujące zagadnienia:

- zasadność zawierania umów zleceń i umów o dzieło oraz wielkość środków przeznaczonych na ten cel;
- fluktuacja kadr w jednostce (przyczyny zwolnień pracowników);
- ustalenie zasad sporządzania harmonogramów dyżurów oraz sposobu dokumentowania pracy podczas dyżuru;
- zasadność pracy w godzinach nadliczbowych, sposób jej dokumentowania i rozliczania;
- ustalenie zasad wypłacania premii i nagród oraz dokumentacja realizacji tych zasad w Zakładzie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono m.in. zasadność nieprawidłowości w przyznawaniu premii pracownikom Departamentu.

Zgodnie z zatwierdzonym przez Dyrektora Departamentu Zdrowia MSWiA planem kontroli, pracownicy Wydziału Ekonomicznego przeprowadzili kontrole problemowe w Zakładzie Opieki Zdrowotnej MSWiA w Opolu oraz w Zakładzie Opieki Zdrowotnej Sanatorium MSWiA w Sopocie.

Zamiast planowanych kontroli problemowych w zakładach opieki zdrowotnej MSWiA w Lublinie i Bydgoszczy oraz Sanatorium MSWiA w Kołobrzegu (zostały ujęte w planie realizacyjnym na rok 2007), przeprowadzono kontrole doraźne w 26 zakładach opieki zdrowotnej MSWiA. Obowiązek ten wynikał z zapisów ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 249, poz. 2104); art. 131, ust. 2, pkt 4 w związku z art. 106 oraz zawartych umów realizacyjnych. Badano w nich racjonalność wykorzystania środków przekazanych przez organ założycielski w formie dotacji celowych przeznaczonych na inwestycje i zakupy inwestycyjne w roku obrotowym 2005.

Celem tych kontroli było przede wszystkim zapoznanie się z aktualną sytuacją ekonomiczną zakładów. W toku kontroli badano m. in.:

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- prawidłowość funkcjonowania służb finansowo-księgowych,
- zgodność z ustawą *o rachunkowości* tworzonej dokumentacji FK,
- wielkość zobowiązań wraz z analizą przyczyn ich powstawania,
- strukturę kosztów i miejsce ich powstawania,
- przeprowadzenie analizy przychodów,
- płynność finansową,
- prawidłowość ewidencji środków trwałych.

W zaleceniach pokontrolnych szczególny nacisk kładziono na:

- konieczność zbilansowania kosztów z przychodami bieżącej działalności operacyjnej,
- zachowanie płynności finansowej, tj. zdolności do terminowego regulowania krótkoterminowych zobowiązań w oparciu o własne przychody (analiza wskaźnikowa),
- zobowiązania (ogółem i wymagalne) i ich restrukturyzację,
- analizę kosztów w miejscach ich powstawania, pod kątem pełnej zasadności i niezbędności,
- dostosowanie struktury kosztów do struktury przychodów, m. in. przez dokonywanie stosownych zmian organizacyjnych (np. restrukturyzacja zatrudnienia),
- optymalizację osiąganych przychodów z tytułu realizowanych świadczeń medycznych oraz wzrost obszaru usług wysokocennych,
- niezbędność ponoszenia nakładów inwestycyjnych i podejmowania działań modernizacyjnych w celu podnoszenia jakości świadczonych usług, obniżania kosztów eksploatacyjnych oraz wzmocnienia pozycji jednostek na lokalnym rynku medycznym.

Na bieżąco monitorowana była sytuacja jednostek, które były kontrolowane w poprzednich latach, a w dalszym ciągu wykazywały problemy ekonomiczne, m.in. w Łodzi, Głucholazach, Gdańsku i we Wrocławiu.

Kontrole racjonalności wykorzystania środków przekazanych przez organ założycielski w formie dotacji celowych w roku 2005 (z przeznaczeniem na inwestycje i zakupy inwestycyjne) przeprowadzono w 26 zakładach opieki zdrowotnej MSWiA. Celem tych kontroli było sprawdzenie racjonalności wykorzystania otrzymanych środków pod względem legalności i gospodarności oraz rzetelności dokumentacji.

W roku 2006 Zespół ds. Medycyny Pracy i Centralnej Komisji Lekarskiej przeprowadził 23 kontrole z zakresu medycyny pracy, w tym 21 kontroli problemowych i 2 kontrole sprawdzające.

Problematyka przeprowadzonych kontroli obejmowała zakres i jakość wykonywanych świadczeń z zakresu medycyny pracy (badania profilaktyczne wstępne, okresowe i kontrolne funkcjonariuszy i pracowników cywilnych służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych) oraz prawidłowość prowadzenia i przechowywania dokumentacji medycznej zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi dotyczącymi

resortowej służby medycyny pracy. Skontrolowano 10 Poradni Badań Profilaktycznych i 2 Poradnie Medycyny Pracy podległe ZOZ MSWiA oraz 11 cywilnych jednostek medycyny pracy wykonujących badania profilaktyczne na rzecz służb.

Wyniki przeprowadzonych kontroli potwierdziły informacje, że badania wykonywane przez cywilne jednostki są w większości niezgodne z obowiązującymi przepisami, zarówno w zakresie wykonywanych badań obligatoryjnych dla wskazanych narażeń, badań dodatkowych i konsultacji specjalistycznych oraz czasokresu pomiędzy badaniami, jak również sposobu prowadzenia, przechowywania i archiwizacji dokumentacji medycznej. Następstwem kontroli były pisma do komendantów powiatowych Policji i PSP, Komendanta Wojewódzkiego Policji w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP i Komendanta Głównego PSP z informacjami o zaistniałej sytuacji i konieczności pilnej weryfikacji badań.

W roku 2006 Centralna Komisja Lekarska w związku ze zmniejszeniem stanu osobowego nie przeprowadziła zaplanowanych kontroli wojewódzkich i okręgowych komisji lekarskich MSWiA.

IV. DEPARTAMENT ZEZWOLEŃ I KONCESJI MSWiA

W 2006 r. Wydział ds. Społeczno – Administracyjnych Departamentu Zezwoleń i Koncesji MSWiA zrealizował kontrole w zakresie prawidłowości przeprowadzania zbiorów publicznych na mocy pozwoleń udzielanych przez Ministra praw Wewnętrznych i Administracji (po raz pierwszy w siedzibie organizatorów zbiorów). W powyższym zakresie zrealizowano 24 kontrole, z tego 21 kompleksowych i 2 problemowe oraz 1 kontrolę sprawdzającą.

Problematyka kontroli obejmowała zgodność prowadzenia zbiórki publicznej oraz sposobu wydatkowania zebranych środków z udzielonym pozwoleniem, przestrzeganie warunków i sposobu prowadzenia zbiórki publicznej, określonych w ustawie z dnia 15 marca 1933 r. o zbiorach publicznych oraz rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 06 listopada 2003 r. w sprawie sposobu przeprowadzania zbiorów publicznych oraz zakresu kontroli nad tymi zbiorami.

Przeprowadzone kontrole pozwoliły na stwierdzenie, że do najczęściej występujących nieprawidłowości należało:

1. upublicznianie numeru rachunku bankowego, będącego numerem podstawowym (statutowym) organizatora zbiórki publicznej jako numeru przeznaczonego do prowadzenia zbiórki publicznej;
2. prowadzenie zbiórki publicznej w formach, na które nie zostało udzielone pozwolenie;
3. brak ewidencjonowania – oddzielnie od innych rachunków i faktur – wpływów i wydatków ponoszonych w związku z realizacją celów zbiórki publicznej,
4. wydatkowanie zebranych środków niezgodnie z celem zbiórki, określonym w sentencji pozwolenia,
5. nieinformowanie organu o istotnych zmianach w działalności organizatora zbiórki publicznej, mających związek z jej prowadzeniem lub wydatkowaniem środków, a w szczególności o: zmianie siedziby, zmianie składu zarządu.

Stwierdzone nieprawidłowości najczęściej wynikały z faktu, iż organizowanie i przeprowadzanie zbiorów publicznych często odbywało się w ramach wolontariatu. Działania najczęściej skupiały się na bezpośredniej pomocy osobom potrzebującym, a nie na zagadnieniach prawno – finansowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli zbiorów publicznych w przypadkach stwierdzenia istotnych uchybień i naruszeń, związanych ze sposobem prowadzenia zbiórki publicznej i wydatkowania pozyskanych środków – sporządzano wystąpienia pokontrolne, zawierające zalecenia pokontrolne wraz z terminem na zajęcie stanowiska oraz poinformowanie o działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

We wrześniu 2006 r. – w związku z rozpoczęciem kontroli zbiorów publicznych przez Wydział ds. Społeczno – Administracyjnych DZiK - pracownicy ww. Wydziału odbyli jednodniowe szkolenie, związane z rachunkowością fundacji oraz z prowadzeniem zbiorów publicznych przez organizacje pozarządowe. W ich ocenie, wskazane byłoby przeprowadzenie kolejnego szkolenia, obejmującego zakres praktycznych aspektów działań kontrolnych oraz zagadnień finansowo – księgowych, związanych z kontrolą wydatkowania środków.

W 2006 r. w Wydziale Kontroli Departamentu Zezwoleń i Koncesji MSWiA zarejestrowano ogółem 931 spraw. Wszczęto 101 postępowań kontrolnych, z tego 56 kontroli przeprowadzili pracownicy wydziału, a 45 upoważnieni funkcjonariusze Policji. Wydano 279 decyzji i postanowień.

W 2006 r. etat Wydziału Kontroli został zmniejszony z 11 do 9 osób. W wyniku redukcji stanowiska podreferendarza dotychczasowe obowiązki organizacyjne, w tym związane z obsługą korespondencji obciążały pracowników merytorycznych.

W 2006 r. wszczęto 82 postępowania kontrolne z zakresu *usług ochrony osób i mienia*, z tego 37 kontroli przeprowadzili pracownicy Wydziału Kontroli Departamentu Zezwoleń i Koncesji MSWiA, natomiast przeprowadzenie 45 kontroli zlecono komendantom wojewódzkim Policji za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji.

Najczęściej występującymi nieprawidłowościami, stwierdzanymi podczas kontroli były m.in.:

1. Niewykonywanie obowiązków wynikających z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 1145 poz. 1221 z późn. zm.) poprzez:
 - nieprowadzenie dokumentacji dotyczącej zatrudnionych pracowników i realizowanych umów zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 maja 1998 r. w sprawie dokumentacji wymaganej przy prowadzeniu działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia oraz czasu jej przechowywania (Dz. U. Nr 69, poz. 458);
 - nieinformowanie organu koncesyjnego o podjęciu działalności gospodarczej;
 - niespełnianie w sposób nieprzerwany - przez przedsiębiorcę innego niż osoba fizyczna - warunku posiadania licencji pracownika drugiego stopnia przez co najmniej jedną osobę będącą współnikiem spółki jawnej lub komandytowej, członkiem zarządu, prokurentem lub pełnomocnikiem ustanowionym przez przedsiębiorcę do kierowania działalnością określoną w koncesji;

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

2. Nieinformowanie organu koncesyjnego w terminie 14 dni, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 18 ust. 3 ustawy o ochronie osób i mienia, o zmianach okoliczności prawnych i faktycznych dotyczących prowadzonej działalności gospodarczej, takich jak: oznaczenie przedsiębiorcy, adres jego siedziby i miejsc prowadzenia działalności, imion i nazwisk wspólników lub członków zarządu, prokurentów i pełnomocników w razie ich ustanowienia;

W 2006 r. wydano 270 decyzji, z tego:

- 130 decyzji cofających koncesje w wyniku przeprowadzonych z urzędu postępowań, wszczętych z powodu naruszenia warunków określonych w ustawie o ochronie osób i mienia bądź w wyniku ustalenia, iż działalność koncesjonowana nie jest wykonywana;
- 117 decyzji cofających koncesje z powodu zaprzestania prowadzenia lub niepodjęcia działalności;
- 10 decyzji stwierdzających wygaśnięcie koncesji;
- 7 decyzji umarzających postępowania wszczęte w sprawie cofnięcia koncesji;
- 6 decyzji ograniczających zakres koncesji.

Prowadzono także postępowania wyjaśniające zrealizowane w związku z licznymi skargami, które wpływały do departamentu na działalność agencji ochrony oraz przeprowadzanie analiz protokołów kontroli przedsiębiorców, które przesyłane były przez komendy wojewódzkie Policji w związku z wykonywanymi kontrolami wynikającymi z ustawowego nadzoru Policji nad SUFO oraz ogólnego upoważnienia Komendanta Głównego Policji przez organ koncesyjny. Ponadto przygotowywane były odpowiedzi na zapytania prawne i prośby o interpretacje przepisów, a także zaświadczenia dotyczące aktualności koncesji posiadanych przez poszczególnych przedsiębiorców.

W zakresie *wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym* wydano 22 decyzje, z tego:

- 6 decyzji cofających koncesje z powodu naruszenia warunków wykonywania działalności;
- 11 decyzji cofających koncesje z powodu zaprzestania wykonywania działalności;
- 1 decyzja stwierdzająca wygaśnięcie koncesji.
- 4 decyzje umarzające postępowania w sprawie cofnięcia koncesji.

Łącznie w 2006 r. przeprowadzono 16 kontroli z powyższego zakresu oraz 5 kontroli w trybie doraźnym, w trakcie których - w 4 przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości, a w 10 przypadkach wydano stosowane zalecenia pokontrolne. Wydano jedną decyzję cofającą koncesję (decyzja została utrzymana w mocy). W jednym przypadku trwa postępowanie wyjaśniające.

Do najczęściej występujących nieprawidłowości w prowadzeniu koncesjonowanej działalności, stwierdzanych podczas ww. kontroli należało:

1. Zatrudnianie przy obrocie pracowników, którzy nie spełniają wymogów, o których mowa w 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, dotyczących posiadania przez zatrudnionych pracowników stosownych orzeczeń psychiatrycznych oraz psychologicznych i opinii właściwego komendanta miejskiego (powiatowego) Policji.

2. Nie przysyłanie przez przedsiębiorców w terminie trzech dni od daty sprzedaży, zawiadomień do właściwego organu Policji (wraz z protokołem ostrzału oraz łuskami) o sprzedaży broni oraz o sprzedaży amunicji – zgodnie z wymogiem określonym w przepisach § 6 i 8 rozporządzenia Ministra Gospodarki oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 września 2002 r. w sprawie warunków sprzedaży materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym oraz zakresu i trybu kontroli przestrzegania tych warunków.

W zakresie *usług detektywistycznych* wydano 14 decyzji, z tego:

- 10 decyzji wykreślających z rejestru działalności regulowanej z powodu zaprzestania prowadzenia działalności;
- 1 decyzję w sprawie zakazu wykonywania działalności;
- 1 decyzję utrzymującą w mocy decyzję w sprawie zakazu;
- 1 decyzję w sprawie odmowy wstrzymania wykonania decyzji w sprawie zakazu;
- 1 decyzję stwierdzającą wygaśnięcie wpisu do rejestru.

Przeprowadzono 3 kontrole doraźne, w wyniku których w jednym przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości, w pozostałych dwóch wydano odpowiednio decyzję stwierdzającą wygaśnięcie wpisu do rejestru oraz zalecenia pokontrolne.

V. POLICJA

W styczniu 2006 r. na podstawie zarządzenia nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 stycznia 2006 r. w *sprawie regulaminu Komendy Głównej Policji*, nastąpił podział Biura Ochrony Informacji Niejawnych i Inspekcji na Biuro Kontroli oraz Biuro Ochrony Informacji Niejawnych. Zasadniczą część problematyki kontrolnej była realizowana w ramach kompetencji Biura Kontroli KGP, natomiast w zakresie tematyki ochrony informacji niejawnych czynności kontrolne prowadziło Biuro Ochrony Informacji Niejawnych KGP.

W skład struktury etatowej **Biura Kontroli**, utworzonego z dniem 1.02.2006 r. rozkazem organizacyjnym nr 15/2006 z dnia 19.01.2006 r. w *sprawie zmian organizacyjno-etatowych w Komendzie Głównej Policji* wchodziło ogółem 108 etatów, w tym: 82 etaty policyjne, 17 etatów pracowników ksc i 9 etatów pracowników pozamnożnikowych (w ciągu ubiegłego roku dokonano zmiany w strukturze etatowej Biura, która polegała na dodaniu 1 etatu pracownika ksc i 2 etatów pracowników pozamnożnikowych).

W ramach Biura Kontroli KGP funkcjonuje 5 Wydziałów, a mianowicie:

- Wydział Kontroli Ogólnopolicyjnej – 30 stanowisk policyjnych (w tym 9 wakatów) i 2 stanowiska cywilne,

- Wydział Kontroli Finansowo-Gospodarczej - 19 stanowisk policyjnych (w tym 7 wakatów) i 3 stanowiska cywilne,
- Wydział Skarg i Wniosków – 17 stanowisk policyjnych (w tym 1 wakát) i 6 stanowisk cywilnych,
- Wydział Audytu i Analiz – 8 stanowisk policyjnych (w tym 3 wakaty) i 4 stanowiska cywilne,
- Wydział Ochrony Pracy – 6 stanowisk policyjnych (w tym 2 wakaty) i 13 stanowisk cywilnych.

Biuro Kontroli KGP w roku 2006 przeprowadziło ogółem 75 kontroli, z tego 46 problemowych, 4 sprawdzające oraz 25 doraźnych. Łącznie skontrolowano 124 podmioty. W wyniku 32 podjętych czynności sprawdzająco – wyjaśniających przeprowadzono kontrolę dalszych 60 podmiotów. Biuro Kontroli KGP nie zrealizowało - 6 – z ogółu zaplanowanych kontroli.

Wydział Kontroli Ogólnopolicyjnej objął kontrolami wszystkie komendy wojewódzkie Policji, Komendę Stołeczną Policji, Centralne Biuro Śledcze, Biuro Spraw Wewnętrznych KGP oraz szkoły Policji. Działalność kontrolna Wydziału koncentrowała się na wykonaniu zatwierdzonego przez Komendanta Głównego Policji *Planu Kontroli Biura Ochrony Informacji Niejawnych i Inspekcji Komendy Głównej Policji na 2006 r.* Poza badaniem zagadnień ujętych w *Planie*, prowadzono także kontrole doraźne i wykonywano czynności sprawdzająco-wyjaśniające, podejmowane na polecenie kierownictwa KGP, w związku z uzyskiwaniem na bieżąco informacji o nieprawidłowościach lub nagłymi wydarzeniami nadzwyczajnymi. Koordynowano również kontrole zlecone do przeprowadzenia przez komórki inspekcyjne KWP/KSP.

Wydział ten przeprowadził 31 kontroli, dotyczących problematyki ogólnopolicyjnej (obejmując nimi 71 podmiotów), z tego: 12 problemowych, 4 sprawdzające i 15 doraźnych. Zrealizowano wszystkie zaplanowane kontrole. Ponadto, w 2006 r. wykonano 25 czynności sprawdzająco-wyjaśniających i 1 badanie audytowe, w sprawach zleconych przez kierownictwo KGP, które wymagały zbadania i wyjaśnienia w celu bezzwłocznego podjęcia decyzji o wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w określonych działaniach Policji.

Jako główne kierunki działań kontrolnych przyjęto sprawdzenie:

- prawidłowości i efektywności przyjętych do realizacji zadań i doboru środków w służbie prewencyjnej, kryminalnej i wspomagającej, ze szczególnym uwzględnieniem skuteczności działań Policji w zakresie przeciwdziałania i zwalczania zagrożenia przestępstwami i wykroczeniami szczególnie uciążliwymi w odczuciu społecznym,
- skuteczności funkcjonowania struktur organizacyjnych, form i metod zarządzania oraz nadzoru służbowego,
- prawidłowości gospodarowania funduszem operacyjnym.

Wydział Kontroli Ogólnopolicyjnej przeprowadził m.in. następujące kontrole *problemowe*:

1). *Przygotowanie jednostek Policji i komórek organizacyjnych Policji do działań antyterrorystycznych w warunkach sytuacji kryzysowych oraz zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny kontrolowano w 1 komendzie wojewódzkiej Policji, 2 komendach miejskich Policji i 2 zarządkach CBS KGP, SPAP w Krakowie.*

Stwierdzono nieprawidłowości polegające m.in. na :

- braku dostosowania i uszczegółowienia procedur reagowania kryzysowego stosownie do zakresu działania i kompetencji komórek organizacyjnych KWP i podległych jednostek Policji,
- nieterminowym przekazywaniu przez kierowników grup ATK sprawozdań, dotyczących realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym i ekstremistycznym,
- znikomym zaangażowaniu Wydziału Kryminalnego KWP w pozyskiwanie informacji operacyjnych dotyczących badanego zagadnienia,
- braku aktywności policjantów służby prewencyjnej w zakresie rozpoznawania osób z krajów tzw. podwyższonego ryzyka.

Powyższe nieprawidłowości nie stanowiły naruszenia dyscypliny służbowej. W związku z tym skierowano wnioski pokontrolne w celu podjęcia działań naprawczych i wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości. Do sposobu realizacji wniosków pokontrolnych nie wniesiono zastrzeżeń.

2). Skuteczność działań Policji w zakresie przeciwdziałania i zwalczania zagrożenia przestępczymi i wykroczeniami szczególnie uciążliwymi w odczuciu społecznym kontrolowano w 5 komendach wojewódzkich Policji, 5 komendach miejskich Policji, 5 komendach powiatowych Policji oraz w 4 komisariatach Policji.

Stwierdzono nieprawidłowości polegające między innymi na:

- braku właściwej reakcji dyżurnych na zgłoszone zdarzenia,
- niedopełnieniu obowiązku dokonywania odsłuchu rozmów telefonicznych prowadzonych przez dyżurnych podległej jednostki z numerów telefonów alarmowych pod kątem oceny: sposobu reakcji dyżurnego na zgłoszone zdarzenie, zasadności i trafności wydawanych poleceń i kultury prowadzenia korespondencji,
- niewystarczającym nadzorze instancyjnym nad komórkami dochodzeniowo-śledczymi podległych jednostek Policji w zakresie postępowań sprawdzających,
- nieprawidłowym określaniu celów i koncepcji w prowadzonych rozpoznaniach operacyjnych,
- niedostatecznym wyposażeniu komórek techniki kryminalistycznej w sprzęt wspomagający ujawnianie i zabezpieczanie śladów i dowodów przestępstw,
- niewłaściwym zabezpieczaniu i przechowywaniu narkotyków,
- niezgodnym z przepisami powiadamianiu pokrzywdzonych o wszczęciu postępowania przygotowawczego,
- braku analiz spraw niewykrytych,
- niewykorzystywaniu wszystkich możliwości wykrywczych,
- niewłaściwej współpracy z osobowymi źródłami informacji.

Powyższe nieprawidłowości wynikały głównie z mało skutecznego i nie w pełni merytorycznego nadzoru bezpośrednich przełożonych. W jednej komendzie powiatowej Policji szczególnie negatywnie oceniono brak nadzoru kierownictwa jednostki – wniosków dyscyplinarnych nie formułowano, w związku z przejściem w okresie kontroli Komendanta Powiatowego Policji i jego zastępcy na zaopatrzenie emerytalne. Z informacji nadesłanych przez kontrolowane jednostki wynika, że wszystkie wnioski pokontrolne zostały zrealizowane.

3). *Efektywność poszukiwań osób ukrywających się przed organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości kontrolowano w 1 komendzie wojewódzkiej Policji 1 komendzie miejskiej Policji i 2 komendach powiatowych Policji.*

Stwierdzono uchybienia polegające m.in. na:

- wykorzystywaniu w zbyt małym zakresie metod pracy operacyjnej przy poszukiwaniu osób ukrywających się przed organami ścigania lub wymiaru sprawiedliwości,
- braku przeszkolenia specjalistycznego w zakresie pracy operacyjnej jednego z dwóch policjantów prowadzących poszukiwania osób,
- niedokładnym dokumentowaniu przedsięwzięć i czynności związanych z poszukiwaniami osób,
- niewystarczającym nadzorze ze strony naczelników Sekcji Kryminalnych w komendach miejskich Policji.

Komendant Wojewódzkiej Policji poinformował o podjętych przedsięwzięciach, zmierzających do zrealizowania uwag i wniosków pokontrolnych.

4). *Racjonalność wykorzystywania środków funduszu operacyjnego kontrolowano w 4 Zarządach Centralnego Biura Śledczego KGP.*

Stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

- duży odsetek przypadków nie pobierania od osobowych źródeł informacji pokwitowań na wypłacone wynagrodzenia, a rozliczanie wypłat raportami policjantów,
- brak udokumentowania spotkań z osobowymi źródłami informacji, w czasie których źródła te były wynagradzane,
- zbyt długi okres eksploatacji i nieefektywne wykorzystywanie mieszkań konspiracyjnych i lokali kontaktowych, skutkujące wysokimi kosztami jednostkowymi odbywanych w nich spotkań,
- brak ewidencji składników majątku nabytego ze środków funduszu operacyjnego ,
- brak opracowania przez dysponentów III stopnia projektów rocznych planów wydatków środków funduszu operacyjnego,
- pokrywanie ze środków funduszu abonamentu telefonu komórkowego, z którego prowadzone były rozmowy służbowe częściowo nie dotyczące czynności operacyjnych,
- błędne dane w sprawozdaniach dysponentów III i II stopnia o stanie funduszu operacyjnego.

Ustalono, że ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości i uchybienia spowodowane były niewystarczającą znajomością przepisów regulujących badaną problematykę i niewłaściwą ich interpretacją przez osoby odpowiedzialne za właściwe sprawowanie nadzoru służbowego nad gospodarowaniem środkami funduszu i całokształtem pracy operacyjnej.

Ujawnione nieprawidłowości nie stanowiły naruszeń przepisów prawa lub dyscypliny służbowej. Nie dawały zatem podstawy do skierowania wniosków o ściganie karne lub o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych. We wnioskach pokontrolnych polecono usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości poprzez podjęcie przez kierownictwo Centralnego Biura Śledczego KGP działań naprawczych oraz organizacyjno-porządkujących. W przypadku komórek organizacyjnych o najwyższej skali zaniedbań zlecono przeprowadzenie pogłębionych kontroli wskazanych zagadnień przez komórki kontroli CBS.

Z nadesłanych przez kierownictwo Centralnego Biura Śledczego KGP informacji wynika, że wszystkie wnioski i zalecenia pokontrolne zostały w pełni zrealizowane.

Wydział Kontroli Ogólnopolicyjnej w 2006 r. przeprowadził 4 kontrole *sprawdzające*, z tego:

- ❖ *Kontrolę prawidłowości postępowania z dowodami rzeczowymi w postaci narkotyków i środków odurzających – w 5 Zarządach CBŚ.*

Stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- przewlekłym kompletowaniu dokumentacji niezbędnej do przekazania narkotyków do właściwych miejscowo magazynów KWP,
- prowadzeniu niezgodnie z przepisami corocznych inwentaryzacji dowodów rzeczowych w postaci narkotyków (podczas kontroli przeprowadzono inwentaryzację zgodnie z obowiązującymi przepisami),
- niewłaściwym postępowaniu z dowodami rzeczowymi. Powyższe nieprawidłowości wynikały głównie z braku pomieszczeń magazynowych przeznaczonych do przechowywania narkotyków i kilkuletnich zaniedbaniach w tym zakresie, a także z niewłaściwej interpretacji przepisów.

Zastępca Dyrektora CBŚ KGP zobowiązał naczelników zarządów do podjęcia przedsięwzięć, zmierzających do wyeliminowania występujących nieprawidłowości. Pozytywnie oceniono realizację wniosków pokontrolnych.

- ❖ *Sprawdzenie realizacji wniosków z kontroli doraźnej przeprowadzonej w 2004 r. w zakresie wydatkowania środków funduszu operacyjnego na zakup, eksploatację oraz usługi serwisowe systemu urządzeń monitorujących – rejestrujących - UMR (kontrola w Wydziale Techniki Specjalnej Biura Kryminalnego KGP (były Wydział V CBŚ KGP)).*

Stwierdzono prawidłową realizację wszystkich wniosków kontroli doraźnej, przeprowadzonej w ówczesnym Wydziale V CBŚ KGP w zakresie wydatkowania środków funduszu operacyjnego na zakup, eksploatację oraz usługi serwisowe teleinformatycznego systemu UMR. Ustalenia kontroli sprawdzającej uprawnili zespół kontrolny do odstąpienia od formułowania wniosków naprawczych w zakresie badanej problematyki.

W 2006 r. Wydział Kontroli Ogólnopolicyjnej przeprowadził 15 kontroli *doraźnych*, które stanowiły 48 % ogółu zrealizowanych (przez Wydział) kontroli. Dotyczyły one m.in. następującej problematyki:

- *Realizacja ustawy z dnia 6.07.2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych oraz o Krajowym Systemie Informatycznym i Decyzji nr 476 KGP z dnia 7.10.2004 r. w sprawie przekazywania informacji kryminalnych do Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych (KCIK) oraz szczegółowych zasad uzyskiwania przez policjantów i pracowników Policji informacji kryminalnych z KCIK.*

Stwierdzono nieprawidłowości polegające m.in. na:

- nadaniu policjantom upoważnień dostępu do KCIK bez wcześniejszego rozpoznania potrzeb w tym zakresie i przydzieleniu ich również tym policjantom, którzy nie musieli przy realizacji zadań służbowych korzystać z tej możliwości (z nadanych upoważnień korzystał tylko znikomy procent uprawnionych, tj. około 19%),
- korzystaniu z elektronicznych kart dostępu (EKD) przez osoby nie mające upoważnienia.

Przyczyną powstania powyższych uchybień był niewystarczający nadzór służbowy sprawowany przez kierownictwo wydziałów KWP oraz komendantów miejskich i powiatowych Policji. Ujawnione nieprawidłowości nie stanowiły naruszenia dyscypliny służbowej i w związku z tym nie wnioskowano o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych. Wystąpiono do Dyrektora Biura Łączności i Informatyki KGP o rozważenie między innymi możliwości wprowadzenia dodatkowych kart EKD na stanowisku dostępowym do systemu KCIK w jednostkach terenowych Policji. Wnioski pokontrolne zawarte w sprawozdaniu zostały wdrożone do realizacji.

- o *Ocena prawidłowości podnoszenia mnożnika kwoty bazowej służącego do ustalenia wysokości miesięcznej stawki uposażenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego kadrze kierowniczej w komórkach organizacyjnych w Komendzie Stołecznej Policji, a także zbadanie prawidłowości wydania przez Komendanta Stołecznej Policji rozkazu personalnego nr 1727 z dnia 20.03.2006 r.*

W wyniku kontroli stwierdzono naruszenie dyspozycji zawartej w § 2 ust. 1 pkt 3 oraz § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6.12.2001 r. w sprawie szczegółowych zasad otrzymywania i wysokości uposażenia zasadniczego policjantów, dodatków do uposażenia oraz ustalania wysługi lat, od której jest uzależniony wzrost uposażenia zasadniczego.

Wykazano m.in. następujące nieprawidłowości:

- brak sporządzania pozytywnej opinii służbowej przez przełożonych w sytuacjach podwyższania mnożników policjantom zajmującym stanowisko naczelnika bądź zastępcy naczelnika, w przypadkach o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3 cyt. rozporządzenia,
- brak wniosków personalnych o podwyższenie wysokości mnożnika kwoty bazowej naczelnikom wydziałów,
- niewłaściwy sposób sporządzania rozkazów personalnych, w których treść rozstrzygnięcia nie korespondowała z jego uzasadnieniem prawnym i faktycznym,
- przywoływanie w uzasadnieniach rozkazów personalnych podstawy prawnej § 2 ust. 1 pkt 3 cyt. rozporządzenia, gdzie faktycznie naruszany jest ten przepis.

Za powyższe nieprawidłowości odpowiedzialny był Naczelnik Wydziału Kadr KSP, który w okresie objętym kontrolą, w sposób nieprawidłowy realizował obowiązki służbowe i przedkładał Komendantowi Stołecznej Policji rozkazy personalne sporządzone z naruszeniem zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6.12.2001 r. w sprawie szczegółowych zasad (...) tj. o czyn z art. 132 ust. 3 pkt 2 ustawy o Policji.

Wnioskowano o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko wymienionemu policjantowi, które jest w toku. Wniosek o skierowanie sprawy do Prokuratury jest obecnie oceniany w Departamencie Prawnym MSWiA.

- o *Kontrola w zakresie realizacji określonych ustawą procedur przekazywania zbiorów archiwalnych do Instytutu Pamięci Narodowej.*

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie badanej problematyki. Ustalono, że przekazywanie do Oddziału IPN w Rzeszowie akt personalnych byłych funkcjonariuszy SB realizowano zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

- o *Kontrola dotycząca oceny działań policjantów Sekcji Kryminalnej z KPP w Nowym Tomyślu w związku z informacją skierowaną do MSWiA przez grupę funkcjonariuszy z tej jednostki, dotyczącą zatrzymania i pobicia Ryszarda C.*

Stwierdzono, że nadzorujący służbę prewencyjną I Zastępca Komendanta Powiatowego Policji w Nowym Tomysłu podjął działania nieadekwatne do uzyskanych informacji o pobiciu zatrzymanego Ryszarda C. przez policjantów, podczas jego przesłuchania. W związku z zaistniałym wydarzeniem I Zastępca Komendanta Powiatowego Policji został przeniesiony do wykonywania innych zadań, natomiast jego bezpośredni przełożony Komendant Powiatowy Policji złożył raport o odejście na zaopatrzenie emerytalne. Innych wniosków służbowych i dyscyplinarnych nie formułowano.

- o *Kontrola dotycząca sprawdzenia wiarygodności uzyskanych przez KGP informacji o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu KPP w Ostrowi Mazowieckiej.*

Stwierdzono, że w funkcjonowaniu KPP w Ostrowi Mazowieckiej występują uchybienia i nieprawidłowości polegające na:

- braku uregulowania zagadnień w zakresie prawidłowej ochrony informacji niejawnych przez kierownika jednostki,
- przekraczaniu terminów wszczęcia postępowań dyscyplinarnych,
- nieprzestrzeganiu przepisów, dotyczących rozkładu czasu służby policjantów.

Powodem powstałych nieprawidłowości był niewłaściwie sprawowany nadzór, niedopełnienie obowiązków i przekroczenie uprawnień przez Komendanta Powiatowego Policji w Ostrowi Mazowieckiej. W związku z powyższym, wnioskowano o wszczęcie wobec niego postępowania dyscyplinarnego. Postępowanie w toku.

- o *Kontrola sposobu pełnienia służby na drogach przez policjantów ruchu drogowego i komórek patrolovo-intwencyjnych w 4 komendach wojewódzkich Policji i Komendzie Stołecznej Policji.*

Nieprawidłowości stwierdzone w 2 komendach wojewódzkich Policji i Komendzie Stołecznej Policji polegały na:

- niestosowaniu się do postanowień zarządzenia nr 495 Komendanta Głównego Policji w sprawie sposobu pełnienia służby na drogach przez policjantów, zabraniających ustawiania radiowozu oznakowanego w miejscu niewidocznym,
- braku odnotowywania (w dokumentacji służbowej) i niezgłaszaniu dyżurnemu faktu rozpoczęcia statycznej kontroli radarowej,
- sporadycznie sprawowanym nadzorze przez bezpośrednich przełożonych i nie egzekwowaniu przez nich obowiązujących uregulowań prawnych, w zakresie sposobu pełnienia służby na drogach przez policjantów,
- niezrealizowaniu poleceń Komendanta Głównego Policji i Zastępcy Komendanta Głównego Policji.

Wobec winnych zaistniałych sytuacji wnioskowano o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych. Wnioski z kontroli zostały zrealizowane w całości, między innymi ponownie przeszkolono policjantów ruchu drogowego w zakresie obowiązujących przepisów. Realizację wniosków zweryfikowano podczas czynności sprawdzających.

- o *Kontrola prawidłowości postępowań administracyjnych w sprawach przyznawania i cofania pozwoleń na posiadanie broni palnej przez Komendanta Stołecznego Policji, w tym rzetelność realizacji przez CBS KGP dyspozycji określonych w art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21.05.1999 r. o broni i amunicji (kontrola w Wydziale Postępowań Administracyjnych KSP i CBS KGP - Zarząd w Warszawie).*

Dotychczasowe ustalenia wskazują na występowanie bardzo rozległych nieprawidłowości zarówno w WPA KSP (na etapie procedowania wydawanych pozwoleń na

posiadanie broni palnej), jak i w CBS KGP (w zakresie zaniedbań w informowaniu WPA o posiadaniu materiałów uzasadniających wydanie decyzji odmownej na posiadanie broni palnej).

- o *Kontrola w zakresie sprawdzenia prawidłowości przygotowania w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie Projektu umożliwiającego przydzielenie przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego środków z Unii Europejskiej na wykonanie zadania naukowo-badawczego pod nazwą Koncepcja i model funkcjonalny zarządzania systemem zapobiegania zagrożeniom terrorystycznym w Unii Europejskiej oraz zbadania okoliczności przystąpienia do realizacji w WSPol. w Szczytnie projektu celowego pod nazwą Opracowanie metod zastosowania wybranych elementów państwowego zasobu geodezyjno-kartograficznego do potrzeb bezpieczeństwa narodowego i europejskiego i skutków przerwania prac nad nim.*

Stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- firmowaniu pracy naukowo-badawczej podmiotów zewnętrznych (spółek cywilnych), bez angażowania do zadań statutowych własnego potencjału naukowego,
- podejmowaniu zadań naukowo-badawczych bez wcześniejszej oceny możliwości ich wykonania, zarówno pod względem prawnym jak i praktycznym zapotrzebowaniem,
- organizowaniu wyjazdów służbowych zagranicznych poza obowiązującymi przepisami KGP (brak sprawozdań z tych wyjazdów),
- poświadczeniu nieprawdy przy rozliczeniach delegacji zagranicznych oraz w sprawozdaniach merytoryczno-finansowych sporządzanych dla Komitetu Badań Naukowych, finansującego działalność naukowo-badawczą WSPol. (nie wnioskowano o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych wobec winnych naruszenia dyscypliny służbowej z uwagi na przedawnienie terminów dyscyplinarnych),
- braku właściwego nadzoru nad przedsięwzięciami ze strony ówczesnego Komendanta WSPol. i ówczesnego Pierwszego Zastępcy Komendanta Głównego Policji, osobiście nadzorującego zadanie naukowo-badawcze.

Z uwagi na odejście osób odpowiedzialnych za powstanie nieprawidłowości na zaopatrzenie emerytalne, odstąpiono od wnioskowania o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych wobec wymienionych oficerów.

Wnioskowano natomiast o zawiadomienie Prokuratury Okręgowej w Warszawie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia czynów zabronionych, wyczerpujących ustawowe znamiona przestępstwa.

W wyniku zrealizowanych w Wydziale Kontroli Ogólnopolicyjnej w 2006 r. kontroli oraz czynności sprawdzająco-wyjaśniających wnioskowano o wszczęcie 42 postępowań dyscyplinarnych oraz w 8 przypadkach zawiadomiono właściwe prokuratury o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstw.

Głównymi przyczynami nieprawidłowości ujawnionych w wyniku czynności inspekcyjnych był brak skutecznego nadzoru służbowego, zarówno ze strony bezpośrednich przełożonych, jak też właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych komend wojewódzkich Policji.

Wiodącym tematem kontrolnym była ocena skuteczności działań Policji w zakresie przeciwdziałania i zwalczania zagrożenia przestępstwami i wykroczeniami szczególnie uciążliwymi w odczuciu społecznym. Zagadnienie to zostało skontrolowane w 5 wojewódzkich garnizonach Policji. Stwierdzono zróżnicowany poziom wykonywania zadań z tego zakresu. Należy podkreślić, że stwierdzone przez kontrolerów Wydziału

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

Kontroli Ogólnopolicyjnej nieprawidłowości i uchybienia w wykonywaniu ustawowych zadań Policji były przedmiotem wielu instruktaży, udzielanych bezpośrednio w trakcie czynności kontrolnych policjantom wykonującym kontrolowane zadania oraz ich przełożonym. Ponadto, kontrole przeprowadzone w 2006 r. dały podstawę do podjęcia działań w kierunku dokonania wielu zmian w wewnętrznych przepisach komend wojewódzkich Policji, umożliwiających prawidłową realizację zadań. W wielu przypadkach polecono opracowanie programów naprawczych.

Działania doraźne Wydziału Kontroli Ogólnopolicyjnej, realizowane w formie czynności sprawdzająco-wyjaśniających przyniosły wymierne efekty, przyczyniając się do natychmiastowego wyeliminowania stwierdzonych uchybień. Z uwagi na fakt, że czynności te w wielu przypadkach dotyczyły informacji o nieprawidłowościach w Policji, poprzedzonych publikacjami w prasie, radiu lub telewizji, szybka reakcja miała istotny wpływ na kształtowanie właściwego wizerunku Policji w opinii społecznej. O skuteczności takich doraźnych działań świadczy fakt, że w stosunku do 24 policjantów wnioskowano o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych, a w 5 przypadkach skierowano do prokuratur zawiadomienie o uzasadnionych podejrzeniach popełnienia przestępstw przez policjantów. Niejednokrotnie wyniki czynności sprawdzająco-wyjaśniających skutkowały potrzebą dokonania zmian kadrowo-personalnych na szczeblach kierowniczych niektórych jednostek Policji i komórek organizacyjnych KWP. Jednocześnie szybko wyjaśniono kilkanaście zdarzeń, w których podnoszone wobec Policji zarzuty okazały się całkowicie niezasadne. Natychmiastowa reakcja Biura Kontroli umożliwiła kierownictwu Policji i MSWiA szybkie zajmowanie wobec mediów właściwego stanowiska.

Podstawowe planowe zadania *Wydziału Kontroli Finansowo-Gospodarczej* Biura Kontroli KGP obejmowały przeprowadzanie obligatoryjnych (wymaganych ustawowo) kontroli gospodarki finansowej w komendach wojewódzkich (stołecznej) Policji, szkołach Policji, zakładach budżetowych MSWiA nadzorowanych przez Komendanta Głównego Policji, gospodarstwie pomocniczym Komendy Głównej Policji oraz kontroli finansowych (problemowych) w komórkach organizacyjnych Komendy Głównej Policji. Ponadto Wydział Kontroli Finansowo-Gospodarczej Biura Kontroli KGP prowadził liczne działania, dotyczące doskonalenia metodyki kontroli finansowej w Policji.

W roku sprawozdawczym, w obszarze szeroko rozumianej gospodarki finansowej, przeprowadzono 32 kontrole, z tego: 26 kontroli problemowych oraz 6 kontroli doraźnych. Ponadto przeprowadzono 6 czynności sprawdzająco-wyjaśniających. Kontrolami i czynnościami sprawdzająco-wyjaśniającymi objęto ogółem 31 podmiotów, tj.:

- 13 komend wojewódzkich Policji, w których przeprowadzono 13 kontroli problemowych (dodatkowo w odniesieniu do dwóch KWP: w Radomiu i w Rzeszowie przeprowadzono czynności sprawdzająco-wyjaśniające),
- Komendę Stołeczną Policji, w której przeprowadzono 2 kontrole doraźne,
- 5 szkół Policji (5 kontroli problemowych),
- 6 zakładów budżetowych MSWiA (6 kontroli problemowych),
- 3 biura KGP, w których przeprowadzono: jedną kontrolę problemową (równolegle w Biurze Logistyki Policji i Biurze Finansów), jedną kontrolę doraźną (równolegle w Biurze Łączności i Informatyki oraz w Biurze Logistyki Policji), jedną kontrolę doraźną (równolegle w Biurze Łączności i Informatyki, w Biurze Logistyki Policji oraz w Biurze Finansów), trzy przedsięwzięcia w formie tak zwanych czynności sprawdzająco-wyjaśniających (odpowiednio w – Biurze Logistyki Policji, Biurze Finansów i Biurze Łączności i Informatyki),

- gospodarstwo pomocnicze KGP „Karat” (jedna kontrola problemowa oraz czynności sprawdzająco-wyjaśniające, które prowadzono równolegle także w Biurze Logistyki Policji KGP),

- gospodarstwo pomocnicze KSP (Zakład Remontowo Budowlany KSP w likwidacji) – kontrola doraźna,

- Polską Federację Sportu „Gwardia” – 1 kontrola doraźna.

Wydział Kontroli Finansowo – Gospodarczej przeprowadził m.in. następujące kontrole *problemowe*:

1). Kontrola przestrzegania w jednostkach procedur kontroli oraz wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków, na podstawie zbadania dokumentów dotyczących co najmniej 5 % wydatków zrealizowanych w 2005 r. (vide art. 35a ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 26.11.1998 r. o finansach publicznych).

Poprzez przeprowadzenie kontroli z powyższego zakresu zrealizowany został wymóg art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 30.06.2005 r. o finansach publicznych (vide art. 28b przywołanej wyżej ustawy z dnia 26.11.1998 r.), nakładający na organ sprawujący nadzór nad jednostką sektora finansów publicznych (którym w warunkach Policji jest Komendant Główny Policji) obowiązek sprawdzenia przestrzegania przedmiotowych procedur (z wyjątkiem komórek organizacyjnych KGP oraz Zakładu Budżetowego MSWiA „Lotnisko Warszawa Babice”). Powyższe kontrole przeprowadzone zostały w 24 jednostkach.

Ponadto, przeprowadzono także kontrole *problemowe* z zakresu:

- *prawidłowości likwidacji środków specjalnych funkcjonujących w 2004 r. i poprawności utworzenia nowych form organizacyjnych, ewidencjonowanych jako dochody własne, fundusz motywacyjny, Fundusz Wsparcia Policji w KWP w Białymstoku,*

- *przestrzegania zasad udostępnienia sprzętu transportowego dla celów niesłużbowych i poprawności pobierania odpłatności z tego tytułu, a w 4-ch szkołach (z wyjątkiem SP w Słupsku) oceniono prawidłowość kwalifikowania, ewidencjonowania i odprowadzania należności Skarbu Państwa z tytułu dochodów budżetowych, a także kompletność ujmowania w ewidencji księgowej zobowiązań jednostki (zwłaszcza zobowiązań wymagalnych na koniec okresów sprawozdawczych) zgodnie z zasadą memoriału. Kontrola w Szkołach Policji (WSPol w Szczytnie, CSP w Legionowie, SP w Katowicach, SP w Pile i SP w Słupsku),*

- *prawidłowości wykorzystania i rozliczenia w Zakładzie Budżetowym MSWiA „Lotnisko Warszawa – Babice” dotacji celowej, przyznanej w 2006 r. na dofinansowanie inwestycji.*

W ramach kontroli *problemowych* podjęto także czynności kontrolne, dotyczące *organizacji i prawidłowości udzielenia zamówienia publicznego na dostawę dla Policji samochodów terenowych ARO oraz realizacji zapłaty za przedmiotową dostawę*. Kontrolą objęto Biuro Logistyki Policji KGP i Biuro Finansów KGP.

Kontrola przeprowadzona równolegle w Biurze Logistyki Policji KGP i Biurze Finansów KGP wykazała, że przy udzieleniu w 2004 r. zamówienia publicznego na dostawę terenowych samochodów ARO-246 i realizacji zapłaty, popełnione zostały nieprawidłowości, determinujące negatywną ocenę tej operacji gospodarczej i jej negatywne skutki finansowe.

Z przyznanej - z rezerwy budżetowej - kwoty 6.500.000 zł. miał zostać sfinansowany zakup 43 osobowych pojazdów terenowych. W trakcie przygotowania procedury przetargowej w Biurze Logistyki Policji, zmieniono liczbę z 43 na 105 planowanych do zakupu pojazdów, co miało istotny wpływ na jakość parametrów technicznych pojazdów, jakie zamierzano nabyć. Jak ustalono, zakup samochodów tej marki można byłoby –

w okresie wcześniejszym – negocjować bezpośrednio z producentem za cenę znacząco niższą, tj. około 45 tysięcy zł za pojazd (samochody kupiono za cenę jednostkową około 62 tysiące zł).

Dostawa pojazdów miała zostać zrealizowana do 15 grudnia 2004 r. (w tym czasie dostarczono tylko 16 spośród 105 zamówionych pojazdów). W ostatnim dniu realizacji (15 grudnia 2004) umowę aneksowano, dopuszczając możliwość dokonania odbioru samochodów bezpośrednio u producenta (w Rumuni), wstrzymując w sposób nieuprawniony naliczenie kar umownych za okres 40 dni od dokonania tego odbioru oraz zobowiązując się do zapłaty całej umówionej kwoty transakcji do końca 2004 r., tj. jeszcze przed otrzymaniem pojazdów (w dniu 27 grudnia przekazano tylko jeszcze jedno – siedemnaste – auto spośród 105 zamówionych).

Jak stwierdzono, aneks – podpisany przez Dyrektora BLP KGP – zawierał niekorzystne dla zamawiającego (Policji) warunki, co zdaniem kontrolujących naruszyło zakaz wyrażony w art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych (Pzp).

Ponadto, w dniu 28 grudnia 2004 r. pracownicy BLP KGP dokonali „odbioru” pozostałych 88 samochodów ARO-246 w miejscowości Campulung Musal (Rumunia), poświadczając nieprawdę w sporządzonym z tej czynności „protokole odbioru”. Podano tam, że samochody posiadają zabudowę i oznakowanie policyjne, tj. potwierdzono zgodność „odbieranej” dostawy z ofertą i postanowieniami umowy. Kontrolujący ustalili, że zabudowę i oznakowanie policyjne wykonano znacznie później - dopiero po sprowadzeniu samochodów do Polski.

W oparciu o protokół odbioru (nie zatwierdzony przez przełożonych) oraz 88 faktur VAT, wystawionych w dniu 30.12.2004 r. przez Damis Motor Poland, sprawdzonych (od strony merytorycznej, formalnej i rachunkowej) przez upoważnionych pracowników Biura Logistyki Policji i Biura Finansów KGP, po akceptacji wydatku przez zastępcę dyrektora BLP KGP, zastępcę dyrektora BF KGP i główną księgową – naczelnika Wydziału Obsługi Finansowej BF KGP, 30.12.2004 r., dokonano przelewu bankowego kwoty 5.471.178,47 zł na pomocniczy bankowy rachunek rozliczeniowy dostawcy.

Dostawy samochodów następowały sukcesywnie do czerwca 2005 r. Uwalnianie środków z rachunku bankowego wykonawcy następowało także sukcesywnie, w miarę wpływu faktur. Naliczane kwoty kar umownych nie były na bieżąco ściągane ze środków znajdujących się na tym rachunku bankowym. Ich potrącenia miały charakter czysto wirtualny, gdyż środki znajdowały się na rachunku bankowym wykonawcy. Taki sposób postępowania doprowadził do błędu. Przeoczono, iż należność dostawcy za 2 samochody spośród odebranych, była obciążona karami umownymi naliczonymi jeszcze w 2004 r. i kwot tych nie potrącono z faktur za pojazdy dostarczone w 2005 r. Za okres od 6.02.2005 r. (od kiedy zgodnie z aneksem do umowy należało ponownie zacząć naliczać kary umowne) do 17.06.2005 r. (kiedy odebrano ostatni pojazd) naliczono 412.592,22 zł tytułem kar umownych. Przelanie środków pozostałych na rachunku bankowym wykonawcy nastąpiło dopiero w dniu 29.09.2005 r. Na rachunek bankowy KGP wpłynęła kwota 339.700,29 zł odpowiadająca wysokości salda na rachunku rozliczeniowym po zakończeniu dostaw – mniejsza od sumy naliczonych kar o 72.891,93 zł.

Odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości są policjanci z kierownictwa Biura Logistyki Policji i Biura Finansów KGP, a także – z tytułu nadzoru – ówczesny Zastępca Komendanta Głównego Policji, nadzorujący ww. biura. W wyniku ustaleń tej kontroli skierowano zawiadomienie do Prokuratury oraz do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, wnioskowano też o wyciągnięcie konsekwencji służbowych wobec policjantów i pracowników.

Zakres 6 kontroli *doraźnych* zdeterminowany był dyspozycjami przełożonych (Komendanta Głównego Policji lub Zastępcy Komendanta Głównego Policji) albo komórki organizacyjnej jednostki nadrzędnej (Dyrektora Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA) i dotyczył sprawdzenia :

- wybranych zagadnień finansowo-gospodarczych oraz rozliczeń niektórych robót realizowanych w latach 2004–2005 przez Zakład Remontowo-Budowlany KSP,

- poprawności udzielenia zamówienia publicznego na dostawę rejestratorów rozmów telefonicznych i radiowych w Biurze Logistyki Policji oraz Biurze Łączności i Informatyki KGP,

- prawidłowości podwyższania mnożnika kwoty bazowej, służącego do ustalania miesięcznej stawki uposażenia zasadniczego oraz podnoszenia (podwyższania) dodatku funkcyjnego, kadry kierowniczej jednostek podległych komendantowi stołecznemu Policji (czynności kontrolne prowadzono w czerwcu i w lipcu 2006 r., protokół – przed podpisaniem – został przesłany do MSWiA w celu zaopiniowania stanowiska zajętego przez kontrolujących, tj. skierowania w tej sprawie zawiadomienia o przestępstwie do Prokuratury),

- poprawności udzielenia zamówienia publicznego na dostawę stanowisk dostępowych z czytnikami kart mikroprocesowych (czynności kontrolne prowadzone były równolegle w Biurze Łączności i Informatyki KGP, Biurze Logistyki Policji oraz Biurze Finansów - są kontynuowane w 2007 r.),

- prawidłowości wykorzystania dotacji celowej przez TS „Olimpia” Poznaniu, przekazanej z budżetu za pośrednictwem Polskiej Federacji Sportu „Gwardia”,

- przygotowania i przeprowadzenia w Komendzie Stołecznej Policji, postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zakup policyjnych kasaków ochronnych (czynności rozpoczęte 23.11.2006 r. zostały zawieszone w związku z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli tego postępowania przez Urząd Zamówień Publicznych).

Kontrola doraźna, w której oceniono prawidłowość przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę rejestratorów rozmów telefonicznych i radiowych (jedenastu w latach 1999-2004) w Biurze Łączności i Informatyki KGP oraz Biurze Logistyki Policji KGP) ujawniła nieprawidłowości polegające m.in. na:

- wyborze trybu postępowania z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych, stanowiących o przesłankach wyboru trybu postępowania – w 6 postępowaniach,

- 5-krotnym udzieleniu zamówienia wykonawcy, który podlegał – zgodnie z wówczas obowiązującymi przepisami – wykluczeniu z postępowań przez okres 3 lat od 1999 r., z uwagi na wykonanie zamówienia KGP na dostawę rejestratorów z nienależytą starannością; ujawniono także, że naliczona wykonawcy kara umowna została – w części - bezpodstawnie umorzona przez osobę do tego nieuprawnioną,

- nieuwzględnieniu udziału przyszłych użytkowników w postępowaniach o zamówienie publiczne, (niezbędnego w kontekście ujawnionych przez kontrolę nieprawidłowości, polegających na dostawach sprzętu niezgodnego z wymaganiami zamawiającego),

- brakach i nieścisłościach w dokumentacji dotyczącej wykonania przedmiotu zamówienia, które nie pozwalały (w określonych przypadkach) na ustalenie, czy umowę zrealizowano w pełnym zakresie i w terminie,

- najistotniejszym ustaleniem kontroli było ujawnienie, że urządzenia dostarczane w latach 2001-2004 nie spełniały wymogów zamawiającego – nie posiadały jednej z funkcji, której cena jednostkowa wynosiła aż 7.000 zł. Łącznie szkodę w mieniu resortu oszacowano

w związku z tymi brakami na kwotę 1.792.000,00 zł (brak funkcji stwierdzono w odniesieniu do 256 urzędów).

Nierespektowanie w latach 1999-2002 przepisów o zamówieniach publicznych stanowiło naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o czym – z uwagi na przedawnienie karalności – nie poinformowano Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych w MSWiA. W postępowaniu przeprowadzonym w 2004 r. nie stwierdzono popełnienia czynu naruszającego dyscyplinę finansów publicznych.

Odpowiedzialność za poszczególne przypadki nieprawidłowości (określoną szczegółowo w protokole kontroli) ponoszą – każdy w zakresie posiadanych uprawnień i obowiązków – ówczesni dyrektorzy i zastępcy dyrektora BLiI oraz BLP KGP, Naczelnik Wydziału XI BLiI KGP, Główny księgowy BLP KGP i Główny księgowy BLiI KGP oraz Kierownik Samodzielnej Sekcji Finansów BLiI KGP, a także członkowie komisji przetargowych. Niezależnie od powyższego, skierowano zawiadomienie do Prokuratury.

W wyniku kontroli doraźnej, przeprowadzonej w KSP, dotyczącej prawidłowości podwyższania mnożnika kwoty bazowej, służącego do ustalania miesięcznej stawki uposażenia zasadniczego oraz podnoszenia (podwyższania) dodatku funkcyjnego, kadrze kierowniczej jednostek podległych Komendantowi Stołecznemu Policji, stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- braku określenia jednolitych, kompleksowych zasad postępowania w zakresie przyznawania i podwyższania składników uposażenia, przy czym w praktyce postępowanie inicjowane były w różnych formach, na podstawie dyspozycji przekazywanych naczelnikowi Wydziału Kadr KSP, albo w wyniku realizacji polecenia Komendanta Stołecznego Policji albo na wniosek Zastępcy nadzorującego dane komórki organizacyjne (jednostki podległe), a nawet na wniosek kierownika komórki – bez jednoznacznie określonych czynników determinujących powyższe,

- dokonywaniu cyklicznie zmian składników uposażenia kadrze kierowniczej jednostek podległych KSP, w oparciu o przesłanki korespondujące w sposób znikomy z uniwersalnymi zasadami awansowania i gratyfikowania policjantów, z rangą stanowiska i zakresem ponoszonej odpowiedzialności,

- naruszaniu (z reguły) obowiązujących przepisów dotyczących podwyższania mnożnika kwoty bazowej (np. bez zmiany stanowiska na wyższe, przed upływem okresu umożliwiającego podwyżkę, przekraczając dopuszczalną wysokość mnożnika, bez wymogu zaopiniowania zainteresowanego, przy pomijaniu niektórych istotnych elementów w rozkazie personalnym); na 175 skontrolowanych rozkazów personalnych, ujawniono 103 przypadki ewidentnego naruszenia obowiązujących przepisów prawa, świadczące o braku rozwiązań systemowych,

- nieuprawnionym wdrożeniu także uposażenia zasadniczego z tytułu wysługi lat, będącego skutkiem (kontestowanego przez kontrolę) podwyższenia mnożnika kwoty bazowej – ogółem oszacowane przez kontrolujących nadpłaty mogą zamknąć się kwotą rzędu kilkudziesięciu tysięcy złotych,

- nie tylko negatywnych skutkach finansowych, ale także niepożądanych zjawiskach w relacjach służbowych w garnizonie.

Projekty rozkazów personalnych przygotowywały różne osoby, ale za brak nadzoru nad prawidłową realizacją spraw osobowych odpowiedzialność ponosi ówczesny Naczelnik Wydziału Kadr KSP, wobec którego wszczęto postępowanie dyscyplinarne. Zaznaczyć należy, że przed podjęciem omawianej kontroli, Wydział Kontroli Ogólnopolicyjnej Biura Kontroli KGP przeprowadził kontrolę doraźną, dotyczącą realizacji tej tematyki

w Komendzie Stołecznej Policji, stwierdzając te same nieprawidłowości oraz wnioskując o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec byłego naczelnika Wydziału Kadr KSP.

Ponadto, w toku kontroli doraźnej przeprowadzonej w gospodarstwie pomocniczym KSP, tj. Zakładzie Remontowo–Budowlanym KSP w likwidacji, ustalono m.in. że:

- połączenie okresu działalności zakładu z zamknięciem procesu likwidacji tej jednostki na dzień 31.12.2005 r., doprowadziło w konsekwencji do niezgodności ewidencji księgowej z zasadami określonymi w: ustawie o rachunkowości, rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18.12.2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) oraz polityce rachunkowości przyjętej w zakładzie, w odniesieniu do określonych zagadnień,

- zaniechano przeprowadzenia inwentaryzacji części rozrachunków na dzień 31 grudnia 2004 r.,

- w sprawozdaniach budżetowych w latach 2004 i 2005 wykazywano dane niezgodne z ewidencją księgową,

- kierownik jednostki w II półroczu 2005 r. – dokonując przesunięć pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej - dopuścił do przekroczenia planowanych kosztów zakładu o kwotę 509.810,89 zł,

- dopuszczono do niewykonania zobowiązań pieniężnych wobec 45-ciu kontrahentów, w łącznej kwocie 3.005.926,34 zł, poprzez niezrealizowanie obowiązków w zakresie kontroli finansowej,

- uzasadnienie wniosku o likwidację ZRB KSP, a w miejsce likwidowanego gospodarstwa powołanie nowego, które przyjęło w całości zadania zakładu, budzi poważne zastrzeżenia w odniesieniu do zasadności jego likwidacji, tym bardziej że powyższe spowodowało konieczność spłacenia zobowiązań zakładu przez jednostkę macierzystą, tj. KSP, w kwocie 8.204.856,38 zł. W ten sposób „oddłużono” nowopowstały Zakład Obsługowo-Produkcyjny KSP, który prowadzi dalej analogiczną działalność, w tym kontynuuje rozpoczęte przedsięwzięcia; działanie takie można ocenić jako niegospodarne,

- opłaty pobierane za najem i dzierżawę innym podmiotom gospodarczym składników majątkowych Skarbu Państwa, traktowano jako przychody z działalności zakładu, wbrew postanowieniu art. 62 pkt 8 ustawy o finansach publicznych. Uzyskana z tytułu najmu i dzierżawy nadwyżka wpływów nad kosztami winna zostać odprowadzona do budżetu odpowiednio: w 2004 r. – w kwocie 348.265,67 zł i w 2005 r. – 78.918.31 zł,

O nieprawidłowościach, które stanowiły naruszenie dyscypliny finansów publicznych, powiadomiony został Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych MSWiA.

Nieprawidłowo przygotowano, przeprowadzono i rozliczono zamierzenia budowlano–remontowe, dotyczące skontrolowanych zadań remontowo-budowlanych, co wyrażało się m.in. w:

- nieprecyzyjnych zapisach w umowie, zawartej w dniu 1.01.2004 r. przez Zastępcę Komendanta Stołecznego Policji do spraw logistyki, będącej podstawą realizacji przez Zakład Robót Budowlanych oraz świadczenia określonych usług na rzecz jednostki macierzystej,

- nieprawidłowościach powtarzających się we wszystkich dokumentacjach zadań remontowych, tj. niesporządzeniu w KSP zakresu rzeczowego robót oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru realizowanych robót, nieudokumentowaniu zgody inwestora oraz Zakładu, o której mowa w art. 647 KC, dotyczącej realizacji robót przez określonego podwykonawcę, niezobowiązaniu inspektorów nadzoru KSP do zamieszczania dat weryfikacji rozliczeń na kosztorysach ofertowych i podwykonawczych.

W protokole kontroli wskazano konkretnie osoby odpowiedzialne, tj. kolejnych dyrektorów ZRB, głównych księgowych, likwidatora Zakładu bądź jego pełnomocnika.

Negatywne ustalenia nie mogły zostać w pełni zdyskontowane dla sformułowania w protokole wniosków, zmierzających do wyeliminowania przyczyn i skutków stwierdzonych nieprawidłowości, adresowanych do kierownika kontrolowanego podmiotu, tj. likwidatora Zakładu, przede wszystkim ze względu na wygaszanie działalności Zakładu, znajdującego się w końcowej fazie likwidacji. Krytyczną ocenę działalności kontrolowanego Zakładu, jak i stosowne wnioski, które mogłyby być przydatne przy nadzorowaniu nowego podmiotu, tzn. Zakładu Obsługowo-Produkcyjnego KSP, przekazano natomiast kierownikowi jednostki nadzorującej, tj. Komendantowi Stołecznemu Policji.

W efekcie przeprowadzonych kontroli finansowych - do organów prokuratury skierowane zostały 2 zawiadomienia, dotyczące uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, przy:

- udzieleniu i realizacji w latach 2004-2005 zamówienia publicznego na dostawę dla Policji terenowych samochodów osobowych ARO-246,

- udzieleniu i realizacji w latach 1999-2004 zamówień publicznych na dostawę rejestratorów rozmów telefonicznych i radiowych.

W wyniku czynności kontrolnych, w 7-miu kontrolowanych podmiotach, ujawniono łącznie 19 przypadków naruszenia dyscypliny finansów publicznych, z których:

- 3 - w komórkach organizacyjnych KGP,
- 3 - w komendach wojewódzkich Policji,
- 1 - w Szkole Policji,
- 4 przypadki - w gospodarstwie pomocniczym jednostki budżetowej Policji,
- 8 przypadków - w zakładzie budżetowym MSWiA.

W wyniku ustaleń kontroli dokonanych w 7-miu podmiotach - do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych MSWiA skierowano 6 zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych oraz przygotowywane jest kolejne zawiadomienie.

Kontrole finansowe niezrealizowane.

W dniu 7.12.2006 r. Komendant Główny Policji zatwierdził aneks do rocznego planu kontroli Biura Kontroli KGP, w wyniku którego odstąpiono od przeprowadzenia kontroli problemowych w zakresie przestrzegania procedur kontroli oraz wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków w dwóch Ośrodkach Wypoczynkowych MSWiA, które zostały w 2006 r. zlikwidowane. Ponadto przesunięto na 2007 r. kontrole problemowe gospodarki finansowej w 6 komendach wojewódzkich Policji oraz w Komendzie Stołecznej Policji. W jednostkach tych zostały przeprowadzone przez Najwyższą Izbę Kontroli kontrole wykonania budżetu państwa, w których sprawdzeniem objęto gospodarkę finansową tych jednostek w 2005 r., a w KSP Wydział przeprowadził w 2006 r. dwie kontrole doraźne.

Konieczność dokonania powyższej zmiany podyktowana była nieplanowymi zadaniami służbowymi, a w szczególności realizacją w 2006 r. trudnych, obszernych i w związku z tym czasochłonnych kontroli doraźnych, zleconych przez Kierownictwo KGP. Biorąc pod uwagę zakres kontroli oraz wagę dokonanych ustaleń - jako imponujący - w sprawozdaniu z działalności kontrolnej Policji w roku 2006 r. określono stopień realizacji zadań kontrolnych przez Wydział Kontroli Finansowo-Gospodarczej Biura Kontroli KGP.

Przebieg i wyniki przeprowadzonych w roku sprawozdawczym kontroli finansowych wskazują na wymóg poszerzenia zakresu kontroli problemowych, dotyczących sprawdzania przestrzegania w jednostkach podległych, procedur kontroli finansowej i wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków – o badanie zasadności i celowości wybranych wydatków rzeczowych, powiązane z oceną prawidłowości przeprowadzenia i realizacji postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (analiza obszarów zagrożeń wykazuje bowiem na wzrastającą potrzebę stałego kontrolowania prawidłowości udzielania zamówień publicznych oraz realizacji umów o zamówienia publiczne) oraz nawiązywania – w określonych sytuacjach – ściślejszej współpracy z komórkami organizacyjnymi Biura Spraw Wewnętrznych KGP, jeszcze w trakcie realizacji czynności kontrolnych w jednostce. Ponadto, w sposobie realizacji kontroli należy uwzględnić konieczność przeprowadzenia (nieprzewidzianych) kontroli o charakterze doraźnym, zleczanych przez przełożonych – w wyniku anonsów prasowych albo głośnych medialnie informacji, czy skarg adresowanych do Komendanta Głównego Policji. Ich przeprowadzenie absorbuje co najmniej 30% nominalnego czasu pracy kontrolerów: kontrole tego rodzaju są pracochłonne, a w konsekwencji długotrwałe.

W 2006 r. *Wydział Ochrony Pracy* Biura Kontroli KGP przeprowadził 4 kontrole problemowe w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny służby (pracy) oraz ochrony przeciwpożarowej w 4 komendach wojewódzkich Policji oraz 4 kontrole doraźne.

Zakres kontroli obejmował organizację zespołów do spraw bezpieczeństwa i higieny służby (pracy), ochrony przeciwpożarowej i medycyny pracy, ocenę prowadzonych postępowań powypadkowych, technicznego bezpieczeństwa pełnienia służby (pracy) w komórkach organizacyjnych prewencji, ruchu drogowego, oddziałach antyterrorystycznych, stacjach obsługi transportu, a także organizację i prowadzenia szkoleń z zakresu bhp i ochrony przeciwpożarowej.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono niewłaściwy stan techniczny i sanitarny Stacji Obsługi Transportu KWP. Kubatura i powierzchnia użytkowa pomieszczeń nie odpowiadała podstawowym przepisom (brak wentylacji, właściwego oświetlenia, brak stref roboczych wokół podnośników kolumnowych, zły stan instalacji elektrycznych, brak pomieszczeń socjalnych) oraz brak przeglądu technicznego sprzętu uzbrojenia, będącego na wyposażeniu policjantów ruchu drogowego i prewencji KMP.

W jednej z komend Wojewódzkich Policji wskazano m.in. na brak dokumentacji dotyczącej ograniczenia lub wyeliminowania wpływu czynnika (hałasu), który przyczynił się do powstania u policjantów choroby pozostającej w związku ze służbą oraz brak działalności komisji d/s bezpieczeństwa i higieny pracy w latach 2005-2006.

W wyniku kontroli przeprowadzonej w innej komendzie wojewódzkiej Policji i jednostkach podległych stwierdzono brak aktualnych przeglądów konserwacyjnych urządzeń przeciwpożarowych oraz sprzętu gaśniczego oraz składowanie pojemników zawierających substancje niebezpieczne, będące prekursorem do produkcji amfetaminy w piwnicznym pomieszczeniu depozytowym.

Natomiast kontrola zrealizowana w Wydziale Gospodarki Transportowej Biura Logistyki Policji Komendy Głównej Policji wykazała brak działań w zakresie dostosowania maszyn i urządzeń do minimalnych wymagań jak również brak pomiarów urządzeń i instalacji elektroenergetycznych w obiektach oraz skuteczności wentylacji.

W 2006 r. przedstawiciele *Wydziału Skarg i Wniosków* Biura Kontroli KGP przeprowadzili 4 kontrole problemowe z zakresu realizacji problematyki skargowej w wybranych jednostkach województw: łódzkiego, lubuskiego, lubelskiego i śląskiego. Kontrolami objęto 12 jednostek, tj. KMP w: Łodzi, Gorzowie Wielkopolskim, Zielonej Górze, Zamościu, Lublinie, Katowicach i Częstochowie oraz KPP w: Sieradzu, Pabianicach, Międzyrzeczu, Tomaszowie Lubelskim, Będzinie.

W trakcie kontroli oceniono prawidłowość stosowania przepisów obowiązujących w zakresie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków, realizację wniosków wynikających z przeprowadzonych postępowań skargowych, nadzór przełożonych nad problematyką skargową oraz wykorzystanie zebranych materiałów i dokonanych ustaleń do podwyższenia poziomu funkcjonowania jednostki i indywidualnego wykonywania zadań służbowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono przypadków wymagających wszczęcia postępowań dyscyplinarnych. Jedynie w przypadku kontroli w KMP w Częstochowie, z uwagi na dużą liczbę spraw przeterminowanych, wnioskowano o przeprowadzenie kontroli sprawdzającej w II półroczu 2007 r.

Pozytywna ocena funkcjonariuszy realizujących kontrolowaną problematykę skutkowała wnioskowaniem do kierownictwa KMP w: Łodzi, Gorzowie Wlkp., Zielonej Górze i Zamościu, KPP w Sieradzu o ich nagrodzenie.

W 2006 r. Wydział Skarg i Wniosków zrealizował wszystkie zaplanowane kontrole.

Szkolenie i doskonalenie zawodowe oraz koordynacja zadań kontrolnych.

W Centrum Szkolenia Policji w Legionowie odbyły się warsztaty metodyczne i psychologiczne dla policjantów i pracowników Wydziału Kontroli Ogólnopolicyjnej Biura Kontroli w zakresie doskonalenia zawodowego. Tematami szkoleń były:

- o Audyt jako forma kontroli działalności ustawowej jednostek Policji,
- o Doświadczenia, dotyczące nowego modelu sprawowania nadzoru instancyjnego nad jednostkami terenowymi,
- o Odpowiedzialność karna i dyscyplinarna za naruszenie przepisów ustawy o ochronie informacji niejawnych,
- o Propozycje zmian w zakresie przygotowania i prowadzenia kontroli.

Ponadto, oprócz wykonanych w 2006 r. zadań inspekcyjno-kontrolnych w zakresie własnych kontroli, Biuro Kontroli KGP monitorowało także realizację tematów zleconych do przeprowadzenia komórkom inspekcyjnym KWP/KSP (tzw. kontrole koordynowane). Ustalenia z powyższych kontroli posłużyły do dokonania analizy badanych zjawisk w skali całego kraju.

Działaniem uzupełniającym koordynowanie kontroli zleconych do wykonania przez służby inspekcyjne KWP/KSP, było przeprowadzenie odprawy instruktażowo-szkoleniowej z naczelnikami wydziałów kontroli komend wojewódzkich/ Stołecznej Policji. Odprawy takie organizowane są co roku, w celu ujednolicenia działalności kontrolnej w kraju i zwiększenia jej efektywności.

W Wydziale Kontroli Finansowo – Gospodarczej Biura Kontroli KGP w 2006 r. prowadzono prace, dotyczące metodyki kontroli oraz wykorzystania metod audytowych (tzw. list kontrolnych) w prowadzonych kontrolach. Efektem tych działań było opracowanie zakresów tematycznych wybranych kontroli finansowo-gospodarczych w jednostkach

organizacyjnych Policji i gospodarstwach pomocniczych, a także w zakładach budżetowych, nadzorowanych przez Komendanta Głównego Policji. Opracowane materiały zostały opublikowane w zeszycie metodyczno – informacyjnym nr 1 *Kontrola w Policji*. Przy poszczególnych zakresach tematycznych, poza częścią opisową, zamieszczono listy kontrolne (*karty kontroli*) oraz wykaz aktów prawnych regulujących dane zagadnienie. Zaprezentowana metodologia zawierała również pewne elementy audytu (w szczególności w zakresie kontroli 5% wydatków), aby kierownikom kontrolowanych jednostek umożliwić ocenę i wskazać kierunki usprawniania procedur, za pomocą których powinna być monitorowana legalność, gospodarność, celowość i rzetelność wydatkowania środków będących w dyspozycji jednostki. Ponadto, *Zakresy tematyczne wybranych kontroli finansowo-gospodarczych* ułatwiają zbieranie informacji o wynikach kontroli oraz najczęściej występujących nieprawidłowościach w zakresie gospodarki finansowej w Policji, umożliwiając porównywalną ocenę kontrolowanych podmiotów.

Uwzględniając zmiany *Prawa zamówień publicznych* w 2006 r. zaktualizowano *Kwestionariusz kontroli zamówień publicznych*, stanowiący materiał pomocniczy przy prowadzeniu kontroli zamówień publicznych. Ponadto, w lutym 2006 r. opracowano *informację na temat nieprawidłowości w sferze zamówień publicznych*, którą rozesłano do komend wojewódzkich (stołecznej) i szkół Policji.

W marcu 2006 r. w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie zorganizowano wspólną odprawę szkoleniową dla kontrolerów gospodarki finansowej z Wydziału i z jednostek Policji w kraju, w której łącznie wzięło udział 40 osób. Przeprowadzono szkolenia z zakresu zamówień publicznych oraz odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, a kontrolerzy z poszczególnych jednostek przedstawili informacje na temat istotniejszych wyników *własnych* kontroli.

Przedstawiciele Biura Kontroli KGP brali czynny udział w pracach związanych z nowelizacją zarządzenia nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29.03.2001 r. *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli urzędu obsługującego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych i nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji* (Dz. U. z 2001 r. nr 6, poz. 11 z późn. zm.), przedstawiając propozycje nowych przepisów oraz uczestnicząc w pracach zespołu powołanego w MSWiA i zgłaszając uwagi do projektów nowych przepisów. Propozycje zgłoszone przez Biuro Kontroli KGP zmierzały przede wszystkim do usprawnienia działań, mających na celu szybkie wyjaśnianie sygnałów o nieprawidłowościach. Temu miało służyć wprowadzenie nowej formy czynności kontrolnych, tak zwanych *czynności sprawdzająco-wyjaśniających*.

Ponadto, w Biurze Kontroli KGP zaopiniowano ponad 50 aktów prawnych: ogólnopanstwowych, resortowych, Komendanta Głównego Policji, dyrektorów biur KGP, kierowników jednostek organizacyjnych Policji (ustaw, rozporządzeń, zarządzeń, decyzji, regulaminów, wytycznych) zgłaszając do 49 z nich uwagi, zarówno merytoryczne, jak i redakcyjne.

Podstawą przeprowadzania czynności kontrolnych przez **Biuro Ochrony Informacji Niejawnych KGP** był roczny plan kontroli zatwierdzony przez Komendanta Głównego Policji z dnia 8 lutego 2006 r.

Czynności kontrolne przeprowadzono w trybie zarządzenia nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29.03.2001 r. *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli urzędu obsługującego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych*

i nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. MSWiA nr 6, poz. 11 oraz z 2002r. nr 5 poz.11).

W Biurze Ochrony Informacji Niejawnych KGP nie powołano wyodrębnionej strukturalnie etatowej komórki kontroli. Kontrole w zakresie problematyki ochrony informacji niejawnych przeprowadzał zespół kontrolerów Wydziału Postępowań Sprawdzających i Analiz Biura Ochrony Informacji Niejawnych KGP. W przypadku rozszerzonego zakresu przedmiotowego kontroli, do zespołu kontrolnego włączano doraźnie policjantów i pracowników Wydziału - Główne Archiwum Policji oraz Kancelarii Tajnej.

Ogółem przeprowadzono 7 kontroli (w 18 podmiotach), z tego: 6 kontroli problemowych (w 16 podmiotach) i 1 kontrolę sprawdzającą (w 2 podmiotach).

Zakres przedmiotowy wszystkich kontroli obejmował realizację zadań nałożonych na Policję przez ustawę z dnia 22.01.1999 r. o ochronie informacji niejawnych, ze szczególnym uwzględnieniem stanu zorganizowania pionów ochrony informacji niejawnych, funkcjonowania kancelarii tajnych, sposobu ewidencjonowania i obiegu dokumentów niejawnych, organizacji ochrony fizycznej oraz prawidłowości prowadzenia postępowań sprawdzających.

W ramach podjętych działań skontrolowano również funkcjonowanie archiwów i składnic akt w jednostkach organizacyjnych Policji. Przedmiotowy zakres kontroli uwzględniono w 2 z 7 zrealizowanych kontroli. Łącznie kontrolą objęto 18 jednostek organizacyjnych Policji, z tego 6 komend wojewódzkich Policji, 11 komend miejskich i powiatowych Policji oraz 1 szkołę Policji.

W wyniku kontroli stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

- brak regulacji lub znowelizowanych regulacji prawnych w zakresie funkcjonowania pionów ochrony informacji niejawnych, w tym: funkcjonowania kancelarii tajnych, obiegu dokumentów niejawnych oraz ochrony fizycznej (nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich jednostkach kontrolowanych - poza KWP w Łodzi),

- wyposażenie oraz zabezpieczenie kancelarii tajnych oraz oddziałów kancelarii tajnych niezgodne z wymogami Zarządzenia Nr 1579 Komendanta Głównego Policji z dnia 30.12.2005 r. w sprawie szczególnego sposobu organizacji kancelarii tajnych, stosowania środków ochrony fizycznej oraz obiegu informacji niejawnych w jednostkach i komórkach organizacyjnych Policji (nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich jednostkach kontrolowanych),

- niewłaściwy sposób ewidencjonowania dokumentów niejawnych, utrudniający ustalenie faktycznego obiegu dokumentów (nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich jednostkach kontrolowanych),

- brak odrębnych pomieszczeń dla archiwum do przechowywania akt oznaczonych klauzulą „ściśle tajne” i „tajne”,

- brak wyposażenia w niezbędny sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie umożliwiające realizację zadań w zakresie wdrażania zastosowań informatycznych w ewidencji archiwalnej.

Jako przyczyny powstania nieprawidłowości należy wskazać niewłaściwy nadzór ze strony kierowników jednostek organizacyjnych, kierowników komórek organizacyjnych oraz pełnomocników ds. ochrony informacji niejawnych w zakresie realizowanych zadań, brak rzetelności w wykonywaniu powierzonych zadań służbowych w zakresie sposobu ewidencjonowania i nadzoru nad obiegiem dokumentów niejawnych oraz brak środków finansowych pozwalających, zgodnie z zarządzeniem nr 1579 KGP z dnia 30.01.2006 r., na wyposażenie i zabezpieczenie kancelarii tajnych i oddziałów kancelarii tajnych.

Wnioski i zalecenia pokontrolne, których realizacja nie była związana z koniecznością poniesienia znacznych nakładów finansowych, zostały wdrożone niezwłocznie po otrzymaniu protokołów z kontroli. W wyniku zaleceń kierownicy jednostek kontrolowanych m.in.: wprowadzili lub znowelizowali regulacje prawne dotyczące funkcjonowania pionów ochrony informacji niejawnych, wzmogli nadzór nad ewidencją i obiegiem dokumentów niejawnych w podległych jednostkach i komórkach organizacyjnych, a także w ramach istniejących możliwości finansowych zabezpieczyli pomieszczenia kancelarii tajnych i archiwów. O sposobie realizacji wniosków przez jednostki podlegające kontroli, Biuro Ochrony Informacji Niejawnych KGP było każdorazowo informowane pisemnie.

Zakres stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości nie skutkował wszczęciem postępowań dyscyplinarnych, jak również skierowaniem do prokuratury zawiadomień o popełnieniu przestępstw.

Na podstawie § 14 Zarządzenia nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29.03.2001 r., w ramach współpracy z Biurem Kontroli KGP oraz Departamentem Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA, pracownicy Biura Ochrony Informacji Niejawnych KGP uczestniczyli w trzech kontrolach doraźnych.

Kontrole komórek inspekcyjnych KWP/KSP

W 2006 r. nastąpił podział Biura Ochrony Informacji Niejawnych i Inspekcji KGP na Biuro Kontroli KGP i Biuro Ochrony Informacji Niejawnych KGP. Równolegle z powyższym, Komendant Główny Policji zaakceptował również nowe założenia organizacyjne funkcjonowania kontroli w jednostkach terenowych Policji, które polegały m.in. na: wprowadzeniu zmian w dotychczasowych komórkach inspekcyjnych KWP/KSP w celu ujednolicenia nazw i struktur wewnętrznych na tożsame z istniejącymi w Biurze Kontroli KGP tj. Wydziały Kontroli KWP/KSP. Komendy wojewódzkie Policji przekształciły w związku z tym swą strukturę w kierunku dostosowania do modelu centralnego. Wydziały Kontroli składają się obecnie z następujących komórek organizacyjnych:

- Sekcji/Zespołu Kontroli Ogólnopolicyjnej,
- Sekcji/Zespołu Kontroli Finansowo-Gospodarczej,
- Sekcji/Zespołu Skarg i Wniosków,
- Sekcji/Zespołu Audytu i Analiz,
- Sekcji/Zespołu Ochrony Pracy.

W większości jednostek powyższe zmiany zostały przeprowadzone do końca czerwca 2006 r.

Jednocześnie nadmienić należy, że problematyka ochrony informacji niejawnych w Policji kontrolowana jest przez odrębne Wydziały ds. Ochrony Informacji Niejawnych KWP/KSP.

Konsekwencją dokonanych zmian w organizacji komórek kontrolnych było wyznaczenie nowych kierunków i obszarów działania Biura Kontroli KGP, obejmujących:

- prowadzenie monitoringu oraz analizę potencjalnych zagrożeń w realizacji zadań Policji,
- wdrożenie w działalności inspekcyjnej mechanizmu szybkiego reagowania poprzez doskonalenie i upowszechnienie procedury wykonania czynności sprawdzająco-wyjaśniających,

- wykorzystanie ustaleń z kontroli do analiz mających na celu usprawnienie organizacji i realizacji zadań przez jednostki Policji oraz do określenia obszarów ryzyka,
- dbałość o poziom doboru kadr i zapewnienie odpowiednich standardów kontroli poprzez opracowanie i wdrożenie procedury aplikacji kontrolerskiej,
- wprowadzenie nowego systemu *Zarządzania bezpieczeństwem i ochroną zdrowia w służbie/pracy*.

W 2006 r. w wydziałach kontroli komend wojewódzkich Policji i Komendy Stołecznej Policji funkcjonowało 461,5 stanowisk służbowych, z tego: 364 stanowiska policyjne, 67 stanowisk korpusu służby cywilnej i 30,5 stanowisk pozamnożnikowych. Powstałe wakaty w liczbie 21,5 wynikały z naturalnych procesów kadrowych, takich jak np. odejście ze służby na zaopatrzenie emerytalne lub awans na wyższe stanowisko służbowe.

W 2006 r. komórki kontrolne KWP/KSP przeprowadziły łącznie 654 kontrole, w tym: 6 kompleksowych (skontrolowano 7 podmiotów), 416 problemowych (skontrolowano 1295 podmiotów), 69 sprawdzających (skontrolowano 219 podmiotów), 163 doraźnych (skontrolowano 691 podmiotów) i 747 działań w formie tzw. czynności sprawdzająco-wyjaśniających. Łącznie skontrolowano 2.209 podmiotów.

W 2006 r. Komendant Główny Policji polecił wszystkim komendantom wojewódzkim i Komendantowi Stołecznemu Policji umieszczenie w planach kontroli komórek inspekcyjnych następujących tematów kontroli problemowych (tzw. koordynowanych), dotyczących:

- realizacji poleceń Zastępcy Komendanta Głównego Policji, zawartych w piśmie l.dz. T-III-1236/835/05, dotyczących kierunków działań naprawczych w Policji w celu zwiększenia efektywności pracy operacyjnej,
- skuteczności działań Policji w zakresie ujawniania składników majątkowych podejrzanych oraz ich zajęcia w postępowaniach przygotowawczych o przestępstwa przeciwko mieniu, w których straty przekraczają 50.000 tysięcy zł,
- realizacji czynności na miejscach zdarzeń i we wstępnej fazie postępowań przygotowawczych prowadzonych w sprawach najpoważniejszych przestępstw kryminalnych oraz nadzór przełożonych służbowych.

Poza tym kontrolowano poniżej wykazane zagadnienia:

- *ochronę informacji niejawnych w Policji* - przeprowadzono 87 kontroli problemowych, podczas których skontrolowano 315 podmiotów,
- *przestrzeganie przepisów bhp i p.poż.*, w zakresie: bezpieczeństwa policjantów w służbie, technicznego bezpieczeństwa służby, warunków pracy pracowników Policji oraz prowadzenia postępowań powypadkowych - przeprowadzono 42 kontrole problemowe, podczas których skontrolowano 89 podmiotów,
- *przyjmowanie, rozpatrywanie i załatwianie skarg oraz wniosków w jednostkach Policji* - przeprowadzono 38 kontroli problemowych, podczas których skontrolowano 93 podmioty,
- *prawidłowość gospodarowania funduszem operacyjnym przez dysponentów II stopnia* - przeprowadzono 17 kontroli problemowych, podczas których skontrolowano 99 podmiotów,
- *przestrzeganie procedur kontroli w nadzorowanych gospodarstwach pomocniczych oraz przeprowadzenie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków ze środków publicznych, na podstawie sprawdzenia co najmniej 5% operacji finansowo-gospodarczych w roku budżetowym* – zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 30.06.2005 r.

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

o finansach publicznych - przeprowadzono 12 kontroli problemowych, podczas których skontrolowano 12 podmiotów,

- rzetelność przyjmowania zawiadomień o przestępstwie i wykroczeniu - przeprowadzono 11 kontroli, podczas których skontrolowano 11 podmiotów.

W wyniku kontroli pierwszego z tematów koordynowanych, tj. *realizacji poleceń Zastępcy Komendanta Głównego Policji, zawartych w piśmie l.dz. T-III-1236/835/05, dotyczących kierunków działań naprawczych w Policji, w celu zwiększenia efektywności pracy operacyjnej*, przeprowadzonego we wszystkich województwach stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

- niewłaściwie opracowany program naprawczy pracy operacyjnej oraz niedostateczny nadzór nad jego realizacją,

- niesprecyzowanie zasad współpracy pomiędzy pionami kryminalnym i prewencji w zakresie rozpoznania realizowanego przez te służby,

- brak współpracy funkcjonariuszy operacyjnych ze współpracownikami,

- brak pełnej realizacji obowiązku przekazywania informacji zwrotnych o sposobie wykorzystania uzyskanych informacji pomiędzy pionem prewencji, a operacyjnym,

- brak analizy rozmieszczenia osobowych źródeł informacji w środowiskach przestępczych i obszarach zagrożeń zgodnie z mapą zagrożenia przestępczością,

- brak opracowania rocznego planu poprawy efektywności pracy operacyjnej,

- brak dokonywania ocen współpracowników, pod względem ich wiarygodności i efektywności.

Przyczyną zaistnienia nieprawidłowości było niewystarczające zaangażowanie policjantów realizujących zadania, brak wyrażenia zgody na współpracę z Policją, nierealistyczne założenia planów niektórych jednostek oraz brak dostatecznego nadzoru przełożonych i nadzoru zwierzchniego KWP. Odpowiedzialność z tytułu nadzoru ponoszą kierownicy jednostek oraz naczelnicy wydziałów kryminalnych KWP a także kadra kierownicza średniego szczebla poszczególnych KPP. Za bezpośrednią realizację odpowiedzialni są policjanci, wykonujący czynności z powyższego zakresu. Kierownicy kontrolowanych podmiotów przekazali informacje o realizacji wszystkich wniosków sformułowanych w protokołach z kontroli.

Zagadnienie „skuteczności działań Policji w zakresie ujawniania składników majątkowych podejrzanych oraz ich zajęcia w postępowaniach przygotowawczych o przestępstwa przeciwko mieniu, w których straty przekraczają 50.000 tysięcy zł” (temat koordynowany) skontrolowano we wszystkich województwach, w 47 jednostkach. Stwierdzono m.in. brak skutecznych przedsięwzięć organizacyjnych kierownictwa, zmierzających do wykorzystywania prawnych możliwości tymczasowego zajęcia i zabezpieczenia mienia ruchomego u podejrzanych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli zalecono zwiększenie przez właściwych przełożonych nadzoru służbowego nad prowadzonymi przez podległych policjantów postępowaniami przygotowawczymi, w których występują faktyczne i prawne możliwości zastosowania instytucji zabezpieczenia majątkowego oraz nad prawidłowym wypełnianiem dokumentacji.

W ramach realizacji trzeciego tematu koordynowanego: „Realizacja czynności na miejscach zdarzeń i we wstępnej fazie postępowania przygotowawczego prowadzonych w sprawach najpoważniejszych przestępstw kryminalnych oraz nadzór przełożonych służbowych” czynności kontrolne przeprowadzono we wszystkich województwach (kontrolą

objęto 51 jednostek). Najczęściej powtarzającymi się nieprawidłowościami były głównie: brak wnikliwości techników kryminalistyki w ujawnianiu i zabezpieczaniu śladów na miejscach zdarzeń, niewłaściwe kwalifikowanie przestępstw w policyjnej rejestracji statystycznej niewielkie wykorzystanie policyjnych baz danych, brak prawidłowej wymiany informacji na miejscach zdarzeń pomiędzy służbą prewencji a grupą operacyjno-dochodzeniową.

W rezultacie wszystkich przeprowadzonych kontroli, kierownikom kontrolowanych jednostek polecono wyeliminowanie stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości i uchybień w prowadzonych postępowaniach przygotowawczych i sprawach operacyjnych, ponadto polecono wzmocnić nadzór kierownictwa komórek dochodzeniowo-śledczych i komórek kryminalnych nad pracą podległych funkcjonariuszy, prowadzących postępowania przygotowawcze i pracę operacyjną.

Ponadto, w 99 jednostkach przeprowadzono kontrole w zakresie „oceny gospodarowania funduszem operacyjnym za 2005 r.” W toku prowadzonych czynności kontrolnych do najczęściej ujawnianych nieprawidłowości należały m.in: nieprzestrzeganie wymogów przepisów regulujących ewidencję i inwentaryzację majątku nabytego ze środków funduszu operacyjnego oraz brak nadzoru w zakresie prowadzonych kontroli merytorycznych, formalnych i rachunkowych dowodów księgowych oraz wyegzekwowania skutecznego nadzoru sprawowanego przez przełożonych średniego szczebla pionu kryminalnego nad przestrzeganiem przepisów Instrukcji pracy operacyjnej. Przyczyną wystąpienia powyższych uchybień była nieznajomość lub zła interpretacja przepisów z zakresu kontrolowanej problematyki.

W zakresie oceny stanu techniczno-sanitarnego oraz wyposażenia pomieszczeń dla osób zatrzymanych w świetle obowiązujących zasad i przepisów, zasadności zatrzymywania osób oraz poprawności i kompletności prowadzonej dokumentacji w tym zakresie (służba prewencyjna) przeprowadzono kontrole w 34 podmiotach. W ich toku stwierdzono nieprawidłowości polegające m.in. na: braku dostosowania pomieszczeń do wymogów określonych obowiązującymi przepisami, niepełnym dokumentowaniu wykonywanych czynności w książce wydarzeń, przez policjantów pełniących służbę w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, a także nieodpowiednim sporządzaniu protokołów zatrzymania osób, nakazów osadzenia, zwolnienia i przekazania.

W 63 podmiotach przeprowadzono kontrole w zakresie zasad prowadzenia gospodarki uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym (kontrole z zakresu służby wspomagającej). W toku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości polegające na braku potwierdzenia pobrania broni do służby, braku wpisu o zdaniu broni przez policjanta po służbie oraz dokonywaniu wpisów w *Książkach wydania broni* faktu pobrania broni przez policjantów pobierających broń, zamiast przez dyżurnych.

Ponadto, w zakresie służby wspomagającej przeprowadzono następujące kontrole:

1. w zakresie realizacji wybranych zagadnień gospodarki transportowej (28 podmiotów),
2. w zakresie prawidłowości przyznawania, naliczania i wypłacania policjantom świadczeń finansowych związanych z prawem do lokalu (31 podmiotów),
3. w zakresie prowadzenia gospodarki mandatowej (24 podmioty).

Stwierdzone w toku prowadzonych czynności kontrolnych nieprawidłowości polegały m.in. na:

- nieterminowym przesyłaniu pokwitowań odbioru mandatów karnych kredytowanych do Urzędu Wojewódzkiego,

- niedokonywaniu raz w miesiącu rozliczeń policjantów z posiadanych mandatów karnych i nałożonych grzywien,
- nieprzestrzeganiu przeprowadzania przynajmniej raz w kwartale kontroli przechowywania, ewidencjonowania, rozliczania formularzy bloczków mandatowych oraz przekazywania środków finansowych uzyskanych z grzywien nałożonych w drodze mandatów karnych gotówkowych,
- pobieraniu bloczków mandatów karnych przez osoby nieuprawnione,
- niesporządzaniu comiesięcznej informacji, pomimo że obowiązek ten wynika z § 4 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 9.12.1994 r. w *sprawie sposobu dokumentacji i ewidencji grzywien za wykroczenia, ściąganych w postępowaniu mandatowym oraz organów właściwych w sprawach rozprawiania i rozliczania bloczków mandatowych* (Dz. U. Nr 131, poz. 663 z późn. zm.),

Przyczyną powstania powyższych nieprawidłowości było niestosowanie się do przepisów oraz ich zła interpretacja.

4. W zakresie przestrzegania procedur kontroli w nadzorowanych gospodarstwach pomocniczych oraz przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków ze środków publicznych, na podstawie sprawdzenia co najmniej 5% operacji finansowo-gospodarczych w roku budżetowym – zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 30.06.2005 r. *o finansach publicznych* – kontrole przeprowadzone w 12 podmiotach.

5. W zakresie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg oraz wniosków w jednostkach Policji – kontrole przeprowadzone w 93 podmiotach.

W toku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- stosowaniu w sprawozdaniach i odpowiedziach na skargi niewłaściwych zwrotów dotyczących procedur postępowania,
- niedostatecznym gromadzeniu materiału dowodowego,
- stosowaniu środków dyscyplinujących niezgodnych z przepisami *ustawy o Policji*,
- niezawieraniu w odpowiedziach odmownych uzasadnień faktycznych i prawnych wskazanych w art. 238 par. 1 k.p.a.,
- przesłuchiwaniu skarżących w charakterze świadków z pouczeniem o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań,
- braku udokumentowania wszystkich czynności w prowadzonych postępowaniach,
- przekraczaniu terminów udzielania odpowiedzi,
- zbyt lakonicznych odpowiedziach udzielanych skarżącym.

Odpowiedzialność za powstanie powyższych nieprawidłowości ponoszą osoby zajmujące się rozpatrywaniem skarg, a główną przyczyną był nieprawidłowo sprawowany nadzór ze strony bezpośrednich przełożonych.

6. W zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny służby (pracy) i ochrony przeciwpożarowej, w tym w zakresie bezpieczeństwa policjanta w służbie, technicznego bezpieczeństwa służby, warunków pracy pracowników Policji oraz prowadzenia postępowań powypadkowych – kontrole przeprowadzone w 89 podmiotach.

7. W zakresie problematyki ochrony informacji niejawnych – kontrole przeprowadzone w 315 podmiotach.

Efekty kontroli przeprowadzonych przez komórki inspekcyjne KWP/KSP

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

W wyniku kontroli przeprowadzonych przez komórki KWP/KSP w 2006 r.:

- skierowano 18 zawiadomień do prokuratury o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa (spadek o 23 w porównaniu z rokiem ubiegłym),
- skierowano 1 zawiadomienie do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych (spadek o 1),
- wnioskowano o wszczęcie 112 postępowań dyscyplinarnych (spadek o 29 w porównaniu z rokiem 2005).

Kontrole niezrealizowane

W 2006 r. komórki kontrolne KWP/KSP odstąpiły od realizacji 70 kontroli zaplanowanych na 2006 r. tj. 61 problemowych, 8 sprawdzających oraz 1 kompleksowej. Oznacza to wzrost niezrealizowanych kontroli (zaplanowanych na rok 2006) w stosunku do roku ubiegłego o 17. Na powyższą sytuację wpływ miały zmiany strukturalne, jakie zaszły w komórkach kontrolnych KWP i KSP w połowie roku ubiegłego, jak również duża liczba przeprowadzonych czynności sprawdzająco-wyjaśniających (747) oraz kontroli doraźnych (163), które w znacznym stopniu absorbowwały funkcjonariuszy komórek kontrolnych. Na realizację planu wpłynęły również bardzo rozległe zmiany (m.in. organizacyjne) w Policji, które zaszły w 2006 r.

Podsumowanie

W 2006 r. komórki kontrolne Policji przeprowadziły łącznie 729 kontroli, w wyniku których sporządzono 23 zawiadomienia do Prokuratury o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz przekazano 130 wniosków o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych.

Skontrolowano łącznie 2.333 podmioty (w 2005 r. - 3135). Spadek tej liczby w dużej mierze spowodowany był m.in. zaangażowaniem kontrolerów w realizację uproszczonych form kontroli tj. tzw. czynności sprawdzająco-wyjaśniających, których w 2006 r. zrealizowano łącznie 779.

W wyniku przeprowadzonych czynności sporządzono 124 wnioski o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych, skierowano kolejne 33 zawiadomienia do Prokuratury o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Odnotowano wzrost kontroli doraźnych w roku 2006 – 188 (wobec 178 w roku 2005), co jest wynikiem sprawnego reagowania na wydarzenia wywołane m.in. doniesieniami prasowymi, anonimami, małymi zdarzeniami z udziałem funkcjonariuszy czy też poleceniami wydanymi przez kierownictwo MSWiA i KGP (podobną funkcję pełniło przeprowadzanie czynności sprawdzająco-wyjaśniających).

VI. STRAŻ GRANICZNA

Kontrola wewnętrzna w Straży Granicznej jest realizowana w Komendzie Głównej Straży Granicznej i w Oddziałach SG przy pomocy utworzonych w tym celu komórek organizacyjnych: Inspektoratu Nadzoru i Kontroli Komendanta Głównego Straży Granicznej oraz Samodzielnych Sekcji Nadzoru i Kontroli w Oddziałach Straży Granicznej.

Inspektorat Nadzoru i Kontroli Komendanta Głównego Straży Granicznej jest przede wszystkim komórką kontroli w rozumieniu § 2 pkt 3 Zarządzenia nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli urzędu obsługującego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organów jednostek podległych, podporządkowanych i nadzorowanych

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. MSWiA Nr 6, poz. 11 z późn. zm.). Jest zatem instrumentem kontroli instytucjonalnej oraz sprawowania funkcji nadzorczej i kontrolnej przez centralny organ administracji rządowej wobec wszystkich pozostałych jednostek organizacyjnych Komendy Głównej Straży Granicznej i Straży Granicznej.

Na dzień 31 grudnia 2006 r. w Inspektoracie Nadzoru i Kontroli Komendanta Głównego Straży Granicznej czynności kontrolne wykonywały: Wydział I Kontroli Problematyki Granicznej (6 stanowisk), Wydział II – Kontroli Gospodarczo – Finansowej (9 stanowisk), Wydział III – Analiz Skarg i Wniosków (6 stanowisk) i Zespół Stanowisk Samodzielnych (7 stanowisk) oraz dwuosobowe Kierownictwo (łącznie: 83 % ukończenia).

W terenowych jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej (Oddziałach) funkcjonują Samodzielne Sekcje Nadzoru i Kontroli, których zadaniem jest planowanie i realizacja czynności kontrolnych oraz rozpatrywanie skarg i wniosków.

W 2006 r. w strukturach Inspektoratu nie wprowadzono zmian, dotyczących zwiększenia struktury etatowej bądź organizacyjnych. Jednym z głównych zamierzeń Inspektoratu było umożliwienie w 2007 r. skoncentrowania działań na kontrolach doraźnych, wynikających z bieżących potrzeb kierownictwa Straży Granicznej oraz z ustaleń postępowań skargowych.

W problematyce kontroli przeprowadzanych przez Inspektorat Nadzoru i Kontroli KG SG można wyodrębnić dwa zasadnicze piony działalności tj. graniczny i logistyczny. Jednocześnie, poprzez działania Wydziału III - Analiz, Skarg i Wniosków Inspektoratu Nadzoru i Kontroli usprawniony został system analizowania, gromadzenia i przetwarzania informacji zbieranych w toku kontroli i postępowań skargowych. Ponadto, funkcjonariusze Wydziału III aktywnie uczestniczą w czynnościach kontrolnych w ramach prowadzonego nadzoru merytorycznego nad działalnością kontrolną Samodzielnych Sekcji Nadzoru i Kontroli.

W 2006 r. Inspektorat Nadzoru i Kontroli KG SG zrealizował 88 kontroli, w tym:

- 25 problemowych,
- 28 sprawdzających,
- 35 doraźnych.

Samodzielne Sekcje Nadzoru i Kontroli, usytuowane w Oddziałach Straży Granicznej przeprowadziły 336 kontroli, w tym:

- 165 problemowych,
- 53 sprawdzające,
- 118 doraźnych.

Ponadto, ośrodki szkoleniowe Straży Granicznej zrealizowały 108 kontroli.

Inspektorat Nadzoru i Kontroli KG SG nie zrealizował 2 kontroli problemowych, zaplanowanych do przeprowadzenia (zgodnie z aneksem do planu kontroli) w grudniu 2006 r. w Centralnym Ośrodku Szkolenia SG w Koszalinie oraz w Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie w zakresie: osiągania celów dydaktycznych wynikających z planów szkolenia oraz działalności szkoleniowej z obszaru problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy

(służby). Na realizację planu kontroli istotny wpływ miał wzrost liczby przeprowadzonych kontroli doraźnych (35, w 2005 r. - 18) oraz ograniczenia, związane z faktyczną obsadą etatową Inspektoratu.

Problematyka kontroli realizowanych przez Inspektorat Nadzoru i Kontroli KG SG - w *pionie granicznym* - obejmowała między innymi:

- realizację zadań w ochronie granicy państwowej, kontroli ruchu granicznego, czynności dochodzeniowo-śledczych i operacyjno-rozpoznawczych (Sudecki Oddział SG w Kłodzku, Placówki SG w Tłumaczowie, Międzylesiu, Golińsku, Kudowie Zdroju i Wrocławiu-Strachowicach),
- wydawanie decyzji administracyjnych wynikających z Kodeksu Granicznego Schengen i ustawy o cudzoziemcach w czasie kontroli wjazdowej do RP (Nadbużański Oddział SG w Chełmie, Placówka SG w Terespolu, Placówka SG w Dorohusku, Bieszczadzki Oddział SG w Przemyśle, Placówka SG w Medyce, Placówka SG w Korczowej),
- wykorzystanie funduszu operacyjnego w realizacji ustawowych zadań Straży Granicznej (Zarząd Operacyjno-Śledczy KGSG w Warszawie),
- sposób i tryb gromadzenia i przekazywania informacji z zakresu ochrony granicy państwowej i kontroli ruchu granicznego (Zarząd Operacyjno-Śledczy KG SG w Warszawie),
- wykorzystanie statków powietrznych w działalności służbowej SG (Karpacki Oddział SG w Nowym Sączu, Podlaski Oddział SG w Białymstoku),
- organizację i prowadzenie przez funkcjonariuszy SG kontroli bezpieczeństwa pasażerów i bagażu w międzynarodowej komunikacji lotniczej (Karpacki Oddział SG w Nowym Sączu, Placówka SG w Krakowie-Balicach, Sudecki Oddział SG w Kłodzku, PSG we Wrocławiu-Strachowicach, Morski Oddział SG w Gdańsku, PSG w Gdańsku-Rębiechowie, Nadwiślański Oddział SG w Warszawie, PSG Warszawa-Okęcie),
- sprawdzenie realizacji zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w 2005 r. w Oddziałach SG: Karpackim, Sudeckim, Śląskim, Pomorskim, Warmińsko-Mazurskim, Łużyckim, Lubuskim i Bieszczadzkim oraz w Wydziale XII Zamiejscowym Zarządu Spraw Wewnętrznych w Krośnie Odrzańskim,
- realizację strategii antykorupcyjnej (Warmińsko-Mazurski, Nadbużański, Podlaski Oddział SG).

Tematyka kontroli realizowanych przez Inspektorat Nadzoru i Kontroli KG SG – w *pionie logistycznym* – dotyczyła m.in.:

- problematyki zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane (Karpacki, Warmińsko-Mazurski, Podlaski Oddział SG),
- problematyki logistycznej (Warmińsko-Mazurski, Nadbużański, Podlaski Oddział SG),
- realizacji zadań inwestycyjnych, utrzymania obiektów budowlanych (Warmińsko-Mazurski, Nadbużański Oddział SG),
- wybranych zagadnień z zakresu planowania służb jednostek pływających, kadr i szkolenia, zamówień publicznych, prowadzonych wybrakowań składników majątku ruchomego, postępowań szkodowych oraz przeprowadzania prawidłowości remontów jednostek pływających,

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- nadzoru służbowego nad kwalifikacjami personelu lotniczego oraz procedurami obsługi technicznej,
- przestrzegania przepisów określających zasady wyboru i kierowania funkcjonariuszy na szkolenia w zakresie szkoły chorążych i przeszkolenia specjalistycznego wymaganego do mianowania na pierwszy stopień oficerski w latach 2005-2006 (Karpacki OSG),
- wykorzystywania dokumentów legalizacyjnych, współpraca z OZI, ewidencja operacyjna (Podlaski OSG),
- sprawdzenia stanu przygotowań Placówek SG Warszawa- Okęcie (Nadwiślański OSG) i Kraków-Balice (Karpacki OSG) do przyjęcia ekspertów Unii Europejskiej w ramach misji SchEval,
- stanu przygotowań oddziałów SG leżących na wschodniej granicy RP (Warmińsko-Mazurski OSG, Podlaski OSG, Nadbużański OSG, Bieszczadzki OSG) do przyjęcia ekspertów Unii Europejskiej w ramach misji SchEval,
- przestrzegania przepisów dotyczących naboru kandydatów do służby przygotowawczej albo stałej w 2005 r. (w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16.05.2002 r. w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do osób ubiegających się o przyjęcie do służby w Straży Granicznej (Dz. U. Nr 73, poz. 673 z późn. zm.) (Nadbużański, Podlaski OSG),
- przestrzegania przepisów dotyczących naboru kandydatów do służby przygotowawczej albo stałej w 2006 r. (w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10.02.2006 r. w sprawie przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Straży Granicznej - Dz. U. Nr 23, poz. 175 (Nadbużański, Podlaski OSG),
- problematyki związanej z realizacją polityki szkoleniowej w 2005 r. i 2006 r. wobec „screenerów” tj. operatorów urządzeń rentgenowskich służących do wykonywania kontroli bezpieczeństwa bagażu w ramach lotnictwa cywilnego (Biuro Kadr i Szkolenia KGSG),
- kontrola dotycząca ustalenia sposobu realizacji zadań służbowych w zakresie rozpatrywania skarg i wniosków oraz prowadzenia działalności kontrolnej przez Samodzielne Sekcje Nadzoru i Kontroli (Sudecki, Nadwiślański, Karpacki Oddział SG).

Ponadto przeprowadzano kontrole w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

W trakcie przeprowadzanych kontroli stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

W Karpackim i Podlaskim Oddziale SG stwierdzono brak skutecznego współdziałania w planowaniu i realizacji zadań w prowadzonym rozpoznaniu i ochronie granicy państwowej pomiędzy wydziałami: lotniczym, granicznym, operacyjno-śledczym oraz koordynacji działań. Wskazano również na niewłaściwy sposób dokumentowania zmian w planach wykorzystania statków powietrznych w ochronie granicy państwowej, rozbieżności w meldunkach z lotów patrolowo-rozpoznawczych oraz w uzyskanych efektach. Przyczyną nieprawidłowości był brak dokładnych uregulowań wewnętrznych procedur w kontrolowanych jednostkach, określających zasady koordynacji działań wydziałów granicznego i lotniczego oraz sposobu dokumentowania i przeprowadzania okresowych

analiz/ocen, pozwalających na wypracowanie sposobów i metod wykorzystania sił, środków pionu lotniczego, a także granicznego.

Kontrola przeprowadzona w Zarządzie Granicznym KG SG ujawniła przechowywanie w bazach danych nieaktualnych poleceń wykonania czynności zleconych przez uprawnione organy państwowe wobec osób i środków transportu, przekraczających granicę państwową. Powyższe nieprawidłowości powstały z winy organów zastrzegających (sądy, prokuratury, jednostki policji), które nie dopełniły obowiązku poinformowania ZG o odwołaniu lub zmianie wcześniej wnioskowanych zleceń.

Ponadto, w wyniku przeprowadzenia kontroli w Zarządzie Granicznym KG SG wskazano na niedostateczne określenie jednolitych standardów postępowania oraz odpowiednich rozwiązań organizacyjnych zapewniających skuteczniejszą realizację zadań SG, wynikających z Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego oraz brak właściwego nadzoru nad praktyczną realizacją zadań przez jednostki organizacyjne w zakresie prowadzonej kontroli bezpieczeństwa w lotniczej komunikacji międzynarodowej. Przyczyną zaistniałych nieprawidłowości były trudności interpretacyjne niektórych przepisów Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego oraz wprowadzonych na tej podstawie Krajowego Programu Kontroli Jakości i Krajowego Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego. Rozbieżności interpretacyjne zapisów ww. programów były również przyczyną niedociągnięć organizacyjnych, powodujących niedostateczne uwzględnienie problematyki kontroli bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym w trakcie reorganizacji i podziału zadań poszczególnych pionów struktury organizacyjnej SG.

W Morskim Oddziale SG – Placówka SG w Gdańsku – Rębiechowie stwierdzono niewłaściwe przestrzeganie w procedur prowadzenia kontroli bezpieczeństwa podczas odprawy rejsów wysokiego ryzyka, określonych przez Komendanta Głównego Straży Granicznej. Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości były braki w wyszkoleniu funkcjonariuszy oraz niedostateczny nadzór ze strony kierownictwa Placówki (Morski Oddział SG). Odpowiedzialność za powyższe ponosili komendant PSG w Gdańsku-Rębiechowie oraz jego zastępca do spraw bezpieczeństwa. W stosunku do ww. wszczęto postępowania dyscyplinarne.

W Sudeckim Oddziale SG kontrolerzy wskazali na nieprawidłowy sposób przeprowadzenia procesu kwalifikowania funkcjonariuszy na przeszkolenie specjalistyczne w zakresie operacyjnym, w wyniku czego na przeszkolenie zakwalifikowani zostali funkcjonariusze, którzy nie posiadali wymaganego stażu służby w pionie operacyjnym lub nie realizowali przez określony czas czynności operacyjno-śledczych. Przyczyną nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów, dotyczących przeprowadzenia procesu kwalifikowania funkcjonariuszy na przeszkolenie specjalistyczne. Wobec 2 funkcjonariuszy odpowiedzialnych za niezgodne z przepisami typowanie i przebieg procesu kwalifikacyjnego wszczęto postępowania dyscyplinarne, natomiast wobec kolejnych 3 funkcjonariuszy zastosowano środki dyscyplinarne w formie rozmów dyscyplinujących.

Wskazano także na brak adekwatnych działań, zmierzających do opracowania nowego etatu Placówki SG we Wrocławiu - Strachowicach, uwzględniającego aktualne potrzeby w tym zakresie wynikające z potrzeby dostosowania struktury etatowej do wzrastającego dynamicznie ruchu pasażerskiego oraz konieczności zapewnienia m.in. wymaganej przepisami obsady stanowisk kontroli bezpieczeństwa był przyczyną nieprawidłowości.

Kontrola przeprowadzona w Warmińsko-Mazurskim OSG wykazała zbyt małe wykorzystanie do służby pojazdu obserwacyjnego, będącego w użytkowaniu Kompanii Odwodowej w Warmińsko-Mazurskim OSG, a także niski stopień umiejętności obsługi systemu obserwacji na pojazdach obserwacyjnych.

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

Niski stopień wykorzystania w służbie ręcznych kamer termowizyjnych stwierdzono w Nadbużańskim OSG oraz w Podlaskim OSG.

Ponadto, w wyniku kontroli stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

- nieprawidłowe przechowywanie broni bez kabur i wyciorów w magazynach broni, niezgodne z § 247 ust. 7 pkt 1 zarządzenia nr 5 Komendanta Głównego SG z dnia 7 stycznia 2004 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej,
- nieprawidłowe wydawanie oraz rozliczanie amunicji i środków pozoracji, sprzeczne z przepisami określonymi w rozdziale 12 działu III zarządzenia nr 5 Komendanta Głównego SG z dnia 7 stycznia 2004 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej,
- nieprecyzyjne zapisy w wewnętrznych przepisach Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w sprawie korzystania ze służbowych telefonów komórkowych przez funkcjonariuszy i pracowników Nadbużańskiego OSG,
- brak prawidłowych wpisów w książce wydawania broni przy wydawaniu i przyjmowaniu broni palnej zgodnie z pkt. 5 Zasad przechowywania broni krótkiej (załącznik nr 41 do zarządzenia nr 5 Komendanta Głównego SG z dnia 7 stycznia 2004 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej) w Podlaskim OSG.

W zakresie kontroli bezpieczeństwa i higieny pracy, stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. braku dostosowania stanowiska służby kontrolerów do wymagań oraz małej czytelności list osób zapoznanych z „Kartami charakterystyki substancji i preparatów niebezpiecznych”. Osobami odpowiedzialnymi za ich realizację byli kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych.

W zakresie kontroli przeciwpożarowej w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości sformułowano wnioski pokontrolne, zalecające m.in. dokonania nowelizacji decyzji określającej miejsca do palenia tytoniu w obiektach, będących w zarządzie Warmińsko-Mazurskiego OSG, opracowanie decyzji Komendanta NOSG, w sprawie określenia miejsc do palenia tytoniu i zapoznania z nią wszystkich funkcjonariuszy i pracowników (Nadbużański, Podlaski, Nadwiślański Oddział SG), przeprowadzenie ćwiczeń ratowniczo-ewakuacyjnych w obiektach komendy oddziału z udziałem Państwowej Straży Pożarnej (Podlaski Oddział SG).

Nieprawidłowości w zakresie ochrony przeciwpożarowej wynikały z faktu zmiany przepisów m.in. o ochronie przeciwpożarowej i warunkach technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, a odpowiedzialność za ich powstanie ponoszą osoby zatrudnione w pionie logistyki SG.

W 2006 r. Inspektorat Nadzoru i Kontroli KG SG przeprowadził 35 kontroli *doraźnych*, co stanowi ok. 40 % ogółu przeprowadzonych kontroli. Duży udział kontroli pozaplanowych jest wynikiem realizacji zamierzeń Komendy Głównej SG, dotyczących stworzenia możliwości podejmowania natychmiastowych działań kontrolnych, wynikających z bieżących potrzeb.

Jedną z kontroli, przeprowadzonych w trybie doraźnym dotyczyła wyjaśnienia okoliczności śmierci funkcjonariusza służby kandydackiej w SG. W wyniku ustaleń stwierdzono nieprawidłowości w zakresie niewłaściwej organizacji służby w systemie skoszarowanym dla funkcjonariuszy służby kandydackiej oraz brak skutecznego systemu

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

nadzoru i kontroli nad realizacją zadań przez służbę dyżurną w kontrolowanej jednostce. Powyższe uchybienia wynikały z niedopełnienia obowiązków służbowych przez Komendanta Placówki SG w Zwardoniu (Karpacki OSG). Ponadto sformułowano wnioski, dotyczące m.in. zwiększenia nadzoru Wydziału Kadr i Szkolenia nad prowadzonymi w Oddziale postępowaniami dyscyplinarnymi, określenia i wdrożenia dziennego toku służby dla funkcjonariuszy służby kandydackiej oddelegowanych do Placówki SG w Zwardoniu oraz zwiększenia nadzoru Wydziału Kadr i Szkolenia nad przebiegiem służby funkcjonariuszy kandydackiej w Karpackim OSG.

W wyniku kontroli w Karpackim OSG, związanej z przestrzeganiem przepisów określających zasady wyboru i kierowania funkcjonariuszy na szkolenia w zakresie szkoły chorążych i przeszkolenia specjalistycznego wymaganego do mianowania na pierwszy stopień oficerski w latach 2005-2006 - stwierdzono nieprawidłowości w sposobie realizacji procedury kwalifikacyjnej w powyższym zakresie. Wynikały one z zamiaru usprawnienia organizacji pracy Sekcji Szkolenia Wydziału Kadr i Szkolenia Karpackiego Oddziału SG przez kierownictwo tego wydziału, a co stanowiło de facto podjęcie działań niezgodnych z przepisami zarządzenia nr 65 KGSG z dnia 24 grudnia 2004 r. w sprawie zakresu oraz szczegółowych zasad szkolenia funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej. Skutkiem powyższego było - w 7 przypadkach - niekorzystne dla zainteresowanych, bez ich winy, rozstrzygnięcie w ramach pierwszego etapu postępowania kwalifikacyjnego tj. odrzucenie - z uwagi na braki formalne - próśb funkcjonariuszy. Odpowiedzialność w tym zakresie ponosiły Naczelnik Wydziału Kadr i Szkolenia KaOSG i jego Zastępca oraz Kierownik Sekcji Szkolenia.

W ramach kontroli doraźnej, zespół kontrolny z KG SG dokonał sprawdzenia stanu przygotowań Placówek SG Warszawa-Okęcie (Nadwiślański OSG) i Kraków-Balice (Karpacki OSG) do przyjęcia ekspertów Unii Europejskiej w ramach misji SchEval. Według oceny zespołu kontrolnego, działania związane z przygotowaniem ww. placówek SG do przyjęcia misji SchEval realizowane były należycie. Sformułowano wnioski pokontrolne, dotyczyły m.in. jednoznacznego określenia lokalizacji II linii kontroli i w tych miejscach umieszczenie stosownego sprzętu do badania autentyczności dokumentów. Ponadto, zespół kontrolny zalecił wystąpienie do Biura Łączności i Informatyki Komendy Głównej Straży Granicznej o stanowisko w sprawie usprawnienia korzystania z baz danych SG w czasie prowadzenia odpraw granicznych oraz zapewnienia płynnego przechodzenia z systemu ZSE II do innych systemów np. „Albumu wzorów dokumentów uprawniających do przekraczania granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej” lub „Wspólnego Podręcznika”. Zalecono także zapewnienie dostępności papierowych wersji „Wspólnego podręcznika” (część jawna) na każdym kierunku odpraw granicznych tj. przylot/odlot, Etiuda, General Aviation, u dyżurnego operacyjnego placówki, a także u Komendanta Placówki Straży Granicznej Warszawa-Okęcie. Postulowano również uzyskanie jednoznacznego stanowiska ze strony P.P Porty Lotnicze, dotyczącego przyszłego przeznaczenia terminalu „Etiuda” po zakończeniu budowy Terminala 2.

W wyniku kontroli przeprowadzonej przez Inspektorat Nadzoru i Kontroli KG SG stwierdzono, iż port lotniczy Kraków-Balice nie posiadał fizycznego wydzielenia pasażerów lotów Schengen i Non-Schengen, zgodnego z „Katalogiem zaleceń dla właściwego stosowania dorobku prawnego Schengen”. Według oświadczenia pełniącego obowiązki Komendanta Placówki Straży Granicznej Kraków-Balice, wydzielenie takie będzie zapewnione po zakończeniu rozbudowy obecnego terminala. Stwierdzono brak pomieszczenia dla osób ubiegających się o azyl i nie przewidziano takiego lokalu w następnym etapie rozbudowy. Osoby ubiegające się o azyl, na czas trwania procedury w Placówce Straży Granicznej Kraków - Balice będą umieszczane w pomieszczeniu dla osób nie zaakceptowanych na wjazd. Jak stwierdzono w trakcie kontroli, brak jest wydzielonej

międzynarodowej strefy tranzytowej. Zaplanowano jedynie wydzielenie korytarza pomiędzy halą przylotów a poczekalnią przedodlotową dla pasażerów z kierunków non-Schengen do non-Schengen. Port lotniczy nie posiadał oddzielnego terminala, ani stanowisk do odprawy pasażerów i załóg samolotów prywatnych. W opinii zespołu kontrolnego wyjaśnienia wymagało stanowisko Zarządu Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków-Balice w kwestii przewidywanych rozwiązań organizacyjnych po rozbudowie terminala. Niezależnie od powyższego, zespół kontrolny zalecił wystąpienie do Zarządu Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków-Balice z prośbą o przedstawienie stanowiska w zakresie przewidywanych rozwiązań organizacyjnych, dotyczących odprawy granicznej załóg i pasażerów samolotów prywatnych.

Zespół kontrolny z KG SG, w ramach kontroli doraźnej dokonał sprawdzenia stanu przygotowań oddziałów SG, leżących na wschodniej granicy RP (Warmińsko-Mazurski OSG, Podlaski OSG, Nadbużański OSG, Bieszczadzki OSG) do przyjęcia ekspertów Unii Europejskiej w ramach misji SchEval.

Kontrolą w Warmińsko-Mazurskim OSG objęto Wydział Techniki i Zaopatrzenia, Wydział Łączności, Placówkę SG w Bezledach, Placówkę SG w Górowie Hławieckim, Placówkę SG w Braniewie, Placówkę SG w Sępólnie oraz Placówkę SG w Barcianach. Zespół kontrolny stwierdził niskie przygotowanie funkcjonariuszy Placówek SG w Barcianach, Górowie Hławieckim i w Sępólnie w zakresie postępowania z osobami ubiegającymi się o nadanie statusu uchodźcy. Wątpliwości budziła zbyt niska częstotliwość wykorzystywania posiadanego sprzętu w służbie (szczególnie Przewoźnych Jednostek Nadzoru i kamer termowizyjnych). W PSG w Bezledach zespół kontrolny stwierdził, że Placówka nie posiadała sprzętu technicznego do wykrywania osób podróżujących w przestrzeniach zamkniętych, z powodu przekazania detektora CO₂ do serwisu. Ponadto, kamera termowizyjna, umieszczona na dachu Placówki i w całości zabezpieczająca teren przejścia, została zdemontowana z powodu usterki i także oddana do serwisu. Poza tym, przejście graniczne w Bezledach nie posiadało fizycznego rozdzielenia kierunków na wjazd i wyjazd, co było niezgodne z *“Katalogiem zaleceń dla właściwego stosowania dorobku prawnego Schengen”*. Na budkach kontrolerskich w przejściu granicznym brak było informacji dla podróżnych (w językach obcych) o możliwości i sposobie wnoszenia skarg i zażaleń na pracę funkcjonariuszy SG. Zespół kontrolny odnotował pojedyncze przypadki pełnienia służby w przejściu granicznym w Bezledach przez tego samego funkcjonariusza, jednocześnie na dwóch stanowiskach (kontroler i specjalista ds. dokumentów na II linii kontroli) lub pełnienia obowiązków na stanowisku, na którym posiadane kompetencje są niewykorzystywane, np. kontroler radiometrysta na stanowisku pomocnika kierownika zmiany. Podczas prezentacji materiałów Komendy Oddziału i placówek SG zespół kontrolny ujawnił nieścisłości pomiędzy materiałem informacyjnym, zawartym w szczegółowym kwestionariuszu (który przekazany został ekspertom SchEval), dotyczącym wizytowanych placówek SG a prezentacjami multimedialnymi. Zespół kontrolny stwierdził, że w PSG w Bezledach zachodziła konieczność wymiany mapy strefy działania PSG w pomieszczeniu kierownika zmiany ze względu na nieaktualne dane kartograficzne.

W Podlaskim OSG kontroli poddano Wydział Techniki i Zaopatrzenia, Wydział Łączności, Placówkę SG w Kuźnicy, Placówkę SG w Bobrownikach, Placówkę SG w Szudziałowie, Placówkę SG w Nowym Dworze. Przygotowania Placówek SG Kuźnica i Szudziałowo Podlaskiego OSG wytypowanych do przeprowadzenia ewaluacji, zespół kontrolny ocenił bardzo dobrze. Placówki SG w Bobrownikach i Nowym Dworze, które zgodnie z programem misji nie były ujęte w harmonogramie ewaluacji zasadniczo odstawały od poziomu przygotowań.

W Placówkach SG Warmińsko-Mazurskiego OSG poddanych kontroli zespół kontrolny stwierdził brak wydzielonych pomieszczeń, przeznaczonych dla osób składających wnioski o nadanie statusu uchodźcy oraz osób, którym odmówiono wjazdu do RP.

W Nadbużańskim OSG kontroli poddano Wydział Techniki i Zaopatrzenia, Wydział Łączności i Informatyki, Placówkę SG w Terespolu, Placówkę SG w Kodniu, Placówkę SG w Sławatyczach, Placówkę SG w Dołhobrodach, Placówkę SG we Włodawie, Placówkę SG w Zbereżu, Placówkę SG w Woli Uhruskiej, Placówkę SG w Dorohusku, Placówkę SG w Skryhiczynie oraz pododdział odwodowy. Przygotowanie placówek SG w Terespolu, Woli Uhruskiej i Dorohusku, które były wytypowane do przeprowadzenia ewaluacji - zespół kontrolny ocenił wysoko. W pozostałych kontrolowanych placówkach SG w Kodniu, Dołhobrodach, Włodawie, Sławatyczach, Zbereżu i Skryhiczynie, które zgodnie z programem misji nie były ujęte w harmonogramie ewaluacji, stan przygotowania do przyjęcia misji ewaluacyjnej Schengen zespół kontrolny ocenił jako zadawalający.

W Bieszczadzkim Oddziale SG kontrolą objęto Wydział Techniki i Zaopatrzenia, Wydział Łączności i Informatyki, Placówkę SG w Lubaczowie, Placówkę SG w Korczowej, Placówkę SG w Kalnikowie, Placówkę SG w Medyce, Placówkę SG w Huwnikach, Placówkę SG w Wojtkowej, Placówkę SG w Krościenku, nieetatowy pododdział odwodowy. Placówki SG, przewidywane do przyjęcia misji ewaluacyjnej prezentowały różny poziom przygotowań. Stan przygotowań placówek SG w Korczowej i Huwnikach do przyjęcia misji został oceniony przez zespół kontrolny jako zadawalający. Natomiast Placówka SG w Krościenku, w ocenie zespołu kontrolnego, była słabo przygotowana i wymagała podjęcia działań naprawczych. Podobne zróżnicowanie w przygotowaniach do przyjęcia misji ewaluacyjnej zespół kontrolny stwierdził w przypadku Placówek SG niewytypowanych do ewaluacji. Placówka SG w Wojskowej, w opinii zespołu kontrolnego, prezentuje zadawalający poziom przygotowań. Natomiast Placówki SG w Lubaczowie, Kalnikowie i Medyce nie były w pełni przygotowane do przyjęcia misji ewaluacyjnej. Dodatkowo kontroli poddano nieetatowy pododdział odwodowy, którego przygotowanie do ewentualnych działań zespół kontrolny ocenił negatywnie.

Ponadto, w wyniku kontroli doraźnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W Bieszczadzkim OSG nie przestrzegano w trakcie realizacji prac budowlanych i rozbiórkowych przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane i wydanych z jej upoważnienia aktów wykonawczych oraz stwierdzono brak zgody komendanta oddziału na wykonywanie dodatkowej pracy przez członków korpusu służby cywilnej.

W Nadwiślańskim Oddziale SG (w Placówce SG Warszawa-Okęcie) stwierdzono zbyt długie przeprowadzanie i niewłaściwe dokumentowanie czynności wyjaśniających, związanych z realizacją czynności zleconej. Przyczyną wydłużonego, ponad przyjęte normy, czasu dokonywania kontroli granicznej była konieczność oficjalnego i udokumentowanego potwierdzenia w jednostce zastrzegającej Policji faktu anulowania zleconej wcześniej czynności wobec podróżnego. W związku z niewłaściwym dokumentowaniem i obiegiem informacji związanych z czynnością zleconą, w stosunku do funkcjonariusza odpowiedzialnego za realizację czynności wyciągnięto konsekwencje dyscyplinarne w formie rozmowy dyscyplinującej.

W Podlaskim Oddziale SG badano czynności operacyjno-śledcze, w tym m.in. wykorzystanie dokumentów legalizacyjnych. Stwierdzono zbyt ogólnikowe uzasadnianie wniosków o wydatkowanie środków z funduszu „O” oraz brak jednolitych procedur zatwierdzających wydatki. Przyczyną stwierdzonych uchybień była niewłaściwa interpretacja przepisów, nie wpływająca jednak na prawidłowe gospodarowanie funduszem „O”. W stosunku do osób odpowiedzialnych wszczęto postępowania dyscyplinarne.

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

Jak ustalono w trakcie kontroli Nadbużańskiego OSG, nie wszystkie oferty kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby przygotowawczej rejestrowano w dzienniku korespondencji „Prośby do pracy, służby”, w kancelarii jawnej oddziału. Stwierdzono 6 przypadków nie zarejestrowania przedmiotowych dokumentów. Odpowiedzialność za powyższe ponosi komórka kadrowa Nadbużańskiego OSG.

Informacje o sposobie realizacji uwag i wniosków pokontrolnych.

W wyniku realizowanych przez Inspektorat działań kontrolnych formułowano wnioski o charakterze formalno-porządkowym, legislacyjnym, szkoleniowym czy dyscyplinarnym. Najczęściej we wnioskach stwierdzano niezgodne z przepisami prawa (ogólnie obowiązującego oraz uregulowań wewnętrznych) postępowanie funkcjonariuszy i pracowników kontrolowanych jednostek, wynikające z niedostatecznego wykształcenia lub nieprawidłowości natury organizacyjnej. Wnioskowano również o dokonanie zmian i aktualizację wewnętrznych aktów prawnych, dotyczących np. prowadzenia postępowań szkodowych, przeprowadzania inwentaryzacji, gospodarowania mieniem, sposobu i trybu gromadzenia i przetwarzania informacji z zakresu ochrony granicy państwowej.

Zgromadzone w Inspektoracie dokumenty pokontrolne (z kontroli przeprowadzonych przez Samodzielne Sekcje Nadzoru i Kontroli i INiK KGSG) umożliwiły przeprowadzenie analizy występujących zagrożeń oraz podejmowanie działań, mających na celu zapobieganie występowaniu stwierdzonych nieprawidłowości w przyszłości. Wnioski i doświadczenia z przeprowadzonych działań były również wykorzystywane w celu wyznaczania i określania kierunków planowanych przez Inspektorat kontroli. Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli były omawiane na odprawach z kadrą kierowniczą oddziałów. W stosunku do funkcjonariuszy, którzy naruszyli dyscyplinę, były wyciągane konsekwencje służbowe w postaci kar dyscyplinarnych i rozmów dyscyplinujących. Należy podkreślić, iż faktyczny stan realizacji wniosków pokontrolnych potwierdzony zostanie podczas kontroli sprawdzających zaplanowanych do przeprowadzenia zgodnie z planem kontroli na 2007 r.

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2006 r. przez Inspektorat Nadzoru i Kontroli KG SG:

- wszczęto 42 postępowania dyscyplinarne,
- skierowano 4 zawiadomienia do prokuratury,
- skierowano 1 zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

Do Prokuratury Okręgowej w Przemyślu skierowano zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa niedopełnienia obowiązków przez jednego z funkcjonariuszy, który nie wystąpił w ustawowym terminie o wydanie decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę budynku, przez co działał na szkodę interesu publicznego oraz przekroczenia uprawnień przez wspomnianego funkcjonariusza, który wydawał polecenia prowadzenia robót budowlanych w sposób niezgodny z przepisami ustawy Prawo budowlane, tj. o czyn z art. 231 Kodeksu karnego. Wyrok Sądu Rejonowego w Przemyślu II Wydział Karny uznał oskarżonego za winnego i orzekł łączną karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (zawieszona warunkowo na okres próby 2 lat).

Do prokuratury skierowano zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa poświadczania nieprawdy w opracowanych na rzecz Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej projektach budowlanych, a następnie użyciu tych dokumentów przed organem państwowym, poprzez skierowanie ich przez inwestora (BiOSG) do Starosty Bieszczadzkiego, tj. o czyn z art. 271 i 273 Kodeksu karnego. Prokuraturze Okręgowej

w Przemyślu przekazano także zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa, polegającego na sfalszowaniu - poprzez podrobienie jednego z podpisów - „Protokołu z rozbiórki domków letniskowych nr 13 i 14”, tj. o czyn z art. 270 Kodeksu karnego.

Zawiadomienie złożono także do Prokuratury Rejonowej w Żywcu w związku ujawnionymi nieprawidłowościami, które stworzyły warunki do targnięcia się funkcjonariusza służby kandydackiej na własne życie, przy użyciu broni służbowej innego funkcjonariusza. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że w powyższej sprawie zaistniały nieprawidłowości, wynikające z niedopełnienia obowiązków służbowych przez przełożonych. W tej sprawie aktualnie toczy się postępowanie.

Ponadto, w wyniku kontroli przeprowadzonych w 2005 r., w których ostatecznie procedurę kontrolną zakończono w 2006 r. (sporządzenie dokumentu pokontrolnego i związane z tym uprawnienia podmiotu kontrolowanego) - skierowano zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez funkcjonariusza z Wydziału zamiejscowego ZSW SG oraz zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez 7 funkcjonariuszy z Bieszczadzkiego OSG.

W 2006 r. do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji skierowano zawiadomienie o ujawnionych okolicznościach, wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych w Bieszczadzkim Oddziale SG. Ustalono, iż zakupy materiałów na realizację dwóch budynków gospodarczych w Kwaszeninie były finansowane w ramach wydatków budżetowych z gr. „7” §4210 i §4270, co stanowiło przejaw naruszenia dyscypliny finansów publicznych określony w art. 11 ust. 1 poprzez „dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia”. Resortowa Komisja Orzekająca w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych wydała orzeczenie, w którym uznała Zastępcę Komendanta Oddziału ds. logistycznych i Naczelnika Wydziału Techniki i Zaopatrzenia winnych zarzucanych im czynów. Wobec Zastępcy Komendanta Oddziału odstąpiono od wymierzenia kary, natomiast wobec naczelnika wymierzono karę upomnienia.

Informacje z przeprowadzonych kontroli finansowych.

Działalność kontrolna w zakresie problematyki finansowej, realizowana była przez sekcję kontroli finansowej Inspektoratu Nadzoru i Kontroli Komendanta Głównego Straży Granicznej w oparciu o plan kontroli jednostek organizacyjnych SG.

W 2006 r. przeprowadzono ogółem 19 kontroli z tego: 10 problemowych, 5 sprawdzających i 4 doraźne. W ramach wymienionych kontroli skontrolowano 12 jednostek organizacyjnych, w tym 4 terenowe jednostki kilkakrotnie, z uwagi na prowadzone kontrole problemowe oraz sprawdzające. Kontrole problemowe w zakresie realizacji wydatków budżetowych przeprowadzano zgodnie z zapisem art. 28 b ustawy o finansach publicznych oraz przestrzeganiem procedur kontroli finansowej.

Na podstawie upoważnień Komendanta Głównego Straży Granicznej, zespoły kontrolne przeprowadziły kontrole problemowe w 9 Oddziałach Straży Granicznej oraz w Centralnym Ośrodku Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie.

Zakresem kontroli objęto m.in. problematykę: przestrzegania realizacji procedur kontroli finansowej za 2005 r. obejmującej co najmniej 5% wydatków budżetowych kontrolowanej jednostki organizacyjnej zgodnie z art. 28b ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15 poz. 148) ; planowania i realizacji dochodów budżetowych za 2005 r.; rozrachunków i roszczeń oraz zaliczek stałych i doraźnych gospodarki kasowej; przestrzegania przepisów przy realizacji zamówień publicznych na

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

dostawy, usługi i roboty budowlane w 2006 r.; prawidłowości przeprowadzania inwentaryzacji oraz prawidłowości przydzielania dodatku służbowego do uposażenia funkcjonariuszom wchodzącym w skład personelu latającego.

Kontrole doraźne z zakresu spraw finansowych przeprowadzono m.in. w:

- Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu: w zakresie przyznawania dodatków służbowych funkcjonariuszom SG;
- Sudeckim Oddziale Straży Granicznej w Kłodzku: w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących przyznawania i wypłacania w latach 2004-2006 zasiłku pogrzebowego z tytułu śmierci członka rodziny funkcjonariusza SG,
- Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej w Kętrzynie: w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących przyznawania i wypłacania dodatków służbowych dla funkcjonariuszy SG,
- Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu: w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących przyznawania i wypłacania dodatków służbowych dla funkcjonariuszy SG.

Przeprowadzono także kontrole sprawdzające, dotyczące monitorowania realizacji wniosków z kontroli problemowych przeprowadzonych w 2005 r. w 5 Oddziałach Straży Granicznej z obszaru realizacji budżetu i problematyki finansowej.

W wyniku czynności kontrolnych zrealizowanych w 2006 r.:

- wszczęto postępowanie dyscyplinarne w stosunku do Głównego Księgowego Nadwiślańskiego OSG za niedopełnienie obowiązków służbowych wynikających z treści pkt. 2 ppkt. 2 Szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień Głównego Księgowego. Postępowanie zostało zakończone – na mocy art. 136 b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, uznano go winnym popełnionego czynu, ale odstąpiono od wymierzenia kary,
- nie skierowano do prokuratury wniosków o wszczęcie postępowań przygotowawczych,
- nie kierowano zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji (poza omówionym wcześniej),
- w trzech przypadkach wnioskowano o wyróżnienie osób kontrolowanych - pracowników Wydziału Finansów.

Ujawnione w trakcie kontroli finansowych uchybienia, nie miały charakteru powszechnego. Świadczyły raczej o potrzebie zwrócenia uwagi i wzmożenia nadzoru służbowego w realizacji bieżących zadań w zakresie naliczeń uposażeń, gospodarki kasowej, inwentaryzacji rzeczowych składników majątkowych oraz przestrzegania procedur przewidzianych w ustawie Prawo Zamówień Publicznych przy dokonywaniu zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane.

W wyniku ogółu przeprowadzonych przez Inspektorat kontroli i formułowanych na ich podstawie wniosków pokontrolnych należy uznać, iż kontrola instytucjonalna w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej - jako narzędzie właściwego zarządzania - pozwalała przede wszystkim na uzyskanie obiektywnej odpowiedzi, czy cele zarządzania zostały osiągnięte, a w przypadku stwierdzenia, że tak nie jest - wskazywała działania do ich prawidłowej realizacji.

Działania te skutkowały wdrażaniem konkretnych zaleceń oraz określeniem dalszych kierunków działalności komórek/jednostek, w których wykryto nieprawidłowości lub niezgodności z przepisami, a także wnioskowaniem o dokonanie aktualizacji w obowiązujących przepisach wewnętrznych lub ich zmianę.

Ponadto, Inspektorat realizując swoje zadania przekazywał Komendantowi Głównemu SG wiedzę na temat działalności służbowej formacji, ocenianej przez pryzmat zarówno efektywności, praworządności, jak też gospodarności i rzetelności.

VII. PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA

Na podstawie statutu Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, wprowadzonego rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 2000 r., zadania kontrolowania organów i jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej oraz realizacji zadań obrony cywilnej, przypisane były do zakresu działania Biura Organizacji i Nadzoru. Do zakresu kompetencji Biura należała także m.in. problematyka rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków oraz koordynacja inspekcji prowadzonych przez komórki organizacyjne Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej. W Biurze Organizacji i Nadzoru funkcje te realizowały: Inspektorat Kontroli (4 funkcjonariuszy i 2 pracowników cywilnych) oraz Wydział Skarg i Wniosków (4 funkcjonariuszy).

Decyzją Nr 9 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 28 lipca 2004 r. w sprawie wyznaczenia stanowisk kontrolerskich w Komendzie Głównej PSP, do pełnienia czynności kontrolnych - w ramach kontroli organizowanych przez Inspektorat Kontroli - wyznaczani byli funkcjonariusze z wymienionych komórek organizacyjnych:

- Biuro Organizacji i Nadzoru – 2 stanowiska w Wydziale Planowania i Analiz Systemowych;
- Biuro Rozpoznawania Zagrożeń - 1 stanowisko w Wydziale Nadzoru Prewencyjnego;
- Biuro Kwatermistrzowskie - 1 stanowisko w Wydziale Infrastruktury;
- Biuro Szkolenia - 2 stanowiska w Wydziale Programowo-Metodycznym;

oraz funkcjonariusze realizujący kontrole i audyt na podstawie odrębnych przepisów:

- Biuro Organizacji i Nadzoru – 2 stanowiska w Wydziale Organizacji i Archiwizacji;
- samodzielne stanowisko ds. audytu wewnętrznego;
- samodzielne stanowisko ds. bezpieczeństwa i higieny pracy.

W związku z przejściem na zaopatrzenie emerytalne funkcjonariuszy z wydziałów Infrastruktury oraz Nadzoru Prewencyjnego, czynności kontrolne wykonywali inni wyznaczeni funkcjonariusze z tych wydziałów, a także doradcy Komendanta Głównego PSP.

W strukturach organizacyjnych komend wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej nie wyodrębniono komórek organizacyjnych ds. kontroli. Podobnie jak w ubiegłych latach, ustawowe zadania kontrolne komendanci wojewódzcy PSP realizowali poprzez wydziały lub stanowiska pracy właściwe w sprawach organizacji i nadzoru.

W 2006 r. Komenda Główna PSP przeprowadziła 46 kontroli, w tym:

- 13 kontroli problemowych,

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- 3 sprawdzające,
- 30 doraźnych.

Terenowe jednostki organizacyjne PSP przeprowadziły 355 kontroli, w tym:

- 12 kontroli kompleksowych,
- 193 kontrole problemowe,
- 59 sprawdzających,
- 91 kontroli doraźnych.

Ocena realizacji zadań w zakresie finansowo – gospodarczym, w tym sprawdzenie przestrzegania procedur kontroli finansowej, uwzględniającej standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych oraz przeprowadzenie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków było przedmiotem 7 kontroli problemowych w jednostkach organizacyjnych PSP:

- 1) Szkole Głównej Służby Pożarniczej,
- 2) Centralnej Szkole PSP w Częstochowie,
- 3) Szkole Aspirantów PSP w Krakowie,
- 4) Szkole Aspirantów PSP w Poznaniu,
- 5) Centrum Naukowo – Badawczym Ochrony Przeciwpowodziowej w Józefowie,
- 6) Szkole Podoficerskiej PSP w Bydgoszczy,
- 7) Centralnym Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach.

W zakresie sprawdzenia przestrzegania procedur kontroli finansowej w jednostkach nadzorowanych przez Komendanta Głównego PSP przeprowadzone kontrole wykazały: nieterminowe rozliczanie przez pracowników zaliczek, nieterminowe regulowanie zobowiązań, opóźnienia w dochodzeniu zwrotu należności, brak zapisów o dokonywaniu kontroli pod względem merytorycznym w indywidualnych zakresach czynności, zawieranie umów nie zatwierdzonych przez Głównego Księgowego, brak przeprowadzenia postępowań szkodowych, brak wstępnej kontroli finansowej, brak identyfikacji „zadań wrażliwych”, przy wykonywaniu których pracownicy mogą być szczególnie podatni na szkodliwe wpływy, a także brak aktualizacji Regulaminu Udzielania Zamówień Publicznych.

Jak stwierdzono w wyniku ustaleń kontroli, podczas realizacji budżetów w kontrolowanych jednostkach nie doszło do naruszeń dyscypliny finansów publicznych i powstania szkód w majątku PSP. Podczas tych kontroli stwierdzono pewne uchybienia, które były usuwane już trakcie kontroli. Jedynie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej stwierdzono nieprawidłowości, które mogą stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. Nr 14, poz. 114 ze zmianami), w zakresie nieterminowego przekazywania składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i braku dokonywania zmian w planie finansowym Szkoły.

Przeprowadzone przez KG PSP kontrole finansowo – gospodarcze, obejmujące ocenę celowości i prawidłowości wydatkowania środków finansowych pochodzących z budżetu państwa oraz z wpływów od ubezpieczycieli, przeznaczonych na cele ochrony

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

przeciwpozarowej wykazały m.in. przypadek wydatkowania środków niezgodny z wcześniej zatwierdzonym wnioskiem, przypadek nie dotrzymania terminu rozliczenia dotacji budżetowej, rozdzielenie środków finansowych dla jednostek OSP niezgodnie z przyjętym kryterium oraz przypadki zbyt ogólnego opisywania faktur.

Kontrolowanie uzgadniania projektów budowlanych pod względem ochrony przeciwpozarowej, w tym prowadzenie działalności przez rzeczoznawców ds. zabezpieczeń przeciwpozarowych na terenie województwa, nadzór komendanta wojewódzkiego PSP nad rzeczoznawcami ds. zabezpieczeń przeciwpozarowych - stanowiło przedmiot kontroli sprawdzających przeprowadzonych w 3 komendach wojewódzkich.

Zgodnie z Rocznym Planem Kontroli KG PSP na 2006 rok, przeprowadzono 3 kontrole problemowe w komendach wojewódzkich PSP w zakresie celowości i prawidłowości wydatkowania środków finansowych na ochronę przeciwpozarową.

W zakresie kierowania komendą wojewódzką PSP przeprowadzono kontrole problemowe w 3 komendach wojewódzkich PSP. We wszystkich kontrolowanych podmiotach, sposób kierowania komendą wojewódzką PSP zapewniał pełną realizację ustawowych zadań komendanta wojewódzkiego, pomimo stwierdzenia uchybień i nieprawidłowości, takich jak np. niekompletne plany ratownicze województwa, nieprzestrzeganie terminów lub nie sporządzanie okresowych opinii służbowych strażaków, uchybienia w zakresie przeprowadzania testów sprawności fizycznej strażaków, a także uchybienia w zakresie prowadzenia okresowych szkoleń BHP pracowników komend.

Komendy wojewódzkie PSP swoimi kontrolami objęły zagadnienia z przedstawionych poniżej obszarów:

1. Realizacja ustawowych zadań komendanta powiatowego/ miejskiego Państwowej Straży

Pozarnej, określonych w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej (23 podmioty);

2. Realizacja zadań w zakresie operacyjno-szkoleniowym, m.in:

- analizowania stanu operacyjnego zabezpieczenia obszaru powiatu (27 podmiotów),
- opracowywania planów ratowniczych i ich bieżącej aktualizacji (27 podmiotów),
- koordynowania prac w zakresie funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na terenie powiatu (45 podmiotów),
- organizowania, prowadzenia oraz koordynacji działań ratowniczo-gaśniczych (39 podmiotów),
- inne w zakresie operacyjnym (przygotowanie stanowisk kierowania do realizacji zadań, dokumentacja operacyjna, ewidencja zdarzeń, wyposażenie JRG (22 podmioty).

3. Realizacja zadań w zakresie skarg i wniosków wpływających do komendantów powiatowych/ miejskich Państwowej Straży Pożarnej (24 podmioty);

4. Realizacja zadań w zakresie rozpoznawania i ewidencjonowania zagrożeń, analizowanie stanu bezpieczeństwa powiatu; organizowanie, koordynowanie i dokumentowanie działalności kontrolno-rozpoznawczej, w tym organizacja i funkcjonowanie monitoringu (60 podmiotów);

5. Realizacja zadań w zakresie prowadzenia spraw osobowych strażaków i pracowników cywilnych; realizowanie polityki kadrowo-płacowej komendanta powiatowego/ miejskiego (w tym: okresowe opiniowanie, ewidencja czasu służby, badania okresowe i kontrolne, prawidłowość wydawania zezwoleń na dodatkową pracę przez strażaków PSP) - 66 podmiotów;
6. Realizacja zadań w zakresie finansowym, m.in:
- opracowywania, realizacji i rozliczania planów finansowych (4 podmioty),
 - prowadzenia księgowości (2 podmioty),
 - sporządzania sprawozdawczości oraz przygotowywania analiz wykorzystania środków finansowych (2 podmioty),
 - działalność inwestycyjna (wydatki, rozliczenie i ewidencja) - 4 podmioty
 - inne w zakresie finansowym, w tym przekazywanie i rozliczanie środków finansowych otrzymanych na zadania KSRG oraz środków pochodzących od ubezpieczycieli (4 podmioty);
7. Realizacja zadań w zakresie kwatermistrzowskim i logistycznym, m.in:
- realizacja świadczeń mieszkaniowych, mundurowych i socjalnych (71 podmiotów),
 - prowadzenie postępowań w sprawie udzielania zamówień publicznych (35 podmiotów),
 - prowadzenie gospodarki materiałowej (37 podmiotów),
 - prowadzenie gospodarki transportowej (46 podmiotów),
 - postępowanie szkodowe (8 podmiotów),
 - zamówienia publiczne (30 podmiotów),
 - inne w zakresie logistycznym, w tym stan techniczny obiektów, gospodarka magazynowa i inwentarzowa, darowizny rzeczowe i finansowe, gospodarka sprzętem (19 podmiotów);
8. Ochrona informacji niejawnych, realizacja zadań obronnych (23 podmioty);
9. Realizacja zadań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym bezpieczeństwo użytkowania pojazdów (26 podmiotów);
10. Realizacja zadań przez jednostki ratowniczo-gaśnicze w zakresie m.in:
- utrzymywania gotowości do prowadzenia działań ratowniczych (23 podmioty),
 - współdziałania z innymi podmiotami ratowniczymi (15 podmiotów),
 - prowadzenia rozpoznania w zakresie niezbędnym do podjęcia działań ratowniczych w rejonie jednostki (15 podmiotów);
11. Współpraca między komórkami organizacyjnymi komend powiatowych i miejskich PSP w zakresie realizacji zadań wspólnych, w tym przestrzeganie regulaminu organizacyjnego, instrukcji kancelaryjnej i rzeczowego wykazu akt (22 podmioty).

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

Czynności kontrolne przeprowadzone przez komendy wojewódzkie PSP wykazały nieprawidłowości w zakresie rozpatrywania skarg i wniosków, wpływających do komendantów powiatowych lub miejskich Państwowej Straży Pożarnej, takie jak: uchybienia dotyczące sposobu załatwiania skarg i wniosków oraz nieprzestrzeganie związanych z nim procedur.

W trakcie kontroli z zakresu działalności kontrolno-rozpoznawczej stwierdzono m.in. nieprawidłowości formalne, związane z prowadzeniem czynności kontrolno rozpoznawczych, nieprawidłowości w metodyce postępowania w zakresie prowadzenia czynności kontrolno - rozpoznawczych, brak monitoringu pożarowego w zobowiązanych do tego obiektach, brak skutecznych działań w zakresie stosowania systemu sygnalizacji pożarowej i dźwiękowego systemu ostrzegawczego (w tym niestosowanie zasad postępowania egzekucyjnego po czynnościach kontrolno-rozpoznawczych, nieprawidłowości w umowach o świadczenie usług operatora monitoringu pożarowego). Stwierdzone uchybienia obejmowały również brak bieżącej analizy zagrożeń. Wykazano również błędy w wydawanych decyzjach, niestosowanie aktualnych przepisów prawa w uzasadnieniach decyzji administracyjnych oraz nieterminowe prowadzenie kontroli sprawdzających wykonanie obowiązków nałożonych w wyniku decyzji administracyjnych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli z zakresu polityki kadrowo-płacowej odnotowywano brak oświadczeń majątkowych strażaków do tego zobowiązanych i błędy formalne w wydawaniu zgody na podejmowanie dodatkowego zajęcia zarobkowego poza służbą, naruszenie wymogów kwalifikacyjnych podczas mianowania oraz rekrutacji do służby, niepełną dokumentacją testów sprawności fizycznej oraz nieprawidłowości w zakresie prowadzenia spraw osobowych strażaków i pracowników cywilnych (prowadzenie akt, dokumentacji, rejestrów czasu pracy, ewidencji wyjść w celach służbowych i prywatnych w godzinach służbowych).

Realizacja kontroli z zakresu prawidłowego wykonywania zadań finansowych wykazała zaistnienie przypadków niewłaściwego naliczania i sposobu wypłaty świadczeń należnych strażakom, brak znajomości przepisów i umiejętności ich stosowania przez merytorycznych pracowników komend, przypadki zbyt ogólnego opisywania faktur, błędy w księgowaniu, nienaliczanie odsetek od nieterminowych wpłat, nieprzestrzeganie wewnętrznej instrukcji obiegu dokumentów (w tym brak podpisów osób upoważnionych do dokonywania określonych czynności) oraz nieprawidłowości w prowadzeniu funduszu świadczeń socjalnych.

Ponadto, w wyniku przeprowadzanych kontroli z zakresu realizacji zadań kwatermistrzowskich i logistycznych, realizacji zadań obronnych, ochrony informacji niejawnych, spraw organizacyjnych (realizacja postanowień regulaminu organizacyjnego KP/M PSP, przestrzegania przepisów instrukcji kancelaryjnej) oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, stwierdzono istnienie nieprawidłowości.

Uchybienia i nieprawidłowości, ujawnione w trakcie kontroli przeprowadzonych w 2006 roku w komendach miejskich/powiatowych PSP, miały charakter porządkowy i nie wpływały w sposób zasadniczy na funkcjonowanie tych jednostek. Do najczęściej występujących nieprawidłowości należały: uchybienia formalne, błędy w dokumentacji osobowej, błędy w ewidencji ilościowej majątku, błędy w dokumentowaniu prowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych i dokumentacji operacyjnej. Wydanie wniosków pokontrolnych wpłynęło na uporządkowanie sposobu realizacji zadań kontrolowanych jednostek i miało na celu osiągnięcie stanu zgodnego z obowiązującym stanem prawnym.

Jak stwierdzono, nieprawidłowości i uchybienia powstały przede wszystkim na skutek braku odpowiedniego nadzoru i staranności w wykonywaniu obowiązków, braku znajomości

przepisów, braku skutecznych działań zmierzających do egzekwowania stosowania przepisów prawa.

Komendanci powiatowi i miejscy PSP poinformowali: o sposobie realizacji wniosków, pouczeniu oraz zobowiązaniu osób odpowiedzialnych do poprawnego stosowania przepisów prawa, o uzupełnieniu braków w prowadzonej dokumentacji, a także o planach zakupu niezbędnego sprzętu i wyposażenia oraz ekwipunku dla strażaków.

Kontrole przeprowadzone na polecenie Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP we wszystkich komendach powiatowych/miejskich PSP z obszaru województwa śląskiego, wykazały braki w wyposażeniu strażaków w indywidualne wyposażenie, niezbędne do prowadzenia akcji, takie jak: ubrania specjalne, buty specjalne skórzane i gumowe, hełmy, sygnalizatory bezruchu i sprzęt ochrony dróg oddechowych. Przyczyną nieprawidłowości była niedostateczna ilość środków finansowych. W związku z powyższym, Śląski Komendant Wojewódzki PSP zwrócił się do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach o realizację zadania pod nazwą: „Zakup specjalnego indywidualnego wyposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej niezbędnego do prowadzenia akcji z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego, zapobiegania poważnym awariom oraz gaszenia pożarów lasów”.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wszczęto postępowania dyscyplinarne przeciwko zastępcy dowódcy JRG Komendy Powiatowej PSP w Kutnie za spowodowanie rozbieżności w dokumentacji operacyjnej oraz przeciwko Komendantowi Powiatowemu PSP w Krapkowicach za korzystanie z samochodu służbowego do celów pozasłużbowych (wymierzenie kary upomnienia). Ponadto, skierowano do prokuratury 5 zawiadomień o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstw: kradzieży urządzenia GPS przez pracowników w jednej z komend wojewódzkich PSP, nadużyć w związku z przyznawaniem przez jednego z komendantów powiatowych PSP nagród pieniężnych, które strażacy otrzymywali w zaniżonych kwotach, nadużyć w związku z wykorzystywaniem sprzętu gaśniczego PSP do polewania wodą węgla w prywatnej składnicy oraz nadużyć w związku z fałszowaniem listy obecności, a także nadużycia w zbywaniu mienia komendy powiatowej PSP.

Skierowano także zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, określonym w art. 17 ust 1 pkt. 2 lit. c i pkt. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 roku Nr 14 poz.114 ze zmianami) przez Komendanta Powiatowego PSP w Szydłowcu (sprawa w toku).

W okresie sprawozdawczym, Komenda Główna PSP nie zrealizowała 1 kontroli w Krajowym Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności oraz Biurze Szkolenia Komendy Głównej PSP, przewidzianej rocznym planem kontroli. Kontrola ta zaplanowana została do realizacji w I kwartale 2007 roku. Zmiana terminu realizacji uzasadniona była przeprowadzeniem w KCKRiOL kontroli przez Najwyższą Izbę Kontroli i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, a także kontrolą problemową przeprowadzoną przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w Biurze Szkolenia Komendy Głównej PSP.

W 2006 roku komendy wojewódzkie PSP nie zrealizowały ogółem 45 kontroli. Główną przyczyną braku pełnej realizacji planów kontroli było przede wszystkim zaangażowanie jednostek PSP w proces reorganizacji (zmiany regulaminów organizacyjnych, regulaminu służby, zmiany personalne na stanowiskach służbowych), bądź choroby osób odpowiedzialnych za prowadzenie kontroli. Kontrole, których z powyższych przyczyn nie zrealizowano, zaplanowane zostały na 2007 rok.

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

VIII. BIURO OCHRONY RZĄDU

W 2006 r. w Biurze Ochrony Rządu komórkę właściwą do spraw: kontroli wewnętrznej, prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawie skarg i wniosków kierowanych do Szefa BOR oraz prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach szkód w mieniu - stanowił Wydział 1 Inspektoratu (11 stanowisk, 73 % ukompletowania).

W roku 2006 funkcjonariusze tego Wydziału 9 razy prowadzili czynności wyjaśniające w sprawie skarg i wniosków kierowanych do Szefa BOR oraz 4 razy czynności wyjaśniające w sprawach szkód w mieniu.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono ogółem 14 kontroli, z tego:

- 6 kontroli problemowych,
- 1 kontrolę sprawdzającą,
- 7 kontroli doraźnych.

Kontroli poddano 11 oddziałów i samodzielnych komórek organizacyjnych Biura Ochrony Rządu.

Przeprowadzone kontrole obejmowały m.in. następującą problematykę:

1. Udzielanie i realizacja zamówień publicznych w komórce organizacyjnej BOR właściwej do spraw transportu.

W wyniku powyższej kontroli stwierdzono naruszenie zasad i trybu postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych w latach 2003 – 2005 podczas dokonywania zakupów przez komórkę BOR właściwą do spraw transportu oraz zakupów urządzeń techniki specjalnej.

2. Dysponowanie funduszem świadczeń socjalnych przeznaczonych dla emerytów i rencistów, byłych funkcjonariuszy BOR oraz dla członków ich rodzin.

Jak ustalono w trakcie kontroli, środki funduszu świadczeń socjalnych emerytów i rencistów, byłych funkcjonariuszy BOR oraz członków ich rodzin nie były powiększane o odsetki od tych środków zgromadzonych na rachunku bankowym oraz środki te były na wspólnym rachunku bankowym ze środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

3. Realizacja procesu szkolenia w komórkach organizacyjnych pionu Działań Ochronnych BOR.

Jak wykazano w ustaleniach z kontroli, program szkolenia funkcjonariuszy BOR nie odpowiadał powszechnie przyjętym zasadom opracowywania tego typu dokumentów. Ponadto, nie prowadzono szkoleń i kursów metodycznych z funkcjonariuszami wyznaczonymi na stanowiska służbowe instruktorów w komórce organizacyjnej BOR właściwej do spraw szkolenia.

4. Zarządzanie rzeczowymi składnikami majątku w zakresie zaopatrzenia mundurowego funkcjonariuszy i pracowników BOR.

Jak wykazano w trakcie kontroli, w roku 2005 równoważnik pieniężny na pokrycie kosztów szycia umundurowania funkcjonariuszy wypłacano z naruszeniem obowiązujących przepisów.

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

Zalecenia zawarte w protokołach kontroli zostały zrealizowane, bądź są w trakcie realizacji. Należy jednak stwierdzić, że szefowie kontrolowanych komórek organizacyjnych nie zawsze informowali zarządzającego kontrolę w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli o sposobie wykorzystania uwag, wykonania wniosków oraz podjętych działaniach.

W wyniku przeprowadzonych w roku 2006 kontroli w BOR wszczęto siedem postępowań dyscyplinarnych i zarzucono funkcjonariuszom niedopełnienie obowiązków służbowych; nie kierowano zawiadomień do prokuratury o popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia; nie wysłano również zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

IX. WYŻSZY URZĄD GÓRNICZY

W Wyższym Urzędzie Górniczym w 2006 r. nie nastąpiły zmiany w organizacji komórek kontrolnych. W powyższym zakresie działały: Biuro Organizacyjne (podległe Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego) oraz Stanowisko do spraw Audytu Wewnętrznego (pod nadzorem merytorycznym Dyrektora Generalnego Wyższego Urzędu Górniczego).

W skład Biura Organizacyjnego, pod względem administracyjnym, wchodziły:

- a). Zespół do spraw Kontroli, podlegający bezpośrednio Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego,
- b). Stanowisko do spraw Skarg i Wniosków, które z dniem 11 września 2006r. zostało obsadzone i włączone w strukturę Zespołu do spraw Kontroli WUG, który od dnia 11 września 2006r. składał się z trzech osób,
- c). Stanowisko Kontroli Finansowej (jednoosobowe), nad którym nadzór merytoryczny sprawował Dyrektor Generalny Wyższego Urzędu Górniczego.

Zespół ds. Kontroli przeprowadził w 2006 r.:

- 2 kontrole kompleksowe (w Okręgowym Urzędzie Górniczym w Krakowie oraz w Okręgowym Urzędzie Górniczym w Krośnie),
- 3 kontrole problemowe (w: Departamencie Górnictwa WUG; Departamencie Energomechanicznym WUG; Okręgowym Urzędzie Górniczym w Katowicach (po przejęciu nadzoru i kontroli nad zakładami górnictwa byłego Okręgowego Urzędu Górniczego w Tychach),
- 1 kontrolę sprawdzającą w Okręgowym Urzędzie Górniczym w Poznaniu (po kontroli kompleksowej),
- 7 kontroli doraźnych, w tym: 5 kontroli (poprzez uczestniczenie w inspekcji) wykonywania obowiązków służbowych przez inspektorów okręgowych urzędów górniczych, 2 kontrole (poprzez inspekcje w zakładach górniczych) w zakresie rozpoznania skarg, skierowanych do Wyższego Urzędu Górniczego.

Ponadto, w ramach przeprowadzonych działań skontrolowano: pracę w dwóch departamentach Wyższego Urzędu Górniczego w zakresie merytorycznej prawidłowości rozpatrywania i terminowości wydawania decyzji administracyjnych oraz załatwiania spraw w tym zakresie oraz pracę w czterech okręgowych urzędach górniczych.

Problematyka kontroli doraźnych, przeprowadzonych przez Zespół do spraw Kontroli, wynikała z potrzeby rozpoznania skarg i wniosków, które wpłynęły do Wyższego Urzędu

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

Górniczego oraz z potrzeby sprawdzenia metodyki przeprowadzania inspekcji przez pracowników inspekcyjno - technicznych okręgowych urzędów górniczych; kontrolami takimi objęto siedem zakładów górniczych.

Choć, generalnie, w działalności okręgowych urzędów górniczych można zauważyć poprawę jakości pracy, niemniej jednak stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nie zawsze wnikliwie kontrolowano projekty planów ruchu zakładów górniczych,
- przypadki niedotrzymywania przyjętych form zapisów w sporządzonych protokołach i decyzjach z inspekcji,
- nie zawsze dotrzymywano terminu załatwiania skarg i wniosków oraz terminu wydania postanowień i decyzji w zakresie budowlanym,
- przypadki opóźnionego przekazywania akt do archiwum zakładowego i państwowego,
- nie zawsze egzekwowano wymóg terminowego powiadamiania okręgowego urzędu górniczego o rozpoczęciu - przez podmioty - wykonywania prac w ruchu zakładów górniczych.

W związku z powyższymi nieprawidłowościami, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego wydał odpowiednie polecenia dyrektorom kontrolowanych okręgowych urzędów górniczych w celu dalszej poprawy i doskonalenia działalności tych urzędów. Treść protokołów każdorazowo omawiana była z kierownictwem kontrolowanych okręgowych urzędów górniczych. Dokonano oceny działalności urzędów i sformułowano wnioski, które przedłożono do akceptacji Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego. W oparciu o ocenę i wnioski, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego polecił dyrektorom okręgowych urzędów górniczych podjęcie stosownych działań w celu poprawy, zdyscyplinowania lub usprawnienia działalności urzędu.

W wyniku przeprowadzonych kontroli: nie zostały wszczęte postępowania dyscyplinarne, nie skierowano wniosków lub zawiadomień do prokuratury oraz nie wystosowano żadnego wniosku o nagrodzenie.

Niezależnie od wymienionych wyżej kontroli, Wyższy Urząd Górniczy i okręgowe urzędy górnicze oraz Urząd Górniczy do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych, w ramach kontroli i nadzoru nad zakładami górnymi prowadziły również szereg działań inspekcyjno-kontrolnych, m.in.: Departamenty Wyższego Urzędu Górniczego przeprowadziły łącznie 74 kontrole problemowe w okręgowych urzędach górniczych oraz inspekcje doraźne i sprawdzające w 4798 zakładach górniczych.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych, z powodu wystąpienia podwyższonego stanu ryzyka zagrożeń naturalnych, technicznych lub stwierdzonych nieprawidłowości w ruchu zakładów górniczych, wstrzymano wykonywanie robót lub ruch urządzeń w ilości - 2326.

Konsekwencją dokonanych wstrzymań było skierowanie wniosków do sądów - wydziałów grodzkich - o ukaranie 305 osób, z czego ukarano 212 osób, orzekając grzywny na łączną sumę 127.218 zł (średnia kara: 600 zł). Decyzją z art.113 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* ukarano 18 osób, zakazując pełnienia określonych czynności w ruchu zakładu górniczego. Środki oddziaływania wychowawczego z art. 41 Kodeksu wykroczeń zastosowano w stosunku do 737 osób. Mandatami ukarano 2.717 pracowników zakładów górniczych, na łączną sumę 398.724 zł.

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

Ponadto, w 2006 roku przeprowadzono i zakończono 77 badań powypadkowych oraz niebezpiecznych zdarzeń i zagrożeń, zaistniałych w ruchu zakładów górniczych.

Prezes Wyższego Urzędu Górniczego, w 2006 roku, powołał dwie komisje do zbadania przyczyn i okoliczności zaistniałych zdarzeń i wypadków w Kompanii Węglowej S.A. Oddział KWK "Pokój" w Rudzie Śląskiej oraz w Kompanii Węglowej S.A. Oddział KWK "Halemba" w Rudzie Śląskiej.

X. ZAKŁAD EMERYTALNO – RENTOWY MSWiA

W strukturze organizacyjnej Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 marca 2004 r. w sprawie organu emerytalnego właściwego do ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej zadania kontroli wewnętrznej były realizowane przez wyodrębnioną komórkę organizacyjną – Wydział IX Kontroli (5 stanowisk przy rzeczywistym zatrudnieniu 6 pracowników, o łącznym wymiarze czasu pracy równym 5^{1/5} etatu).

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 czerwca 2006 roku, zgodnie z art. 32 ust. 2a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, z późn. zm.), w sprawie organu emerytalnego właściwego do ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin, nastąpiła zmiana brzmienia § 6 w rozporządzeniu z dnia 2 marca 2004 roku (Dz. U. Nr 43, poz. 405) określającego strukturę organizacyjną Zakładu. Decyzją Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA nr 30 z dnia 20 lipca 2006 r. określony został ramowy zakres działania komórek organizacyjnych ZER MSWiA. Wykonywanie zadań z zakresu kontroli wewnętrznej, które prowadzone były przez Wydział IX Kontroli, zostało włączone do zakresu działań Wydziału Organizacyjnego ZER MSWiA.

W 2006 roku przeprowadzono 10 - z planowanych 13 kontroli problemowych, ujętych w Rocznym Planie Kontroli na 2006 rok. Kontrole te przeprowadzono w komórkach ustalania świadczeń w planowanych terminach. Ponadto, przeprowadzono 2 kontrole doraźne: na podstawie decyzji nr 7 Dyrektora ZER MSWiA z dnia 08 lutego 2006 roku w Wydziale IV Eksploatacji Systemów Komputerowych i na podstawie decyzji nr 11 Dyrektora ZER MSWiA z dnia 07 kwietnia 2006 roku w Wydziale VI Skarg i Analiz.

Problematykę każdej kontroli określano w jej programie, uwzględniając w nim każdorazowo wszystkie zagadnienia umieszczone w Rocznym Planie Kontroli na 2006 rok.

Programy każdej z kontroli obejmowały zagadnienia:

1. Postępowanie przy gromadzeniu dokumentów i ustalaniu prawa do policyjnej emerytury i renty inwalidzkiej.
2. Postępowanie przy gromadzeniu dokumentów i ustalaniu prawa do policyjnej renty rodzinnej.
3. Kontrola prawidłowości zestawienia statystycznego zmiany liczby emerytów i rencistów. Kontrola dokumentacji dotyczącej wypłacanych odsetek.

4. Kontrola zmniejszenia i zawieszenia świadczeń z tytułu osiągnięcia dodatkowych przychodów, rozliczania świadczeniobiorców i doliczania okresów zatrudnienia po zwolnieniu ze służby.
5. Prawdliwość postępowania przy obsłudze policyjnych rent rodzinnych przyznawanych na czas określony.
6. Prawdliwość dokonywania zajęć komorniczych z tytułu potrąceń alimentacyjnych oraz innych należności.
7. Przestrzeganie zasad ochrony danych osobowych, legalności i prawidłowości postępowania przy zabezpieczaniu zbiorów i pracy na danych osobowych oraz przy udostępnianiu ich innym instytucjom.
8. Kontrola zgodności danych w bazie SI EMERYT z danymi w dokumentach źródłowych.

Zakresem wykonywanych kontroli problemowych objęto 10 komórek ustalania świadczeń z 13 umieszczonych w rocznym planie kontroli. Oprócz kontroli problemowych planowanych, wykonano 2 kontrole doraźne, dotyczące:

- Sprawdzenia treści Umowy nr ZP-72/2005 zawartej w dniu 30 grudnia 2005 roku pomiędzy ZER MSWiA i firmą Computerland S.A. w zakresie uwag zgłoszonych przez Zastępcę Dyrektora ZER MSWiA.
- Zasadności wypłat świadczeń w wyniku obsługi emerytur i rent zagranicznych, poddając kontroli nie mniej niż 15% ogółu wypłacanych świadczeń.

W toku kontroli każdorazowo sporządzano protokół, w którym zawierano stwierdzone zastrzeżenia do pracy komórki kontrolowanej i określano wnioski zmierzające do ich usunięcia, adresując je do naczelników komórek kontrolowanych. Nie natrafiono na sytuacje wymagające postawienia wniosków personalnych lub zgłoszenia spraw do organów ścigania przestępczości, jak również nie napotkano sytuacji kwalifikujących się do postawienia wniosków dyscyplinarnych, wniosków do prokuratury ani zawiadomień do Rzecznika Finansów Publicznych.

W 2006 roku nie zrealizowano – z powodu zmian organizacyjnych w ZER MSWiA – 3 kontroli problemowych, ujętych w Rocznym Planie Kontroli Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA (kontrole problemowe w Wydziale VII Ustalania Świadczeń w podległych zespołach terenowych, mających siedziby w Szczecinie, Krośnie i Przemyśle).

XI. URZĄD ds. REPATRIACJI i CUDZOZIEMCÓW

W okresie sprawozdawczym tj. w 2006 r. Zespół Kontroli Urzędu Repatriacji i Cudzoziemców przeprowadził:

- 9 kontroli problemowych,
- 2 kontrole doraźne,
- 2 kontrole sprawdzające,
- 2 postępowania wyjaśniające.

W omawianym roku organizacja komórki kontrolnej Urzędu nie uległa zmianie. Odstąpiono od przeprowadzenia 1 kontroli zewnętrznej (przesunięto jej termin do czasu wyjaśnienia istotnego zagadnienia prawnego).

Wśród kontroli zewnętrznych m.in. przeprowadzono:

- kontrolę problemową w Wydziale Spraw Obywatelskich i Migracji Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie w zakresie oceny sposobu prowadzenia postępowań administracyjnych w przedmiocie wydawania cudzoziemcom zezwoleń na zamieszkanie na czas oznaczony przez Wojewodę Małopolskiego w I półroczu 2006 r.;
- kontrolę problemową w Wydziale Spraw Obywatelskich i Migracji Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w zakresie oceny sposobu prowadzenia postępowań administracyjnych i w przedmiocie wydawania cudzoziemcom zezwoleń na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez Wojewodę zachodniopomorskiego w I półroczu 2006 r. oraz spraw związanych z nabyciem lub nadawaniem obywatelstwa polskiego, poświadczaniem jego utraty lub nadania, wprowadzaniem danych do SI POBYT a także w zakresie zainstalowanego na stanowiskach komputerowych oprogramowania, które zostało przekazane wraz z komputerami w wyniku zawartej z Urzędem ds. Repatriacji i Cudzoziemców umowy użyczenia.

Urząd ds. Repatriacji i Cudzoziemców przeprowadził także następujące kontrole wewnętrzne:

- kontrolę problemową w Departamencie Legalizacji Pobytu i Wykazu Cudzoziemców URiC w zakresie oceny procesu decyzyjnego w sprawach rozpatrywania odwołań od decyzji o odmowie udzielenia zgody na osiedlenie się cudzoziemców na terytorium RP;
- kontrolę problemową w Biurze Dyrektora Generalnego URiC, w Biurze Informatyki, Ewidencji i Statystyki URiC oraz w Departamencie Postępowań Uchodźczych i Azylowych URiC w zakresie oceny trybu, zasad i sprawności pracy archiwum URiC;
- kontrolę problemową w Biurze Organizacji Ośrodków dla Cudzoziemców Ubiegających się o nadanie Statusu Uchodźcy lub Azylu URiC w zakresie trybu i zasad przyznawania świadczeń socjalnych realizowanych poza ośrodkiem;
- kontrolę sprawdzającą w Biurze Dyrektora Generalnego URiC, w Biurze Informatyki, Ewidencji i Statystyki URiC oraz w Departamencie Postępowań Uchodźczych i Azylowych URiC w zakresie realizacji wniosków pokontrolnych z kontroli problemowej, dotyczącej rozliczenia tzw. „druków ścisłego zarachowania”, pozostających w 2003 r. i 2004 r. w dyspozycji poszczególnych jednostek organizacyjnych URiC;
- postępowanie wyjaśniające w sprawie informacji zawartych w notatce Kierownika Zespołu Kontroli URiC z dnia 06 grudnia 2005 r., adresowanej do Prezesa URiC – dotyczącej spraw o nadanie statusu uchodźcy, które zakończyły się rozstrzygnięciami pozytywnymi.

W toku przeprowadzanych kontroli stwierdzono tylko nieznaczne uchybienia, które były usuwane na bieżąco przez kontrolowane jednostki.

W okresie sprawozdawczym: nie wszczynano postępowań dyscyplinarnych, nie kierowano do prokuratury zawiadomień o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, a także nie kierowano do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

XII. URZĘDY WOJEWÓDZKIE

W 2006 r. Urzędy Wojewódzkie zrealizowały łącznie 29.420 kontroli (w roku ubiegłym – 34.669). Najwięcej kontroli przeprowadził Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu – 3.451, następnie Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie – 2.755 oraz Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie – 2.210.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Urzędy Wojewódzkie przeprowadziły 2.876 kontroli, co stanowi ok. 10% wszystkich przeprowadzonych przez nie kontroli. Struktura kontroli (z omawianego zakresu) przeprowadzonych w 2006 r. przedstawiała się następująco:

- kontrole problemowe stanowiły - 74 %,
- kontrole kompleksowe - 10 %,
- kontrole sprawdzające - 6 %,
- kontrole doraźne - 10 %.

Analizując ilość zrealizowanych kontroli ze względu na ich kategorie, w porównaniu z 2005 r. należy odnotować:

- spadek ilości kontroli problemowych o 428 (17 %),
- spadek ilości kontroli sprawdzających o 25 (13 %),
- spadek ilości kontroli doraźnych o 54 (16 %),
- wzrost ilości kontroli kompleksowych o 15 (5 %).

Najwyższą aktywność kontrolną w zakresie właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wykazały Urzędy Wojewódzkie w: Bydgoszczy – 271 kontroli, Szczecinie – 264 oraz Rzeszowie – 256. Biorąc pod uwagę ilość skontrolowanych podmiotów, wymienić należy ponownie Bydgoszcz – 259, Rzeszów – 254 oraz Lublin – 242.

W porównaniu z rokiem ubiegłym, Urzędy Wojewódzkie przeprowadziły ogółem o 5.249 wszystkich kontroli mniej, z zakresu właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji – mniej o 492. Głównymi przyczynami powyższego spadku były sygnalizowane już wcześniej braki kadrowe oraz realizacja dużej liczby kontroli o charakterze doraźnym (poza planami kontroli).

Problematyka kontroli realizowanych przez Urzędy Wojewódzkie - w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji - dotyczyła z reguły:

- organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków,
- realizacji zadań z zakresu spraw paszportowych,
- realizacji zadań z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych,
- weryfikacji sposobu wydawania decyzji o zmianie imion i nazwisk,
- weryfikacji sposobu rejestracji stanu cywilnego,
- oceny stanu przygotowań i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego,

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- prawidłowości wykonania i przechowywania dokumentów niejawnych,
- zadań z zakresu przygotowań obronnych i bezpieczeństwa publicznego.

W trakcie kontroli analizowano także przestrzeganie przepisów instrukcji kancelaryjnej, a także ustaw: o służbie cywilnej oraz o dostępie do informacji publicznej, o finansach publicznych oraz Prawo zamówień publicznych.

1. Kujawsko – Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy.

Zgodnie z regulacjami, zawartymi w Statucie Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, prowadzenie kontroli wewnętrznej w Urzędzie oraz kontroli zewnętrznej w organach zespolonych służb, inspekcji i straży wojewódzkich, a także innych jednostkach podporządkowanych i nadzorowanych przez Wojewodę powierzone zostało Wydziałowi Nadzoru i Kontroli. Zadania kontrolne Wydziału realizowane są również przez jego oddziały zamiejscowe, umocowane w strukturach delegatur Urzędu znajdujących się w Toruniu i Włocławku. Wyodrębniony w strukturze Wydziału Nadzoru i Kontroli - Oddział Kontroli prowadzi kontrole i instruktaż w wydziałach i biurach Urzędu, uczestniczy w kontrolach jednostek zespolonej administracji rządowej w województwie, jednostek podporządkowanych Wojewodzie oraz jednostek nadzorowanych (jednostki samorządu terytorialnego) w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zawartych porozumień. Poszczególne wydziały Urzędu realizują zadania kontrolne w obszarze swojej właściwości rzeczowej, określonej odpowiednimi przepisami prawa materialnego oraz regulacjami statutowo-regulaminowymi.

Przeprowadzanie kontroli przez Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki dokonuje się w oparciu o regulacje zawarte w zarządzeniu Nr 100/2001 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 czerwca 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli urzędu obsługującego Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych i nadzorowanych przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

W 2006 r. Kujawsko – Pomorski Urząd Wojewódzki przeprowadził łącznie 1674 kontroli, w tym:

- 18 kontroli kompleksowych,
- 1509 kontroli problemowych,
- 19 kontroli sprawdzających,
- 128 kontroli doraźnych.

Skontrolowano ogółem 1546 podmiotów / jednostek organizacyjnych.

W zakresie objętym właściwością rzeczową Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przeprowadzono 271 kontroli w działach:

- sprawy wewnętrzne – 165,
- wyznania religijne - 0,
- administracja publiczna – 106.

Łącznie skontrolowano 259 podmiotów.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji kontrole przeprowadzały następujące Wydziały:

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

Wydział Nadzoru i Kontroli, w którym postępowania kontrolne w komórce kontroli przeprowadzało 9 osób. Wydział przeprowadził łącznie 74 kontrole, w tym: 65 problemowych, 4 sprawdzające oraz 5 doraźnych. Sporządzone na 2006 r. plany kontroli Wydziału Nadzoru i Kontroli oraz jego oddziałów zamiejscowych w Toruniu i Włocławku zakładały przeprowadzenie przez Wydział łącznie 77 postępowań, w tym: 18 kontroli wewnętrznych, 19 kontroli jednostek samorządu terytorialnego, 7 kontroli powiatowych zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności, 4 kontroli jednostek administracji, 1 kontroli jednostki podporządkowanej Wojewodzie oraz 28 kontroli tłumaczy przysięgłych. Wydział Nadzoru i Kontroli w 2006 r. dokonywał zmian w planie kontroli na 2006 r.

Ponadto, dodatkowo przeprowadzono 5 kontroli doraźnych, nieuwjętych w planie kontroli, a których przeprowadzenie wynikało z bieżących potrzeb kontrolnych.

Postępowania przeprowadzane w jednostkach samorządu terytorialnego obejmowały głównie kontrolę sposobu i terminowości załatwiania skarg i wniosków, realizacji przez te jednostki zadań zleconych z zakresu administracji rządowej a także stosowania aktów wewnętrznych (statuty, regulaminy organizacyjne, regulaminy pracy).

W trakcie kontroli stwierdzane były m. in. uchybienia w zakresie:

- nieprzestrzegania terminów przy załatwianiu skarg i wniosków,
- stosowania prawa materialnego i proceduralnego,
- braku dostosowania aktów wewnętrznych do bieżącej struktury i zadań jednostek,
- stosowania instrukcji kancelaryjnej.

Postępowania przeprowadzane w jednostkach administracji zespolonej i innych jednostkach podporządkowanych Wojewodzie obejmowały m.in. kontrolę realizacji statutowych zadań jednostek, sposobu i terminowości rozpatrywania skarg i wniosków, terminowości załatwiania spraw i udzielania odpowiedzi oraz poprawności funkcjonowania organizacyjno - kadrowego tych jednostek.

Uchybienia wskazywane w protokołach m.in. dotyczyły:

- braku stosowania aktualnego rzeczowego wykazu akt,
- wprowadzania instrukcji kancelaryjnej bez właściwych uzgodnień,
- uchybień w załatwianiu skarg i wniosków,
- uchybień w procedurze postępowań administracyjnych.

W Wydziale Spraw Obywatelskich kontrolę przeprowadzało 11 pracowników, którzy przeprowadzili łącznie 70 kontroli, w tym: 26 problemowych i 44 doraźnych. Postępowania dotyczyły spraw: rejestracji stanu cywilnego, zmiany imion i nazwisk, ewidencji ludności, wydawania dowodów osobistych, spraw wojskowo – obronnych oraz spraw paszportowych. W powyższym zakresie skontrolowano 70 jednostek organizacyjnych. Niezrealizowane zostały 3 kontrole, które dotyczyły spraw wojskowo – obronnych z uwagi na wymianę (aktualizację) dokumentacji akcji kurierskiej na terenie województwa. Kontrole te zostały ujęte w planie kontroli na 2007 r.

W strukturze Wydziału Organizacyjno - Administracyjnego nie funkcjonowała wyodrębniona komórka kontrolna. W 2006 r. wykonano 32 kontrole, w tym 9 problemowych i 23 doraźne. Tematyka kontroli dotyczyła m.in. przestrzegania w Kujawsko-Pomorskim

Urzędzie Wojewódzkim dyscypliny pracy oraz prawidłowości stosowanych zasad i terminów przekazywania do Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego dochodów uzyskiwanych przez Zakład Obsługi z tytułu najmu i dzierżawy administrowanego majątku Urzędu.

W komórce kontroli Wydziału Zarządzania Kryzysowego zatrudnionych było 18 osób. Ogółem Wydział przeprowadził 95 kontroli, w tym 11 kompleksowych i 84 problemowych.

Kontrolami objęto m.in. następujące zagadnienia:

- realizację zadań zarządzania i reagowania kryzysowego oraz ochrony ludności,
- planowanie operacyjnego i programowanie obronnego w jednostkach samorządowych i przedsiębiorstwach,
- stan utrzymania urządzeń centralnego systemu alarmowania,
- organizację i szkolenie Wojewódzkiej Kompanii Analiz Laboratoryjnych,
- szkolenie i stan wyposażenia lotniczych formacji obrony cywilnej,
- wykorzystanie środków finansowych związanych z likwidacją skutków klęsk żywiołowych.

Stwierdzono głównie nieprawidłowości takie jak: niekompletne opracowania części graficznej planu obrony cywilnej, brak niektórych załączników logistycznego zabezpieczenia w planie reagowania kryzysowego, brak wyegzekwowania od właścicieli obiektów sakralnych opracowania planów ochrony zabytków.

W wyniku przeprowadzonych kontroli we właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji nie zastosowano sankcji dyscyplinarnych, nie kierowano zawiadomień do organów ścigania a także nie występowano do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

2. Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp.

W 2006 r. organizację działalności kontrolnej w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. określał regulamin organizacyjny Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz regulamin przeprowadzania kontroli przez pracowników Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego. Oddziały kontroli znajdowały się w 3 wydziałach: Wydziale Polityki Społecznej, Wydziale Finansów i Budżetu oraz w Wydziale Prawnym i Nadzoru – Oddział Kontroli (zatrudniający 3 pracowników), który sprawował funkcje koordynacyjne w odniesieniu do działalności kontrolnej Urzędu Wojewódzkiego.

W 2006 r. Lubuski Urząd Wojewódzki przeprowadził łącznie 1935 kontroli, w tym:

- 3 kompleksowe,
- 1636 problemowych,
- 49 sprawdzających,
- 247 doraźnych.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zrealizowano 95 kontroli, w tym:

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- 64 problemowe,
- 22 sprawdzające,
- 9 doraźnych.

Łącznie skontrolowano 95 podmiotów.

W zakresie spraw wewnętrznych Lubuski Urząd Wojewódzki przeprowadził następujące kontrole:

- a) stan realizacji zadań obronnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego, (w szczególności: sposób opracowania i aktualność dokumentów planistyczno organizacyjnych obrony, cywilnej i zarządzania kryzysowego, mobilizacyjne przygotowanie formacji OC, planowanie i ustalanie zadań dla jednostek podległych, stan bazy magazynowej i sprzętu OC, aktualność i realność dokumentacji obronnej, stan przygotowania do funkcjonowania urzędu w czasie „W”),
- b) stan realizacji zadań związanych z natychmiastowym uzupełnianiem Sił Zbrojnych,
- c) świadczenia na rzecz obrony,
- d) sposób przechowywania rezerw specjalistycznych służby zdrowia,
- e) stan techniczny i utrzymanie agregatów prądotwórczych stanowiących specjalistyczne rezerwy państwowe,
- f) całokształt działalności urzędów stanu cywilnego,
- g) całokształt prowadzenia spraw z zakresu cmentarnictwa wojennego,
- h) kontrola jednostek administracji zespolonej.

W zakresie wyznań religijnych Lubuski Urząd Wojewódzki przeprowadził kontrolę, dotyczącą wykonywania zadań wynikających z ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym – tj. realizacji zadań Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce na 2006 rok – projektu pt.: „Zapobieganie wykluczeniom społeczności romskiej poprzez wyrównywanie poziomu życia”.

W zakresie administracji publicznej przeprowadzono następujące kontrole:

- a) stosowanie Kodeksu postępowania administracyjnego, zwłaszcza w zakresie wydawania decyzji administracyjnych i terminowości załatwiania spraw obywateli,
- b) przestrzeganie instrukcji kancelaryjnej i jednolitego rzeczowego wykazu akt,
- c) przyjmowanie, rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków,
- d) prowadzenie dokumentacji kadrowej,
- e) przestrzeganie ustawy o dostępie do informacji publicznej,
- f) przestrzeganie ustawy Prawo zamówień publicznych,
- g) przestrzeganie procedur wynikających z art. 46 i 47 ustawy o finansach publicznych (tzw. kontrola 5%),

- h) całokształt działalności w zakresie ewidencji ludności i dokumentów stwierdzających tożsamość,
- i) realizację obowiązków związanych z obsługą rad i organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego.

Do nieprawidłowości ujawnionych w trakcie przeprowadzanych kontroli zaliczono:

1) w zakresie stanu realizacji zadań obronnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego:

- brak aktualizacji dokumentów planistyczno – organizacyjnych, uwzględniającej skutki reformy administracyjnej, zmiany zachodzące w gospodarce a także nowelizacje aktów prawnych stanowiących podstawę prawną opracowania poszczególnych dokumentów,

- błędy w stosowaniu przepisów prawnych przy wydawaniu decyzji na świadczenia osobiste i rzeczowe,

- niedociągnięcia w opracowaniu planów operacyjnych i regulaminów organizacyjnych na czas „W”,

2) w zakresie kontroli jednostek administracji zespolonej:

- stwierdzono drobne uchybienia w zakresie stosowania zasad techniki prawodawczej przy przygotowywaniu zarządzeń wewnętrznych,

3) w jednostkach samorządu terytorialnego – w zakresie przestrzegania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego postępowania kontrolne wykazały przypadki nieterminowego załatwiania spraw oraz niestosowanie się do obowiązku wynikającego z art. 36 kpa mówiącego o obowiązku informowania stron o każdorazowym przypadku niezakończania sprawy w terminie,

- stwierdzono liczne przypadki nieznanomości zasad Instrukcji kancelaryjnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt, - w trakcie kontroli udzielono odpowiednich instruktaży, które na pewno będą pomocne w dalszym usprawnianiu pracy urzędu.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości byli przede wszystkim pracownicy bezpośrednio prowadzący dane sprawy. Za brak skutecznego nadzoru odpowiedzialność ponoszą kierownicy kontrolowanych jednostek, którzy powinni zapewnić większą skuteczność kontroli wewnętrznych przy jednoczesnym zintensyfikowaniu szkoleń pracowników.

W związku ze stwierdzeniem wielu nieprawidłowości w realizacji zadań obronnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego, w Urzędzie Miejskim w Torzymiu i Urzędzie Gminy w Bobrowicach, w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do tych jednostek, postawione zostały wnioski o wyciągnięcie konsekwencji służbowych w stosunku do osób odpowiedzialnych za powstanie stwierdzonych uchybień

Natomiast zespół kontrolny, po przeprowadzeniu czynności kontrolnych w Urzędzie Gminy Gubin i Urzędzie Gminy Słonek wnioskował o wyróżnienie pracowników prowadzących sprawy obronne, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w kontrolowanych urzędach samorządu terytorialnego. W pozostałych kontrolowanych jednostkach samorządu terytorialnego oraz w jednostkach administracji zespolonej, w trakcie przeprowadzanych kontroli udzielano odpowiedniego instruktażu.

W wyniku ustaleń kontroli nie wszczęto postępowań dyscyplinarnych, nie skierowano do prokuratury zawiadomień o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa, nie skierowano również zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych. Do kontrolowanych jednostek skierowano zalecenia pokontrolne w celu wyeliminowania występujących nieprawidłowości i zapobieżeniu ich powstawaniu w przyszłości.

3. Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku.

Organizację działalności kontrolnej w Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku normuje zarządzenie wewnętrzne Wojewody Podlaskiego w sprawie szczegółowych zasad wykonywania kontroli (z późn. zm.) Zadania kontrolne, które wynikają z ustawowo określonych uprawnień nadzorczo-kontrolnych Wojewody wykonują poszczególne wydziały w ramach regulaminowych zakresów działania, w tym pracownicy placówek zamiejscowych Urzędu w Suwałkach i Łomży. Zgodnie z w/w zarządzeniem za organizację i przeprowadzanie kontroli odpowiadają dyrektorzy wydziałów.

Zadania kontrolne w roku 2006 realizowało 126 pracowników Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego, w tym 10 pracowników Placówki Zamiejscowej w Łomży i 8 z Placówki Zamiejscowej w Suwałkach. Z ogólnej liczby (126) pracowników - 19 osób zatrudnionych jest na stanowiskach pracy ds. kontroli i zajmuje się wyłącznie działalnością kontrolną. Pozostali pracownicy w liczbie 107 przeprowadzali kontrole wykonując również inne obowiązki wynikające z regulaminowej działalności Urzędu.

W 3 wydziałach Urzędu, tj. Wydziale Nadzoru i Kontroli, Finansów i Budżetu, Polityki Społecznej oraz wyodrębniono komórki kontrolne, z czego m.in. czynności również kontrolne z zakresu właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wykonywał w Wydziale Nadzoru i Kontroli 8-osobowy Oddział Kontroli, w którym wyłącznie wykonywaniem kontroli w ramach nadzoru wojewody nad jednostkami samorządu terytorialnego zajmuje się - 2 pracowników placówki zamiejscowej w Łomży.

W 2006 pracownicy Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadzili 1474 kontrole, w tym:

- kompleksowych - 50,
- problemowych – 1315,
- sprawdzających – 32,
- doraźnych – 77.

Ogółem kontrolą objęto 1474 podmioty podlegające nadzorowi wojewody.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przeprowadzono 139 kontroli, w tym :

- problemowych – 113,
- sprawdzających – 3,
- doraźnych – 23.

Łącznie kontroli poddano 139 podmiotów.

Pracownicy Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku na zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wykonali poza planem 4 kontrole jednostek samorządu terytorialnego w zakresie celowości wykorzystania środków finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa na zadania inwestycyjne, związane z usuwaniem klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej.

Problematyka kontroli przeprowadzonych w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczyła:

- realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej,
- realizacji zadań z zakresu spraw wojskowych,
- ewidencji ludności i dowodów osobistych,
- rejestracji stanu cywilnego, obywatelstwa i repatriacji.

Ponadto, przeprowadzone kontrole dotyczyły przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków obywateli (3 jednostki organizacyjne zespolonej administracji rządowej oraz 22 jednostki samorządu terytorialnego), realizacji ustawy o dostępie do informacji publicznej ze szczególnym uwzględnieniem obowiązku publikowania oświadczeń majątkowych (18 jednostek samorządu terytorialnego), sposobu tworzenia, ewidencjonowania i przechowywania dokumentacji biurowej (2 jednostki organizacyjne zespolonej administracji rządowej), dostępu do informacji publicznej (3 jednostki organizacyjne zespolonej administracji rządowej), wykonywania zadań kontrolnych (1 jednostka organizacyjna zespolonej administracji rządowej).

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przeprowadzono 23 kontrole doraźne w zakresie ewidencji ludności i dowodów osobistych, rejestracji stanu cywilnego, obywatelstwa i repatriacji oraz zadań, wynikających z ustawy o powszechnym obowiązku obrony.

Kontrole w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji ujawniły nieprawidłowości i uchybienia w działalności kontrolowanych jednostek. Najważniejsze z nich to:

- brak nadzoru nad realizacją zadań OC w gminach,
- brak dat wpływu na podaniach wpływających do USC,
- nieprecyzyjne nanoszenie wzmianek dodatkowych dotyczących nazwisk noszonych po zawarciu związku małżeńskiego,
- wpisywanie miejsca zgonu w aktach zgonu niezgodnie z kartą zgonu,
- brak potwierdzeń odbioru decyzji w aktach,
- brak w kopertach osobowo-dowodowych odpisów skróconych aktów urodzenia lub małżeństwa osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego,
- stosowanie nieaktualnych formularzy meldunkowych „Zgłoszenie pobytu czasowego trwające ponad 3 miesiące”,
- nie zabezpieczenie rejestrów numerowych Dp-10 wydanych dowodów osobistych typu książeczkowego w twarde okładki introligatorskie zapobiegające niszczeniu,

- nieterminowe wprowadzanie do Systemu Obsługi Obywatela dowodów przyjętych z Komendy Policji.

W zakresie rozpatrywania skarg i wniosków m.in. stwierdzono:

- nie ustalenie przez niektóre rady gmin i powiatów terminów przyjęć przez organy obywateli w sprawach skarg i wniosków,
- rozpatrywanie i załatwianie skarg przez niewłaściwe organy,
- przekraczanie terminu przy przekazywaniu skarg i wniosków właściwym organom.

Do stwierdzonych uchybień należało także: brak na stronach BIP niektórych informacji wymaganych ustawą, przekraczanie 14-dniowego terminu na załatwienie wniosku o udostępnienie informacji publicznej, bezpodstawne pobieranie opłat za udostępnienie informacji publicznej, nie stosowanie sankcji finansowych wobec osób, które nie złożyły oświadczeń majątkowych lub złożyły je po upływie ustawowego terminu, niewłaściwa rejestracja spraw.

Jako przyczyny stwierdzanych w trakcie wykonywania kontroli nieprawidłowości i uchybień należy m.in. wymienić niedostateczną znajomość przepisów prawa przez pracowników, błędną interpretację często zmieniających się przepisów prawa, niedostateczny nadzór służbowy i nie funkcjonujący prawidłowo system kontroli wewnętrznej, duże obciążenie pracowników realizujących zadania merytoryczne oraz brak środków na tworzenie nowych stanowisk pracy, niedostateczne zapewnienie pracownikom niezbędnych szkoleń merytorycznych i dostępu do zasobów aktów prawnych oraz brak odpowiedniej współpracy między jednostkami administracji publicznej.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że odpowiedzialnymi za występowanie nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w czasie kontroli są kierownicy/dyrektorzy kontrolowanych jednostek sprawujący w odniesieniu do podległych pracowników nadzór nad wykonywaniem przez nich zadań. Często nie wykorzystywano takich mechanizmów nadzoru, jak kontrola wewnętrzna funkcjonalna lub, jeśli taka istniała w jednostce, kontrola wewnętrzna instytucjonalna. Stosowanie tych form kontroli pracy podległych pracowników w znacznym stopniu wyeliminowałoby wiele ze stwierdzonych uchybień. W celu likwidacji stwierdzanych w czasie kontroli nieprawidłowości przeprowadzono szkolenia dla pracowników organów gmin, realizujących bezpośrednio zadania z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych, ponadto na bieżąco udzielany jest szeroki instruktaż pracownikom tych urzędów. Dodatkowo w czerwcu 2006 zorganizowano naradę z Kierownikami USC w celu omówienia wyników kontroli i stwierdzonych w trakcie ich wykonywania nieprawidłowości. Również w ramach „odprawy szkoleniowej” przeprowadzonej w grudniu 2006r. z pracownikami prowadzącymi sprawy obronne i obrony cywilnej w urzędach gmin i starostach powiatowych omówiono wyniki przeprowadzonych kontroli oraz najczęściej stwierdzane uchybienia i nieprawidłowości. W czasie tych spotkań poruszono również kwestię odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone mienie.

W sprawach należących do właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji nie kierowano w roku 2006 wniosków o ukaranie bądź zawiadomień o naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

4. Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie.

W Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie w 2006 r. działalność kontrolna realizowana była na podstawie półrocznych planów kontroli wewnętrznej i planów kontroli zewnętrznej urzędu. W 2006 r. w Urzędzie funkcjonowały dwie wyodrębnione komórki kontrolne (oddziały kontroli) w Wydziale Finansów i Budżetu (11 pracowników) oraz w Wydziale Nadzoru i Kontroli (5 inspektorów kontroli). Poszczególne kontrole realizowane w zakresie właściwości rzeczowej ministra spraw wewnętrznych i administracji przeprowadzane były przez pracowników poszczególnych wydziałów Urzędu, zgodnie z postanowieniami zarządzeń wewnętrznych.

W 2006 r. pracownicy Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie zaplanowali przeprowadzenie ogółem 2.102 kontroli, natomiast przeprowadzili ogółem 1.962 kontroli.

Z zaplanowanych na 2006 r. kontroli nie przeprowadzono ogółem 187 kontroli, w tym m.in. z zakresu realizowania projektów INTERREG (51 kontroli kompleksowych), wykonania kontraktu wojewódzkiego (26 kontroli problemowych) oraz ZPORR i INTERREG - w zakresie rozliczeń finansowych (35 kontroli kompleksowych). Podstawowymi przyczynami odstąpienia od realizacji zaplanowanych kontroli było zmniejszenie obsady kadrowej pracowników odpowiedzialnych za ich przeprowadzenie, poddanie kontroli wytypowanych jednostek przez inne organy kontroli. Tym samym odstąpiono od realizacji zadań planowych w powyższym zakresie.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przeprowadzono 264 kontrole, w tym:

- 92 kompleksowe,
- 133 problemowe,
- 2 sprawdzające,
- 37 kontroli doraźnych.

Działaniami kontrolnymi - w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji - objęto m.in. następujące zagadnienia:

- nadzór nad realizacją ustawy prawo o aktach stanu cywilnego,
- nadzór nad działalnością gmin w zakresie ewidencji,
- nadzór nad realizacją spraw paszportowych,
- realizacja ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych,
- wykorzystanie dotacji na rzecz społeczności romskiej w Polsce,
- zgodność bazy ewidencji ludności, oraz rejestru wyborców,
- nadzór nad postępowaniem mandatowym,
- w zakresie spraw obronnych,
- w zakresie zagadnień obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego,
- rozpatrywanie skarg i wniosków.

Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców przeprowadził m.in. następujące kontrole:

- nadzór nad działalnością gmin w zakresie ewidencji ludności,
- nadzór nad działalnością gmin w zakresie wydawania dowodów osobistych,
- nadzór nad realizacją ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego oraz ustawy o zmianie imion i nazwisk,
- nadzór nad działalnością gmin w zakresie realizacji ustawy Prawo o zgromadzeniach,
- kontrola wykorzystania dotacji na rzecz repatriantów,
- kontrola wykorzystania dotacji na realizację projektów w ramach Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce,
- kontrola zgodności rejestru wyborców z bazą ewidencji ludności.

W ramach powyższej tematyki skontrolowano 24 jednostki organizacyjne: 23 urzędy gmin oraz 1 stowarzyszenie. W wyniku powyższych kontroli stwierdzono m.in. nieprawidłowości w przechowywaniu ksiąg stanu cywilnego (USC: Czaplinek, Drawsko Pomorskie, Międzyzdroje, Resko), przyjmowanie niewłaściwych zdjęć załączanych do wniosków o wydanie dowodu osobistego (UM Czaplinek, UM Dziwnów, UM Łobez), brak zgodności ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych (UM Czaplinek), niewłaściwe prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach ewidencji ludności (UM Czaplinek, UM Drawsko Pomorskie).

Przyczynami powstania stwierdzonych nieprawidłowości był brak przeszkolenia pracowników urzędów gmin prowadzących kontrolowane sprawy, niewłaściwe wykonywanie obowiązków a także trudności lokalowe urzędów gmin.

Kontrole z zakresu właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych realizowali także pracownicy Wydziału Zarządzania, którzy w 2006 r. przeprowadzili czynności kontrolne z zakresu spraw obronnych oraz w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego. Problematykę kontroli w zakresie spraw obronnych stanowiły zagadnienia związane z: planowaniem obronnym, przygotowaniem elementów systemu obronnego w organach samorządu terytorialnego, przygotowaniem do natychmiastowego uzupełnienia Sił Zbrojnych w trybie akcji kurierskiej, przygotowaniem urzędów do kierowania obronnością w ramach systemu obronnego województwa zachodniopomorskiego, warunkami przechowywania i utrzymania rezerw państwowych ochrony zdrowia, utrzymaniem państwowych rezerw mobilizacyjnych agregatów prądotwórczych poza resortem zdrowia, rejestracją przedpoborowych, prawidłowością pracy powiatowych komisji lekarskich, planowaniem świadczeń na rzecz obrony oraz dotyczące planowania, organizowania i prowadzenia szkoleń obronnych.

Problematyka kontroli w dziedzinie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego obejmowała: analizę dokumentów planistycznych, organizacyjnych i ewidencyjnych w porównaniu z obowiązującymi przepisami i wzorami w tym zakresie oraz przebiegu wykonywania zadań bieżących a także sprawdzenie zasad ewidencji i obrotu rzeczowymi składnikami majątku obrony cywilnej, w tym bazy magazynowej.

Analizowano zagadnienia takie jak: stan opracowania, aktualności i dokonania wymaganych uzgodnień planów obrony cywilnej i reagowania kryzysowego oraz

dokumentów powoływanych ciał kolegialnych, stan organizacji i ukompletowania formacji obrony cywilnej oraz przeszkolenia ich członków, ich odniesienie do faktycznych potrzeb i realnych możliwości utrzymania, świadczenia na rzecz obrony cywilnej, dotyczące urządzeń specjalnych, zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych i budownictwa ochronnego, zaopatrzenia materiałowego, w tym bazy magazynowej i stanu technicznego sprzętu obrony cywilnej, a także prawidłowość i celowość wydatkowania przydzielonych środków finansowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono rażących zaniedbań. Odnotowano m.in. w zakresie spraw obronnych: brak zapisów w dokumentach organizacyjnych urzędów (statutach i regulaminach organizacyjnych), dotyczących wykonywanych zadań obronnych; opóźnienia w opracowywaniu kart realizacji zadań operacyjnych, stanowiących integralną część planów operacyjnych funkcjonowania powiatu, gminy. Natomiast w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego m.in. stwierdzono niewłaściwe prowadzenie ewidencji osób przeznaczonych do służby w formacjach obrony cywilnej, niepełne wywiązywanie się z obowiązku planowania działań, związanych z zapewnieniem funkcjonowania publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych.

Poza wymienionymi kontrolami, pracownicy *Wydziału Nadzoru i Kontroli* Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie kontrolowali rozpatrywanie skarg i wniosków.

Prowadząc czynności kontrolne, zwracano uwagę na współdziałanie organów samorządu terytorialnego z pozostałymi miejscowymi organami administracji publicznej, przedsiębiorcami i organizacjami społecznymi. Oceniano wywiązywanie się z obowiązków ustalania zadań i kontrolowania ich wykonania, koordynowania i kierowania działalnością w zakresie przygotowania i realizacji przedsięwzięć obronnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

W wyniku ustaleń kontroli:

- przygotowano osiem wystąpień pokontrolnych do Wojewody Zachodniopomorskiego,
- nie wszczynano postępowań dyscyplinarnych,
- nie kierowano Wniosków do prokuratury o wszczęcie postępowania,
- nie wysyłało zawiadomień do Rzecznika Finansów Publicznych o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

5. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie.

W 2006 r. struktura organizacyjna Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, została zmieniona w związku z wejściem w życie zarządzeń Wojewody Mazowieckiego: nr 169 z dnia 18 lipca 2006r. wprowadzającego Statut MUW oraz nr 199 z dnia 30 sierpnia 2006r., w sprawie Regulaminu Organizacyjnego MUW.

Zgodnie z zapisami poprzednio obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego, wprowadzonego zarządzeniem nr 130 Wojewody Mazowieckiego z dnia 1 lipca 2003 r., koordynacja zewnętrznej działalności kontrolnej, planowanie oraz przygotowanie sprawozdań z wykonania planów kontroli należało do zakresu zadań realizowanych przez Oddział Kontroli Zewnętrznych Wydziału Prawnego i Nadzoru, który prowadził także bezpośrednią

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

działalność kontrolną, głównie w zakresie nadzoru nad zespolonymi służbami, inspekcjami i strażami wojewódzkimi. Kontrole wewnętrzne wykonywał Oddział Skarg, Wniosków i Kontroli Wewnętrznej Biura Dyrektora Generalnego. Na podstawie zarządzenia nr 27 Wojewody Mazowieckiego z dnia 16 lutego 2006 r. połączono ww. komórki organizacyjne poprzez utworzenie Oddziału Skarg Wniosków i Kontroli funkcjonującego w ramach Biura Dyrektora Generalnego.

Na podstawie ww. zarządzenia nr 199 Wojewody Mazowieckiego z dnia 30 sierpnia 2006 r., utworzony został odrębny Wydział Kontroli i Audytu, który przejął funkcje kontrolne realizowane przez Biuro Dyrektora Generalnego oraz Wydział Finansów i Budżetu. Zmiana ta, wynikająca z konieczności wzmocnienia wykonywania zadań kontrolnych należących zarówno do kompetencji Wojewody, jak i Dyrektora Generalnego Urzędu, pozwoliła również na efektywniejszą koordynację całego systemu kontroli w Urzędzie. Kontrole zewnętrzne, zgodnie z zakresem działań określonym w Regulaminie Organizacyjnym MUW, prowadzą także inne wydziały Urzędu.

W 2006 r. Mazowiecki Urząd Wojewódzki zrealizował 1362 kontrole, w tym:

- 216 kompleksowych,
- 836 problemowych,
- 86 sprawdzających,
- 224 doraźne.

Ogółem skontrolowano 1118 podmiotów. Odstąpiono od przeprowadzenia 209 kontroli.

W 2006 r. pracownicy Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego – w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przeprowadzili 247 kontroli, w tym:

- 96 kompleksowych,
- 124 problemowych,
- 17 sprawdzających,
- 10 doraźnych.

Łącznie skontrolowano 182 podmioty.

W 2006 r. Wydział Kontroli i Audytu, w ramach którego funkcjonuje Oddział Kontroli przeprowadził m.in. z zakresu właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji 2 wewnętrzne kontrole doraźne, dotyczące prawidłowości prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach wydawania cudzoziemcom zezwoleń na zamieszkanie na terytorium RP na czas oznaczony. W wyniku ustaleń kontroli stwierdzono niezgodnie z przepisami kpa oraz ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. *o cudzoziemcach* (Dz.U. Nr 128, poz. 1175 z późn. zm.) przeprowadzanie postępowań administracyjnych w sprawie udzielania cudzoziemcom zezwoleń na zamieszkanie na terytorium RP na czas oznaczony, nieprawidłowe doręczanie pism stronom postępowania lub ich pełnomocnikom oraz nieprawidłowe stosowanie rozporządzenia w sprawie *instrukcji kancelaryjnej* oraz ustawy z dnia 16 listopada 2006r. *o opłacie skarbowej* (Dz.U. Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.).

W zakresie kontroli *zewnętrznych*, Wydział Kontroli i Audytu przeprowadził m.in. następujące kontrole z zakresu właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, m.in. dotyczące:

(kontrole kompleksowe)

- prawidłowości realizacji przez gminę wybranych zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, dotyczących: pomocy społecznej, ewidencji działalności gospodarczej, działalności Urzędu Stanu Cywilnego, ewidencji ludności oraz dowodów osobistych, powszechnego obowiązku obrony, realizacji ustaleń rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego w sprawie rejonizacji i uprawy maku niskomorfinoowego i uprawy konopi. Kontrolą objęto również poprawność załatwiania skarg i wniosków oraz prawidłowość realizacji dochodów budżetowych i wykorzystania dotacji przekazanych przez MUW;

(kontrole problemowe)

- zagadnień organizacyjnych, w szczególności: funkcjonowania jednostek zgodnie z regulaminem organizacyjnym, przestrzegania przepisów instrukcji kancelaryjnej i jednolitego rzeczowego wykazu akt, prawidłowości poboru i kasowania znaków opłaty skarbowej, terminowości załatwiania skarg i wniosków;

(kontrole sprawdzające)

- sprawdzenia sposobu realizacji zaleceń pokontrolnych, sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych wydanych na podstawie ustaleń kontroli problemowych dokonanych w latach 2003 – 2005 (przestrzegania przepisów instrukcji kancelaryjnej i jednolitego rzeczowego wykazu akt, prawidłowe i terminowe wydawania aktów administracyjnych oraz przestrzegania wymogów formalnych przy ich sporządzaniu oraz doręczaniu, prawidłowego postępowania przy załatwianiu skarg i wniosków).

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie rozpatrywania skarg i wniosków, polegające m.in. na nieprawidłowym kwalifikowaniu pism jako skargi lub wnioski oraz ich ewidencjonowaniu w rejestrze skarg i wniosków; nieprzestrzeganie § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. *w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków* (Dz.U. Nr 5, poz. 46), który stanowi, że „przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków powierza się wyodrębnionej komórce organizacyjnej lub imiennie wyznaczonym pracownikom” oraz nieprzestrzeganie obowiązujących terminów załatwiania skarg i wniosków oraz nieinformowanie strony o przyczynach zwłoki z jednoczesnym ustaleniem nowego terminu załatwienia sprawy, tj. niezgodnie z art. 36 kpa.

W zakresie działalności Urzędu Stanu Cywilnego - ewidencji ludności oraz dowodów osobistych stwierdzono m.in. nieprzestrzeganie obowiązujących terminów załatwiania spraw dotyczących ewidencji ludności; nieprawidłowe stosowanie art. 28 oraz art. 36 ustawy z dnia 29 września 1986r. *Prawo o aktach stanu cywilnego* (Dz.U. z 2004r. Nr 161, poz. 1688 z późn. zm.), dotyczących sprostowania oczywistych błędów w aktach stanu cywilnego oraz uzupełniania treści tych aktów, sporządzanie wykazu i rejestru przedpoborowych w formie niezgodnej z ustaloną w załącznikach nr 2 i 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 maja 1992r. *w sprawie rejestracji przedpoborowych* (Dz.U. Nr 40, poz. 1173, z późn. zm.).

W okresie od stycznia do września 2006 r. kontrole w zakresie spraw obywatelskich i cudzoziemców wykonywał Wydział Spraw Obywatelskich i Migracji. Zgodnie z obecnie obowiązującym Statutem oraz Regulaminem Organizacyjnym MUW, zadania te realizowane są przez dwa wydziały: Wydział Spraw Obywatelskich oraz Wydział Spraw Cudzoziemców.

Kontrole przeprowadzone w 2006r. dotyczyły m.in. zadań z zakresu następujących ustaw: ustawy z dnia 10 kwietnia 1974r. *o ewidencji ludności i dowodach osobistych* (Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 z późn. zm.), ustawy z dnia 29 września 1986r. *prawo o aktach stanu cywilnego* (Dz.U. z 2004r. Nr 161, poz. 1688 z późn. zm.), ustawy z dnia 21 listopada 1967r. *o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz.U. z 2004r. Nr 241, poz. 2416 z późn. zm.) – dalej ustawa *o powszechnym obowiązku obrony RP*; ustawy z dnia 13 lipca 2006r. *o dokumentach paszportowych* (Dz.U. Nr 143, poz. 1027 z późn. zm.) – dalej ustawa *o dokumentach paszportowych oraz ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o cudzoziemcach* (Dz.U. Nr 128, poz. 1175 z późn. zm.).

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości: nieposiadanie przez pracowników urzędów gmin stosownego upoważnienia do podpisywania dokumentów związanych z wydawaniem dowodów osobistych, nieprawidłowe prowadzenie archiwum kopert dowodowych oraz archiwum kopert dowodowych osób zmarłych, nieterminowe przysyłanie do Wojewody Mazowieckiego informacji o zmianach danych osobowych zgromadzonych w zbiorach meldunkowych, zaległości w przekazywaniu ksiąg stanu cywilnego do Archiwum Państwowego. Osobami odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości byli kierownicy kontrolowanych jednostek, którzy nie sprawowali odpowiedniego nadzoru nad realizacją poddanych kontroli zadań oraz pracownicy merytoryczni urzędów.

Kontrole z zakresu zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej w 2006 r. prowadzone były przez pracowników Wydziału Zarządzania Kryzysowego, zatrudnionych w oddziałach: Organizacji, Kontroli i Szkolenia, Spraw Obronnych, a także wyznaczonych pracowników Oddziałów Zarządzania Kryzysowego w delegaturach MUW.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły m.in. oceny stopnia przygotowania powiatowych zespołów reagowania kryzysowego oraz centrów zarządzania kryzysowego; stopnia zorganizowania i przygotowania do działania systemu wykrywania i alarmowania o niebezpieczeństwach; realizacji zadań z zakresu pozamilitarnych przygotowań obronnych (m.in. przygotowania kontrolowanych jednostek do wykonywania zadań obronnych w poszczególnych stanach gotowości obronnej państwa; działalność przedsiębiorców posiadających pozwolenie Wojewody Mazowieckiego na nabywanie, przechowywanie i użytkowanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (zapewnienie stałego nadzoru nad osobami mającymi dostęp do materiałów wybuchowych).

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż przyczynami występujących nieprawidłowości była nieznajomość wśród kierowników jednostek zmian w przepisach prawnych z zakresu spraw obronnych, zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej, jak również nieznajomość programów i planów wydawanych przez Wojewodę Mazowieckiego; nakładanie na pracowników bezpośrednio realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej i pozamilitarnych przygotowań obronnych dodatkowych obowiązków a także brak szkoleń kierowników jednostek kontrolowanych w zakresie zarządzania kryzysowego.

W wyniku zrealizowanych kontroli nie wszczęto postępowań dyscyplinarnych, nie wysłano zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, nie skierowano do prokuratury zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

6. Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu.

W Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim, zgodnie z obowiązującym w roku sprawozdawczym regulaminem organizacyjnym wprowadzonym zarządzeniem Wojewody Dolnośląskiego nr 66 z dnia 2 kwietnia 2002 r. i zarządzeniem nr 261 z dnia 6 grudnia 2006 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu nie wydzielonych wydziałów realizujących zadania kontrolne. Koordynacją działalności kontrolnej w urzędzie zajmuje się Wydział Nadzoru i Kontroli (wcześniej Prawny i Nadzoru), w którym do dnia 6 grudnia 2006 r. nie było wyodrębnionej formalnie komórki ds. kontroli. W związku z wprowadzeniem z dniem 6 grudnia 2006 r. nowego Regulaminu Organizacyjnego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Wydziale Nadzoru i Kontroli wyodrębniono oddział kontroli.

Działalnością kontrolną z zakresu właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w Wydziale Prawnym i Nadzoru zajmowało się w 2006 roku łącznie 8 osób, zajmujących samodzielne stanowiska ds. kontroli (7 osób w Oddziale we Wrocławiu oraz 1 osoba w Oddziale Zamiejscowym w Wałbrzychu. Wśród pracowników Wydziału Zarządzania Kryzysowego do czynności kontrolnych oddelegowywanych było łącznie 8 pracowników merytorycznych, z czego 5 – zatrudnionych we Wrocławiu, 2-3 pracowników w Oddziałach Zamiejscowych. Natomiast w Wydziale Spraw Obywatelskich i Migracji czynności kontrolne wykonywało łącznie 17 pracowników, z czego 7 to osoby zatrudnione we Wrocławiu, 3 – w Oddziale Zamiejscowym w Jeleniej Górze, 4 – w Oddziale Zamiejscowym w Wałbrzychu oraz 3 osoby zatrudnione w Oddziale Zamiejscowym w Legnicy. Spośród tych pracowników do każdorazowej kontroli powoływane były kilkusobowe zespoły kontrolne.

Pozostałe wydziały wykonywały kontrole w ramach posiadanej właściwości rzeczowej, określonej w regulaminie DUW.

W roku 2006 wydziały DUW przeprowadziły łącznie 862 kontrole w 1855 podmiotach, w tym:

- 109 kompleksowych,
- 629 problemowych,
- 53 sprawdzające,
- 71 doraźnych.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przeprowadzono 185 kontroli w 185 podmiotach, w tym wykonano:

- 35 kontroli kompleksowych
- 148 kontroli problemowych,
- 2 kontrole sprawdzające.

Spośród wszystkich zaplanowanych kontroli na 2006 r. nie zrealizowano 16 kontroli, w tym m.in. 3 planowych kontroli z zakresu spraw finansowych, 8 kontroli problemowych z zakresu polityki społecznej, w 3 przypadkach odstąpiono od kontroli w sprawach paszportowych.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Dolnośląski UW wykonywał czynności kontrolne w następujących zakresach:

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- a) organizacji przyjmowania oraz rozpatrywania skarg i wniosków,
- b) prowadzenia ewidencji ludności, wydawania dowodów osobistych,
- c) obrony cywilnej,
- d) infrastruktury technicznej.

Z wymienionych wyżej obszarów problematyki, zrealizowano kontrole m.in. o następującej problematyce:

- organizacja przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków w jednostkach samorządu terytorialnego (skontrolowano 49 organów gmin),
- prowadzenie w urzędach gmin zbiorów przepisów gminnych (45 jednostek),
- organizacja i funkcjonowanie jednostek administracji zespolonej 6 jednostek),
- organizacja i funkcjonowanie jednostek podporządkowanych wojewodzie (2 jednostki),
- realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1974r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (28 jednostek),
- realizacja zadań dotyczących prowadzenia spraw paszportowych przez jednostki /organy gminy, przedsiębiorcy/, które zawarły porozumienia z Wojewodą Dolnośląskim (3 jednostki),
- realizacja zadań zleconych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (33 Urzędy Stanu Cywilnego),
- realizacja zadań zleconych z zakresu spraw wojskowych na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (16 jednostek samorządu terytorialnego),
- kontrole w zakresie realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej (1 jednostce samorządowej),
- kontrole z zakresu przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych (13 jednostkach).

Działania kontrolne przeprowadzone przez Wydziały DUW obejmowały także prawidłowość wykorzystania środków publicznych na realizację zadań zleconych oraz powierzonych z zakresu administracji rządowej. W zakresie realizacji wydatków i dochodów budżetowych przeprowadzono kontrole w 54 jednostkach samorządu terytorialnego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli najczęściej stwierdzano następujące nieprawidłowości:

a) w zakresie organizacji przyjmowania oraz rozpatrywania skarg i wniosków:

- naruszanie terminów załatwiania skarg i wniosków,
- niewłaściwe kwalifikowanie pism jako skargi i wnioski,
- nieprowadzenie lub nieprawidłowe prowadzenie rejestrów skarg i wniosków,
- nieprawidłowości w dokumentacji skarg i wniosków,

- nieprzestrzeganie ustawowej właściwości rady gminy, a także wójta/burmistrza/prezydenta do rozpatrywania skarg.

b) w zakresie prowadzenia ewidencji ludności, wydawania dowodów osobistych:

- brak bieżącej aktualizacji zapisów w Lokalnym Banku Danych,
- uchybienia w zakresie przyjmowania dokumentów do wydania dowodów osobistych,
- nieprawidłowe potwierdzanie danych osobowych na wniosku o wydanie dowodu osobistego,
- nieprzestrzeganie ustawowych terminów do załatwiania spraw.

c) w zakresie spraw obrony cywilnej:

- niepełne zadania w zarządzeniach Starostów odnoszących się do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego,
- niepełna współpraca pomiędzy Starostą a Prezydentem w tym samym mieście,

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości byli kierownicy jednostek, starostowie, burmistrzowie, prezydenci, wójtowie, sekretarze.

7. Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi.

Zasady i tryb prowadzenia kontroli przez pracowników Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi wynikają z rozporządzeń normujących postępowanie kontrolne, dotyczące określonych zagadnień tematycznych np. spraw obronnych, spraw z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, geodezji i kartografii, legalności zatrudnienia.

W zakresie działalności kontrolnej, pracownicy ŁUW korzystali do listopada ub.r. z regulacji Zarządzenia Nr 113/2004 Wojewody Łódzkiego z dnia 29 czerwca 2004 r. zmienionego Zarządzeniem Nr 447/2006 Wojewody Łódzkiego z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie Regulaminu Kontroli przeprowadzanych przez Łódzki Urząd Wojewódzki.

Nałożone na Wojewodę zadania kontrolne wykonuje ogółem około 200 pracowników Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi. W ŁUW funkcjonują wyodrębnione komórki, których głównym zadaniem jest prowadzenie kontroli. I tak np. w Wydziale Organizacji, Nadzoru i Kontroli komórką prowadzącą kontrole jest Oddział Skarg i Kontroli, w którym czynnościami kontrolnymi zajmują się 4 osoby.

Referaty delegatur Urzędu prowadzą kontrole w oparciu o plan kontroli, stanowiący część planu kontroli właściwego wydziału.

Większość pracowników, wykonujących czynności kontrolne realizuje również zadania merytoryczne nałożone na wydziały i równorzędne komórki organizacyjne Regulaminem Organizacyjnym Urzędu.

Pracownicy Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi przeprowadzili w 2006 roku łącznie 2071 kontroli, w tym:

- problemowych - 757
- sprawdzających - 22

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- doraźnych - 1292

Skontrolowanych zostało 1923 jednostek organizacyjnych.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przeprowadzono w 2006 roku 199 kontroli, w tym:

- problemowych - 166

- doraźnych - 13

- sprawdzających - 20

Łącznie kontroli poddano 156 podmiotów.

W stosunku do planu kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego na 2006 r. nie zostały wykonane 93 kontrole, w tym 13 - w zakresie właściwości rzeczowej MSWiA (Wydział Organizacji, Nadzoru i Kontroli -7, Wydział Zarządzania Kryzysowego- 6).

Kontrole przeprowadzane w ramach działów - administracja publiczna, sprawy wewnętrzne, wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne obejmowały następujące zagadnienia:

- ewidencjonowanie i gospodarowanie sprzętem OC, konserwacja i magazynowanie sprzętu OC,
- kontrola lotniczej Formacji Obrony Cywilnej.
- utrzymanie łączności alarmowej, w tym stan techniczny syren alarmowych i masztów antenowych,
- aktualność opracowanych planów operacyjnych i dokumentacji „Stałego Dyżuru”,
- decyzje o przeznaczeniu do funkcji kuriera,
- plan akcji kurierskiej i przygotowanie urzędów do uruchomienia tej akcji,
- prawidłowość korzystania z rezerw państwowych (agregatów prądotwórczych) oraz prawidłowość prowadzenia dokumentacji w tym zakresie,
- metodologia typowania i nakładania świadczeń obronnych,
- ocena procedur nakładania świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony,
- utrzymanie i przechowywanie rezerw państwowych służby zdrowia,
- działalność Powiatowych Komisji Lekarskich,
- rejestracja przedpoborowych.

Jak stwierdzono w wyniku czynności kontrolnych, główne nieprawidłowości w zakresie prawidłowej realizacji zadań obrony cywilnej, dotyczyły:

- braku planów ewakuacji sprzętu na wypadek zagrożeń,
- braku ubezpieczenia sprzętu OC od kradzieży, ognia i innych zdarzeń losowych ,

- w zakresie obowiązków pracowników prowadzących sprawy OC brak było zapisów o materialnej odpowiedzialności za powierzony sprzęt,
- braku kart materiałowych określających rodzaj, ilość i wartość zmagazynowanego sprzętu OC,
- nieprawidłowo prowadzona księga inwentarzowa użyczonego sprzętu OC – nie uwzględniono cen jednostkowych sprzętu według lat produkcji,
- w magazynach tablic informacyjnych z wymaganymi dokumentami.

W zakresie zarządzania kryzysowego wskazano na niesprawnie działające urządzenia uruchamiające system wczesnego ostrzegania i alarmowania a także na brak kontroli realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej, prowadzonych przez szefów obrony cywilnej powiatów w stosunku do szefów obrony cywilnej gmin. Stwierdzonymi uchybieniami była także niekompletna dokumentacja planistyczna, niedostateczna obsada etatów dla realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa i obronności w aparacie pomocniczym starostów.

Kolejną grupę zagadnień kontrolnych w ramach właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji stanowiły zadania dotyczące ewidencji ludności, dowodów osobistych i paszportów. W zakresie ewidencji ludności kontrolą objęto:

- sprawy sporne rozstrzygane decyzją administracyjną i przestrzeganie przepisów kpa w toku prowadzonych postępowań administracyjnych,
- przyjmowanie zgłoszeń meldunkowych,
- prawidłowość zapisów w zbiorach meldunkowych,
- terminowość obiegu informacji o zmianach osobowo-adresowych,
- prawidłowość prowadzenia kartotek ewidencyjnych,
- aktualizacja danych osobowo-adresowych.

W zakresie aktów stanu cywilnego badano m.in. prawidłowość rejestracji stanu cywilnego i kompletowania dokumentacji zbiorowej oraz przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29.09.1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego / tj. DZ.U.z 2004 r. nr 161, poz. 1688 w sprawach rozstrzyganych decyzją administracyjną.

W zakresie dowodów osobistych kontrolą objęto zabezpieczenie pomieszczeń w których znajduje się sprzęt komputerowy, wydawane są dowody osobiste, przechowywane karty chipowe oraz kartoteka dowodowa, przestrzeganie zasad dotyczących utrzymania i serwisu informatycznego dla Podsystemu SOO, oraz gromadzenie dokumentacji niezbędnej do wydawania dowodów osobistych. Natomiast w zakresie spraw paszportowych m.in. skontrolowano: prawidłowość przyjmowania wniosków paszportowych i wydawania paszportów, prawidłowość dokonywania zwrotów opłat paszportowych, a także prawidłowość rejestrowania i rozpatrywania podań o przyspieszenie wydania paszportu.

W toku przeprowadzanych postępowań kontrolnych stwierdzono nieliczne nieprawidłowości, których przyczyną była słaba znajomość przepisów prawa, zwłaszcza Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz przepisów wykonawczych do ustawy, a także słaba znajomość przepisów dotyczących ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

W zakresie organizacji urzędów oraz stosowanych procedur administracyjnych przeprowadzono kontrole, m.in. obejmujące: prawidłowość organizacji przyjmowania oraz terminowości rozpatrywania skarg i wniosków (8 kontroli), prawidłowość stosowania procedury obiegu dokumentów, zabezpieczenia dokumentów oraz pomieszczeń w zakresie ochrony informacji niejawnych z klauzulą „zastrzeżone” (5 kontroli), bezpieczeństwo teleinformatyczne (9 kontroli), przestrzegania zasad dotyczących prowadzenia dokumentacji związanej z ewidencją grzywien za wykroczenia, ściąganych w postępowaniu mandatowym (8) oraz bezpieczeństwo i higienę pracy (14).

Jak stwierdzono, najczęściej nieprawidłowości dotyczyły: nieprzestrzegania terminów udzielania odpowiedzi na skargi i wnioski, stosowania niewłaściwej procedury przekazywania skarg i wniosków do organów właściwych, stosowania niewłaściwych symboli klasyfikacyjnych dla skarg i wniosków oraz brak rejestru skarg i wniosków stosownie do zapisów Instrukcji Kancelaryjnej dla gmin i związków między gminnych oraz braku powiadomienia skarżącego o sposobie załatwienia wniesionej przez niego skargi.

Przeprowadzone kontrole z zakresu problematyki finansowej, dotyczyły m.in. zagadnienia prawidłowości stosowania procedur określonych w art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 30.06.2005 r. o finansach publicznych w odniesieniu do 5 % wydatków jednostki, zaciągania zobowiązań finansowych i ich zapłaty, realizacji dochodów własnych, prawidłowości stosowania procedur wynikających z ustawy Prawo zamówień publicznych, prawidłowości sporządzania sprawozdawczości budżetowej w konfrontacji z ewidencją księgową.

W rezultacie czynności kontrolnych w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, podjętych przez pracowników Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w 2006 roku nie zostały wszczęte postępowania dyscyplinarne, nie skierowano zawiadomień do prokuratury oraz nie kierowano zawiadomień do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

8. Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach.

Zgodnie z obowiązującymi w 2006 r. przepisami wewnętrznymi w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach nie było wyodrębnionej komórki organizacyjnej realizującej wyłącznie zadania kontrolne. W poszczególnych wydziałach Urzędu funkcjonowały oddziały lub wieloosobowe stanowiska pracy wykonujące działania kontrolne.

Koordynację działalności kontrolnej w ŚUW sprawowało do dnia 17 listopada 2006 r. Biuro Dyrektora Generalnego, a następnie Wydział Nadzoru i Kontroli. Szczegółowe zasady, warunki i tryb przeprowadzania kontroli oraz inne uregulowania związane z zagadnieniami kontroli w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim określone zostały w rozdziale VIII regulaminu ŚUW.

W Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach istnieje również Stanowisko Audytora Wewnętrznego, do którego zadań należy m.in. prowadzenie działań audytu wewnętrznego, na zasadach ustalonych odrębnymi przepisami. Kontrolę wewnętrzną w zakresie posiadanych uprawnień wykonuje ponadto Biuro ds. Informacji Niejawnych, na podstawie odrębnych uregulowań, zgodnie z zatwierdzonym przez Dyrektora Generalnego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach planem kontroli.

W 2006 r. pracownicy wszystkich wydziałów Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadzili łącznie 1636 kontrole, w tym:

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- 1274 problemowe,
- 75 sprawdzających,
- 287 doraźnych.

Kontroli dokonano w 1463 jednostkach (podmiotach).

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadził 104 kontrole, w tym:

- 87 problemowych,
- 27 doraźnych.

Łącznie skontrolowano 101 podmiotów.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Wydział Nadzoru i Kontroli w 2006 r. przeprowadził 17 kontroli problemowych jednostek samorządu terytorialnego, w tym: w 4 urzędach starostw powiatowych (włoszczowskim, sandomierskim, kieleckim i starachowickim), 13 urzędach gmin (Ruda Maleniecka, Fałków, Słupia Konecka, Oksa, Radków, Lipnik, Wodzisław, Nagłowice, Imielno, Opatowiec, Słupia Jędrzejowska, Secemin, Kluczewsko), m.in. dotyczących:

a) sposobu przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków,

b) przestrzegania przez radnych i urzędników gminnych i powiatowych obowiązku składania oświadczeń o stanie majątkowym i prawidłowości przeprowadzania analizy dokumentów przez osoby do tego zobligowane.

Poza planem kontroli, inspektorzy Wydziału Nadzoru i Kontroli wykonali w 2006 r. 2 kontrole doraźne wskutek wniesionych do Wojewody Świętokrzyskiego skarg w Urzędzie Miasta i Gminy Chęciny oraz w Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Kielcach (wspólnie z Inspektoratem Okręgowym Państwowej Inspekcji Pracy w Kielcach).

Najważniejsze zalecenia odnosiły się do następujących uchybień: brak potwierdzeń złożenia przez radnych oraz służby wójtów oświadczeń o stanie majątkowym, nieprawidłowe oznaczanie i prowadzenie dokumentacji z oświadczeniami majątkowymi oraz nieprawidłowe oznaczanie i prowadzenie dokumentacji skargowej (rejestry i teczki aktowe).

W Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców nie wyodrębniono komórki ds. kontroli. Czynności kontrolne były wykonywane przez 2 pracowników Oddziału Organizacyjnego i Nadzoru. W 2006 r. ww. Wydział przeprowadził 9 kontroli, wszystkie o charakterze problemowym. Tematykę zaplanowanych kontroli stanowiła rejestracja stanu cywilnego – 5 kontroli (USC Chęciny, USC Małogoszcz, USC Sandomierz, USC Stąporków, USC Zagnańsk) oraz prowadzenie ewidencji ludności i dowodów osobistych - 5 kontrontroli (UMiG Chęciny, UMiG Małogoszcz, UMiG Sandomierz, UMiG Stąporków, UG Zagnańsk).

Przeprowadzone czynności kontrolne nie wykazały nieprawidłowości w pracy kontrolowanych jednostek. Z tego też względu nie wydawano zaleceń pokontrolnych oraz nie formułowano wniosków o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych.

W 2006 r. przeprowadzono trzy kontrole pozaplanowe, dotyczące rejestracji stanu cywilnego, których wyniki spowodowały wydanie zaleceń pokontrolnych, tj. w Urzędach

Stanu Cywilnego w: Kunowie, Kielcach i Mircu,. Największe nieprawidłowości w zakresie rejestracji stanu cywilnego stwierdzono w Urzędzie Stanu Cywilnego w Kunowie. Dotyczyły one wszystkich aspektów prowadzenia rejestracji stanu cywilnego, tj. nieprawidłowego sporządzania aktów stanu cywilnego, prowadzenia akt zbiorowych, skrótych, itp.

Konsekwencją kontroli doraźnej przeprowadzonej 27 marca 2006 r. przez pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców była kontrola kompleksowa przeprowadzona przez przedstawicieli Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i pracowników Wojewody Świętokrzyskiego. Stwierdzone nieprawidłowości wskazywały na ciężkie naruszenie obowiązków służbowych przez Kierownika USC w Kunowie i spowodowały zawiadomienie Prokuratury Rejonowej w Ostrowcu Świętokrzyskim o możliwości popełnienia przestępstwa (postępowanie umorzone). Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Kunowie został odwołany przez Radę Gminy, natomiast eliminacja nieprawidłowości trwa do chwili obecnej, ponieważ w niektórych przypadkach konieczne będzie wystąpienie do sądu powszechnego o rozstrzygnięcie, co do ważności zdarzeń stwierdzonych w niektórych aktach stanu cywilnego sporządzanych przez Kierownika USC w Kunowie.

W 2006 r. z zakresu zadań obronnych i obrony cywilnej przeprowadzono ogółem 68 kontroli (w 68 podmiotach), w tym 56 kontroli problemowych i 12 doraźnych. Na stanowiskach związanych z realizacją powyższych zadań zatrudnieni byli w większości pracownicy, których zakres czynności obejmował dodatkowo zadania zarządzania kryzysowego lub związane z poborem, akcją kurierską itp., zaś kontrole wykonywane były jako czynności dodatkowe.

Do najczęściej stwierdzonych nieprawidłowości stwierdzanych w czasie kontroli zaliczono: brak uzgodnień planów reagowania kryzysowego oraz obrony cywilnej z organami i jednostkami w części dotyczącej współdziałania z nimi; brak bieżącej aktualizacji planu obrony cywilnej w zakresie zabezpieczeń logistycznych, w tym określenia potrzeb wyposażenia formacji oraz punktów likwidacji skażeń i zakażeń. W niedostatecznym zakresie następowało także kierowanie pracowników merytorycznych na szkolenia podstawowe i doskonalące z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej. Ponadto stwierdzono, że zadania obronne są częściowo uwzględniane w regulaminach organizacyjnych urzędów i często nie są przypisane odpowiednim komórkom oraz osobom funkcyjnym które je realizują. Dokumentacja obronna nie jest aktualizowana na bieżąco lub jest niekompletna. Stwierdzono również nieterminowe wykonywanie dokumentów i obowiązujących sprawozdań. Przeprowadzone kontrole wykazały ponadto występowanie niedociągnięć w zakresie prowadzenia dokumentacji eksploatacyjnej agregatów prądotwórczych a także niepełne wykonanie zadań z zakresu dotacji na usuwanie klęsk żywiołowych. W dwóch przypadkach część środków finansowych z dotacji celowej zostało zwróconych na rachunek ŚUW.

W 2006 r. w następstwie ustaleń kontroli nie wnioskowano o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych oraz nie wysłano zawiadomień o popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.

9. Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu.

W Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu, zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Organizacyjnym, zadania kontrolne realizowały w roku 2006 wyodrębnione komórki (Oddziały) następujących Wydziałów:

- Wydziału Prawnego i Nadzoru – Oddział Kontroli (kontrole wykonywało 9 pracowników, w tym 4 w Delegaturach w grudniu 30 pracowników),

- Wydziału Finansów i Budżetu - Oddział Kontroli Finansowej (kontrole wykonywało 21 pracowników w styczniu, natomiast w grudniu 11 pracowników w tym w delegaturach 13 osób),
- Wydziału Polityki Społecznej - Oddział Kontroli Świadczeń i Usług Socjalnych oraz zatrudnionych na stanowiskach ds. kontroli w Wydziale (kontrole wykonywało łącznie 52 pracowników) oraz Oddział Kontroli Legalności Zatrudnienia (kontrole wykonuje 26 pracowników),
- Biura Dyrektora Generalnego - Oddział Kontroli Wewnętrznej (kontrole wykonywało 3 pracowników w styczniu, w grudniu 2).

Zadania kontrolne wykonywali również pracownicy innych komórek organizacyjnych Urzędu, zgodnie z ich właściwością rzeczową. Działania kontrolne, w tym planistyczne i sprawozdawcze koordynował Wydział Prawny i Nadzoru. Od 18 października 2006 r. zadania kontrolne Urzędu zgodnie z Zarządzeniem nr 175/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 18 października 2006 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu z wyłączeniem zadań dot. kontroli spraw obronnych i obrony cywilnej oraz legalności zatrudnienia, wykonują pracownicy Wydziału Nadzoru i Kontroli.

Ogółem, pracownicy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (wraz z delegaturami) przeprowadzili 3451 kontrole (nie zrealizowano 205 zaplanowanych), w tym:

- 150 kompleksowych,
- 1143 problemowych,
- 166 sprawdzających,
- 1992 doraźne (w tym 1746 kontrole legalności zatrudnienia).

Łącznie przeprowadzono kontrole 3360 podmiotów.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przeprowadzono 205 kontrole, w tym:

- 8 kontrole kompleksowych,
- 186 kontrole problemowych,
- 9 kontrole doraźnych,
- 2 kontrole sprawdzające.

Ogółem, w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji kontrole poddano 176 jednostek organizacyjnych. W 2006 r. nie zrealizowano 2 zaplanowanych kontrole. Kontrole w powyższym zakresie przeprowadzane były przez: Wydział Prawny i Nadzoru, Wydział Finansów i Budżetu oraz Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców.

Wydział Prawny i Nadzoru przeprowadził kontrole, dotyczące m.in. realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz organizacji rozpatrywania, przyjmowania i załatwiania

skarg i wniosków. W wyniku podjętych działań kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości, takie jak:

- błędne lub nieprecyzyjne wskazanie publikatora,
- błędne, nieprecyzyjne wskazanie podstawy prawnej lub jej brak,
- brak daty sporządzenia pisma i parafy osoby sporządzającej pismo,
- niekompletne numery spraw,
- brak należytej staranności w prowadzeniu rejestrów, spraw,
- w zakresie stosowania ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)
- niezałatwianie spraw w terminie,
- nieudzielenie odpowiedzi na skargę,
- udzielanie odpowiedzi na skargę przez nieuprawniony do tego podmiot.

Pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców w 2006 r. przeprowadzili kontrole, dotyczące:

1. Ewidencji ludności i dowodów osobistych,
2. Rejestracji zdarzeń stanu cywilnego,
3. Powszechnego obowiązku obrony,
4. Rejestracji przedpoborowych.

W trakcie większości przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono rażących nieprawidłowości. Jedynie w 4 przypadkach wszczęto stosowne postępowanie pokontrolne, dotyczące:

- wynoszenia ksiąg stanu cywilnego poza siedzibę Urzędu bez zgody organu administracji państwowej wyższego stopnia oraz braku pełnej podstawy prawnej w decyzjach o zmianie imion i nazwisk.
- nieprawidłowości przy sporządzaniu aktów małżeństwa, prostowaniu błędów w aktach stanu cywilnego, a także dotyczące przestrzegania przepisów instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych.
- nieprawidłowości m.in. w zakresie przyjmowania zgłoszeń zameldowania bez sprawdzania tożsamości osoby dopełniającej obowiązek meldunkowy, w zakresie aktualizowania na bieżąco nowowydanych dowodów osobistych, nieprzestrzegania przepisów Kpa (art. 7 i art. 35).
- wykonania zaleceń pokontrolnych Wojewody Wielkopolskiego w zakresie rejestracji zdarzeń stanu cywilnego w Urzędzie Miejskim w Lesznie.

Głównymi przyczynami stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań należących do właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji była przede wszystkim niedostateczna znajomość przez kontrolowanych obowiązujących

przepisów prawnych oraz brak należytego nadzoru ze strony przełożonych (w ramach kontroli wewnętrznej).

Ponadto, w wyniku kontroli wewnętrznych stwierdzono, że w zakresie realizacji zadań kontrolnych przez Wydział Zarządzania Kryzysowego naruszany był 30 dniowy termin wymagany do zawiadomienia jednostki kontrolowanej o przewidywanej kontroli, natomiast protokoły z kontroli realizacji zadań obronnych nie były przedkładane Wojewodzie do zatwierdzenia. Wskazano także na błędy w zakresie stosowania instrukcji kancelaryjnej. W wyniku przeprowadzanych kontroli wewnętrznych stwierdzono niezrealizowanie w pełni poprzednich zaleceń w zakresie prawidłowości pobierania i kasowania znaków opłaty skarbowej przez Wydział Spraw Obywatelskich i Migracji.

10. Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie.

Tryb przeprowadzania kontroli w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie został określony Zarządzeniem nr 87 Wojewody Lubelskiego z dnia 26 kwietnia 2002 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie.

Organizację działalności kontrolnej reguluje Rozdział IX regulaminu LUW w Lublinie, na podstawie którego zadania kontrolne wykonują wydziały, każdy w zakresie swojego działania. System kontroli sprawowanej przez wydziały obejmuje kontrolę zewnętrzną oraz kontrolę wewnętrzną wykonywaną w każdym wydziale Urzędu.

Kontrolę wewnętrzną w Urzędzie wykonuje Wydział Organizacyjno-Administracyjny, dyrektorzy wydziałów (komórek równorzędnych), Główny Księgowy budżetu Wojewody, Główny Księgowy Urzędu, kierownicy delegatur Urzędu, kierownicy poszczególnych oddziałów oraz upoważnieni pracownicy Urzędu. Na podstawie § 12 ww. zarządzenia kontrole zewnętrzne prowadzi się w oparciu o roczny plan kontroli zewnętrznych Urzędu, którego projekt opracowuje Wydział Nadzoru i Kontroli i przedstawia do zatwierdzenia Wojewodzie za pośrednictwem Dyrektora Generalnego Urzędu.

Organizację działalności kontrolnej ustalono na podstawie Zarządzenia Nr 56 Wojewody Lubelskiego z dnia 11 marca 2002 r. w sprawie ustalenia regulaminu Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, obowiązującego do dnia 24 listopada 2006 r. w Urzędzie oraz w jego delegaturach, zmienione Zarządzeniem Nr 261 Wojewody Lubelskiego z dnia 3 listopada 2006 r. w sprawie ustalenia regulaminu nadania Statutu Lubelskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Lublinie.

W 2006 roku pracownicy Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie przeprowadzili łącznie 2755 kontroli, z czego 242 dotyczyło właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, w tym:

- kontroli kompleksowych 6,
- kontroli problemowych 204,
- kontroli sprawdzających 11,
- kontroli doraźnych 21.

Łącznie skontrolowano 242 podmioty.

W zakresie właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji - kontrole przeprowadzały następujące wydziały:

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- W Wydziale Nadzoru i Kontroli Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, kontrole prowadzą pracownicy Oddziału Kontroli oraz Oddziałów Nadzoru i Kontroli Delegatur LUW w Białej Podlaskiej i Chełmie. Kontrole obejmujące właściwość miejscową delegatury w Zamościu wykonują pracownicy Oddziału Kontroli Wydziału Nadzoru i Kontroli.
- W Wydziale Organizacyjno-Administracyjnym kontrole prowadzą pracownicy stanowiska pracy ds. Kontroli i pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pracy ds. organizacyjno-administracyjnych.
- W Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców nie ma wyodrębnionych stanowisk kontroli. Kontrole przeprowadzają pracownicy merytoryczni Wydziału oraz Oddziałów Spraw Obywatelskich i Migracji Delegatur LUW w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu.
- W Wydziale Zarządzania Kryzysowego nie było wyodrębnionych stanowisk kontroli. Kontrole przeprowadzają pracownicy merytoryczni Wydziału oraz pracownicy delegatur Urzędu.

W zakresie posiadanych kompetencji, Wydział Nadzoru i Kontroli przeprowadził kontrole o poniższej problematyce:

(jednostki zespolonej administracji rządowej)

- wykonywanie zadań ustawowych,

(jednostki samorządu terytorialnego)

- kompletność i terminowość przekazywania uchwał rady gminy organowi nadzoru – Wojewodzie Lubelskiemu,
- prawidłowość dokumentowania przebiegu sesji organów uchwałodawczych,
- prawidłowość rozpatrywania skarg wpływających do urzędu gminy,
- merytoryczna kontrola zarządzeń i uchwał organu wykonawczego gminy,
- przestrzeganie przepisów o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby objęte ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. Nr 106, poz. 679 z późn. zm.) i art. 24 f ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.),
- kompletność i terminowość składania oświadczeń majątkowych przez radnych, wójta (burmistrza, prezydenta), zastępcę wójta (zastępcę burmistrza, prezydenta), sekretarza i skarbnika gminy, kierowników jednostek organizacyjnych gminy, oraz osoby wydające decyzje w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta),
- dostęp do informacji publicznej.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości z powyższego zakresu należały:

- nieskładanie lub nieterminowe składanie oświadczeń o stanie majątkowym przez osoby do tego zobowiązane,

- nieprzestrzeganie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. Nr 106, poz. 679 ze zm.) poprzez prowadzenie działalności gospodarczej,
- nieterminowe przekazywanie uchwał organowi nadzoru,
- nieprecyzyjne, bez adekwatnej podstawy prawnej zarządzenia wójta, burmistrza,
- brak aktualnych statutów urzędów gmin i regulaminów organizacyjnych,
- nieuwzględnianie w regulaminach organizacyjnych urzędów zadań wynikających
- z przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

W zakresie działania Wydziału Organizacyjno - Administracyjnego kontrolą objęto m.in. następujące zagadnienia: wykonanie planu kontroli zewnętrznej za 2005 rok, prowadzenie rejestrów skarg i wniosków, stosowanie instrukcji kancelaryjnej, wykonywanie zadań wynikających z Regulaminu i Statutu LUW w Lublinie, terminowość i formalna zgodność z Kpa decyzji administracyjnych oraz prawidłowość prowadzenia Systemu Rejestracji Korespondencji.

W zakresie działania Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców skontrolowano następujące zagadnienia:

- Realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dot. ewidencji ludności i dokumentowania tożsamości,
- Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej dot. USC,
- Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej dot. powszechnego obowiązku obrony,
- Kontrola przebiegu poboru w powiatowych komisjach poborowych,
- Kontrola przebiegu poboru w powiatowych komisjach lekarskich,
- Kontrola przebiegu rejestracji przedpoborowych w gminach.

W wyniku przeprowadzonych kontroli najczęściej stwierdzano naruszenia przepisów ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz naruszenia przepisów ustawy o aktach stanu cywilnego oraz naruszenia przepisów ustawy o powszechnym obowiązku obrony.

Czynności kontrolne podejmowane przez Wydział Zarządzania Kryzysowego, dotyczyły:

- realizacji planowania operacyjnego,
- przygotowania systemu obronnego państwa, umożliwiającego mobilizacyjne rozwinięcie Sił Zbrojnych RP na administrowanym obszarze,
- przygotowania do realizacji zadań wynikających z obowiązków państwa gospodarza (HNS),
- przygotowania szczególnej ochrony obiektów (kat. II) ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa,

- planowania i organizowania świadczeń na rzecz obrony,
- przygotowania określonych jednostek organizacyjnych do militaryzacji,
- planowania i realizacji szkolenia obronnego,
- przygotowania publicznej i niepublicznej służby zdrowia na potrzeby obronne państwa,
- ocena efektywności działania, usprawnienia i pogłębienia procesów kierowania, koordynowania i realizowania zadań obrony cywilnej.

Do najczęściej stwierdzonych nieprawidłowości m.in. należały brak kart i tabel realizacji zadań operacyjnych, brak dokumentów planistycznych w sprawie świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju, zgodnie z obowiązującymi unormowaniami prawnymi, brak nadzoru w zakresie gospodarki sprzętem obrony cywilnej oraz brak ewidencji sprzętu OC.

Na skutek kontroli w zakresie właściwości rzeczowej Ministra SWiA stwierdzono 1 przypadek naruszenia obowiązków pracowniczych oraz skierowano zawiadomienia do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

11. Warmińsko – Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie.

W 2006 r. działalność kontrolną w Warmińsko - Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie prowadzono w oparciu o przepisy nakładające na Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego obowiązek kontrolowania określonych podmiotów oraz o przepisy aktów prawa wewnętrznego, tj.: Statutu i Regulaminu Organizacyjnego Urzędu oraz regulaminów poszczególnych wydziałów. Podstawą prowadzenia kontroli był roczny plan kontroli Urzędu. Koordynacją kontroli zajmuje się powołany od dnia 23 października 2006 r. (dzień wejścia w życie Statutu Urzędu) Oddział Audytu i Kontroli w Wydziale Nadzoru i Kontroli. Kontrolę jednostek nadzorowanych, podległych i podporządkowanych prowadzą właściwe merytorycznie wydziały i ich oddziały w delegaturach Urzędu w Elblągu i Elku, których zakres działania upoważnia do podejmowania działań kontrolnych.

W 2006 r. pracownicy Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadzili 1494 kontrole, w tym:

- 933 kompleksowych,
- 316 problemowych,
- 184 sprawdzające,
- 61 doraźnych.

Łącznie skontrolowano 1331 podmiotów.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zrealizowano 118 kontroli, w tym:

- 57 problemowych,
- 42 sprawdzające,
- 19 doraźnych.

Łącznie skontrolowano 116 podmiotów. Z powyższego zakresu w 2006 r. nie przeprowadzono 10 zaplanowanych kontroli.

Kontrole, dotyczące właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji realizowali pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Wydziału Organizacyjno – Administracyjnego.

Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców objął kontrolą realizację zadań, wykonywanych przez urzędy miast i gmin oraz urzędy gmin w zakresie działalności urzędów stanu cywilnego, ewidencji ludności i dowodów osobistych oraz orzecznictwa zmiany imion i nazwisk. W urzędach objętych kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości, a jedynie uchybienia, takie jak:

- nieprawidłowe wpisy na drukach zameldowania – nieczytelny podpis potwierdzający pobyt w lokalu oraz brak tytułu prawnego osoby zgłaszającej,
- brak adnotacji o zwolnieniu z opłaty skarbowej,
- brak rejestru zameldowania do 2 miesięcy,
- brak wpisu na wnioskach o wydanie dowodu osobistego, o dacie wystawienia aktu stanu cywilnego.

Stwierdzone w czasie kontroli uchybienia zostały usunięte podczas jej trwania.

W zakresie rejestracji stanu cywilnego stwierdzono m.in. następujące uchybienia:

- kasowanie znaków skarbowych nie spełniające wymogów § 8 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 grudnia 2000 r. w sprawie sposobu pobierania, zapłaty i zwrotu opłaty skarbowej oraz sposobu prowadzenia rejestrów tej opłaty,
- brak odrębnej sali ślubów,
- pieczętka zastępcy kierownika USC nie spełniająca wymogów § 6 ust. 4 rozporządzenia MSWiA z dnia 26.10.1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego i ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów,
- brak dbałości o należyte zabezpieczenie akt zbiorowych do aktów stanu cywilnego (w wielu przypadkach przechowywane są w starych zdeformowanych segregatorach, a także w pomieszczeniach nie spełniających norm: zbyt duża wilgotność, pomieszczenie bez wentylacji i otworów okiennych).

Kontrole przeprowadzone przez Wydział Zarządzania Kryzysowego, dotyczyły realizacji zadań obronnych (m.in. planowanie operacyjne, przygotowanie systemu obronnego państwa umożliwiającego mobilizacyjne rozwinięcie sił zbrojnych RP), obrony cywilnej (m.in. stan urządzeń specjalnych, budowli ochronnych i awaryjnych ujęć wody, przygotowanie systemu wykrywania i alarmowania ludności).

Podczas powyższych kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości: nieprecyzyjne przydzielenie zadań operacyjnych dla poszczególnych komórek organizacyjnych urzędów oraz podległych i nadzorowanych jednostek (dot. większości skontrolowanych urzędów

gmin); brak powołania obsady służby „Stałego dyżuru” na czas zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny (Urząd Gminy i Miasta Susz); brak aktualizacji planów obrony cywilnej, niski procent stawianictwa członków formacji OC na wezwanie; przechowywanie dokumentów jawnych nie wchodzących w skład zbioru dokumentów - w teczkach z dokumentami zastrzeżonymi.

W zakresie ochrony informacji niejawnych zanalizowano m.in. stan zabezpieczeń informacji niejawnych, przestrzeganie zasad i przepisów o ochronie informacji niejawnych, wykrywanie nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie oraz ustalenie przyczyn i osób za nie odpowiedzialnych, sprawdzano także realizację zaleceń pokontrolnych.

W Wydziale Organizacyjno – Administracyjnym problematyka kontroli, dotyczyła m.in. prawidłowości stosowania procedur administracyjnych w postępowaniu skargowym, przestrzegania Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18.12.1998 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla zespolonej administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 161, poz. 1109 z późn. zm.). W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych, w przypadku ujawnienia niewielkich nieprawidłowości - udzielano instruktażu w celu usunięcia usterek.

W wyniku kontroli z zakresu właściwości MSWiA nie wszczynano postępowań dyscyplinarnych, nie kierowano wniosków do prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego oraz nie wysyłanych zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych do Rzecznika Finansów Publicznych.

12. Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie.

Zasady, warunki i tryb działalności kontrolnej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, zarówno w odniesieniu do kontroli zewnętrznej jak i kontroli wewnętrznej określało w 2006 roku Zarządzenie Wojewody Podkarpackiego Nr 71/01 z dnia 10 maja 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli przez Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie (tekst jednolity: zarządzenie Wojewody Podkarpackiego Nr 115/05 z dnia 6 czerwca 2005 r. ze zm.) oraz Zarządzenie Wojewody Podkarpackiego Nr 175/06 z dnia 17 listopada 2006 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli przez Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie.

Większość ujętych na 2006 r. kontroli przeprowadzona została w oparciu o Zarządzenie Nr 71/01, zgodnie z którym realizację zadań Wojewody w zakresie kontroli zewnętrznej zapewniali dyrektorzy właściwych wydziałów, natomiast za koordynację ich wykonywania odpowiadał Dyrektor Generalny Urzędu, przy pomocy Dyrektora Biura Dyrektora Generalnego. Dyrektor Generalny jest również odpowiedzialny za zorganizowanie i prawidłowe funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej w Urzędzie.

Zarządzeniem Nr 135 / 06 Wojewody Podkarpackiego z dnia 12 września 2006 r. ustalono nowy Statut Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, w następstwie czego zarządzeniem Nr 162 / 06 Wojewody Podkarpackiego z dnia 24 października 2006 r. ustalono nowy Regulamin Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie.

W świetle Regulaminu Organizacyjnego PUW w Rzeszowie, obowiązującego od dnia 24 października 2006 r. koordynację kontroli zewnętrznej zapewnia Dyrektor Generalny Urzędu, przy pomocy Dyrektora Wydziału Nadzoru i Kontroli. Zgodnie z ww. regulaminem kontrole realizowali pracownicy:

- Oddziału Kontroli w Wydziale Nadzoru i Kontroli (4 pracowników),

- Oddział Kontroli Gospodarki Finansowej w Wydziale Finansów i budżetu (14 pracowników, w tym 7 w delegaturach Urzędu).

W pozostałych wydziałach kontrole wykonują poszczególni pracownicy w ramach przydzielonych im zakresów obowiązków i odpowiedzialności:

- Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców (12 pracowników, w tym 3 w delegaturach Urzędu),
- Wydział Zarządzania Kryzysowego (17 pracowników),
- Biuro do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych (3 pracowników),
- Wydział Organizacyjno-Administracyjny (13 pracowników, w tym 6 w delegaturach Urzędu).

Ogółem, wszystkie zadania kontrolne w Urzędzie w roku 2006 wykonywało 198 pracowników, w tym 39 zatrudnionych w delegaturach Urzędu. Zadania kontrolne w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wykonywało 73 pracowników, w tym 16 w delegaturach Urzędu.

W 2006 r. pracownicy Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie przeprowadzili ogółem 2210 kontroli, w tym:

- 37 kontroli kompleksowych,
- 1971 kontroli problemowych,
- 72 kontrole sprawdzające,
- 130 kontroli doraźnych.

Z zaplanowanej liczby niewykonanych zostało 27 kontroli problemowych.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zrealizowano 256 kontroli, w tym:

- 7 kompleksowych,
- 219 problemowych,
- 15 sprawdzających,
- 15 doraźnych.

Ogółem skontrolowano 254 podmioty. Nie wykonano 5 kontroli problemowych.

Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie zrealizował kontrole, dotyczące m.in. następującej problematyki:

- podstawowe akty wewnętrzne określające organizację i zasady funkcjonowania kontrolowanej jednostki,
- organizacja i tryb przyjmowania, rozpatrywania oraz załatwiania skarg i wniosków,
- przestrzeganie zasad określonych w ustawie o dostępie do informacji publicznej,
- przestrzeganie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego,

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- postępowanie mandatowe i gospodarka mandatami,
- organizacja naboru do służby cywilnej oraz przebieg służby przygotowawczej,
- przestrzeganie realizacji procedur kontroli i zasad wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków,
- ewidencja dokumentów niejawnych i sposób ich przechowywania,
- zagadnienia dotyczące ochrony danych osobowych,
- stan bezpieczeństwa i higieny pracy oraz podejmowane przez kierownictwo jednostki działania na rzecz eliminowania zagrożeń wypadkowych,
- realizacja zadań z zakresu ochrony ludności i zarządzania kryzysowego,
- przestrzeganie zasad określonych w ustawie o dostępie do informacji publicznej,
- przestrzeganie instrukcji kancelaryjnej oraz zgodność klasyfikowania dokumentów z rzeczowym wykazem akt,
- prawidłowość wykonywania zadań związanych z wystawianiem i wymianą dowodów osobistych,
- prawidłowość prowadzenia postępowań w sprawach meldunkowych,
- sposób prowadzenia ewidencji ludności,
- rejestracja, przechowywanie i zabezpieczanie aktów stanu cywilnego,
- realizacja zadań dot. zmiany imion i nazwisk oraz ustalania brzmienia pisowni,
- prawidłowość obsługi stron w sprawach paszportowych oraz wydawanie paszportów i zabezpieczenie pomieszczeń,
- ewidencja, sposób wykonania i przechowywania dokumentów niejawnych,
- zastosowanie środków technicznych i organizacyjnych do ochrony przetwarzanych danych osobowych oraz sposób prowadzenia dokumentacji,
- realizacja zadań z zakresu ochrony ludności i zarządzania kryzysowego,
- realizacja przedsięwzięć z zakresu przygotowań obronnych i bezpieczeństwa publicznego,
- prawidłowość i terminowość pobierania dochodów, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa oraz prawidłowość wykorzystania dotacji z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej i innych zleconych ustawami,
- prawidłowość wykorzystania środków finansowych przydzielonych z budżetu państwa na likwidację skutków powodzi,
- zarządzanie kryzysowe i ochrona ludności,
- przygotowania obronne.

Najczęściej wskazywane nieprawidłowości, stwierdzone w toku kontroli w jednostkach organizacyjnych przedstawiały się następująco:

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

(w zakresie stosowania przepisów Instrukcji kancelaryjnej)

- błędy w oznaczaniu komórek organizacyjnych,
- niepełny opis sprawy i toku jej załatwienia w spisach spraw,
- niewłaściwe stosowanie rzeczowego wykazu akt,

(w zakresie stosowania przepisów ustawy z dn. 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.)

- nie dotrzymywano terminów ustawowych przy załatwianiu spraw,
- w prowadzonych postępowaniach administracyjnych stwierdzono przypadki wydania decyzji administracyjnych niespełniających wymogów formalnych,
- w aktach spraw stwierdzono brak potwierdzenia doręczenia decyzji administracyjnej oraz doręczenia odpowiedzi na skargi i wnioski,

(w zakresie kontroli spraw organizacyjnych)

- nie wskazano osób odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z udostępnianiem informacji publicznej w jednostce,
- nie przeprowadzono obowiązkowej inwentaryzacji bloczków mandatów karnych,

(w zakresie zarządzania kryzysowego i zadań obrony cywilnej)

- nie przekazywano dziennych i miesięcznych informacji o sytuacji bieżącej i kryzysowej w województwie,
- w „Planie obrony cywilnej” nie dokonano aktualizacji części IV „Planu...” dot. „Osiągania wyższych stanów gotowości obronnej”,
- brak informacji o realizacji zadań obrony cywilnej, zawartych w rocznym planie zamierzeń.

Nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli w pozostałych jednostkach wykazane przez:

1) Pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców:

- naruszanie przepisów k.p.a. w prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie spraw meldunkowych m.in. dotyczących:
 - zapewnienia stronom czynnego udziału w postępowaniu,
 - obowiązku zgromadzenia pełnego materiału dowodowego,
 - przesłanek zawieszenia postępowania administracyjnego,
- naruszenie procedur w zakresie prowadzenia aktów stanu cywilnego poprzez:
 - brak badania pochodzenia dziecka w przypadku wpisywania zagranicznych aktów urodzenia,
 - wpisywanie kserokopii zagranicznych aktów stanu cywilnego,
 - brak notatek o treści aktu urodzenia osoby zawierającej związek małżeński.

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

2) Pracowników Wydziału Zarządzania Kryzysowego:

- brak uzgodnień planów reagowania kryzysowego,
- nieaktualne oceny zagrożenia w planach obrony cywilnej,
- zaniechanie przygotowań obrony cywilnej przed skażeniami i zakażeniami, rozformowywanie bez uzasadnienia formacji obrony cywilnej do prowadzenia zabiegów specjalnych,
- niski stopień realizacji szkoleń z zakresu powszechnej samoobrony ludności,
- niesprawne technicznie scentralizowane systemy sterowania syren alarmowych.

W 2006 roku pracownicy Oddziału Kontroli oraz Biura do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych przeprowadzili 37 kontroli wewnętrznych w wydziałach Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie w trakcie, których skontrolowano m.in.: ewidencje, sposób wykonywania i przechowywania dokumentów niejawnych stanowiących tajemnicę służbową z klauzulą „zastrzeżone”, zastosowanie środków technicznych i organizacyjnych do ochrony przetwarzanych danych osobowych, sposób prowadzenia dokumentacji oraz przestrzeganie przepisów instrukcji kancelaryjnej, zgodność klasyfikowania dokumentacji z rzeczowym wykazem akt oraz przestrzeganie regulacji w zakresie archiwizowania dokumentacji, przestrzeganie przepisów w zakresie udostępniania informacji publicznej, sposób formowania i przekazywania akt do archiwum zakładowego oraz realizację wybranych zadań, ujętych w programie działania oraz planach działalności kontrolnej Urzędu na 2006 rok.

W 2006 roku w wyniku kontroli przeprowadzonych w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, nie wystąpiły okoliczności uzasadniające konieczność występowania do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, organów ścigania (prokuratura, policja), a także wyciągnięcia konsekwencji służbowych w postaci postępowań dyscyplinarnych wobec osób odpowiedzialnych za powstanie nieprawidłowości.

13. Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku.

Komórki kontrolne w Urzędzie funkcjonują zgodnie z zapisami regulaminu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, stanowiącego załącznik do zarządzenia Wojewody Pomorskiego Nr 21/07 z dnia 23 stycznia 2007 r. w sprawie ustalenia regulaminu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

W Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku zadania w zakresie kontroli finansowej realizowane były przez wyodrębnioną komórkę organizacyjną utworzoną w Wydziale Finansów i Budżetu. Według stanu na dzień 1 stycznia 2006 r. w Oddziale zatrudnionych było 11 osób, jednakże w trakcie roku 1 osoba powołana została na stanowisko Zastępcy Dyrektora Wydziału oraz 1 osobę zatrudniono w Oddziale Zamiejscowym w Słupsku. Zadania audytu finansowego realizowane są przez Biuro Audytu Finansowego. Do 6 grudnia 2006 r. zadania te wykonywał Oddział Audytu Wewnętrznego, funkcjonujący w Biurze Dyrektora Generalnego, zatrudniający 3 osoby.

Komórka kontrolna funkcjonowała także (do 6 grudnia 2006 r.) w ramach Biura Dyrektora Generalnego - Oddział Organizacyjny i Kontroli. W Oddziale zatrudnione były 3 osoby łącznie z kierownikiem. Oddział Organizacyjny i Kontroli oprócz zadań kontrolnych zajmował się także sprawami organizacyjnymi. Obecnie dwóch pracowników byłego Oddziału Organizacyjnego i Kontroli wykonuje zadania kontrolne w ramach samodzielnych stanowisk w Wydziale Nadzoru i Kontroli.

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

Wyodrębniona komórka - Kontroli Legalności Zatrudnienia funkcjonuje w Wydziale Polityki Społecznej, zatrudnionych jest w niej 13 osób łącznie z kierownikiem.

Ponadto zadania kontrolne wykonuje Oddział Realizacji i Kontroli Projektów, w którym zatrudnionych jest 11 pracowników oraz Oddział Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III, w którym zatrudnionych jest 6 osób.

W pozostałych Wydziałach funkcje kontrolne wykonują merytoryczni pracownicy w ramach swoich zakresów czynności.

Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku w 2006 r. wykonał 2042 kontrole, w tym:

- 320 problemowych,
- 91 kompleksowych,
- 33 sprawdzające,
- 1598 doraźnych.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Pomorski Urząd Wojewódzki wykonał łącznie 40 kontrole, w tym:

- 37 problemowych,
- 2 sprawdzające,
- 1 doraźną.

W roku 2006 skontrolowano ogółem 1969 podmiotów, w tym w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji 35 podmiotów. W roku 2006 Pomorski Urząd Wojewódzki nie wykonał 20 kontroli, wynikających z Rocznego Planu Kontroli Urzędu, w tym 2 kontrole z zakresu właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

W zakresie realizacji spraw obywatelskich pracownicy Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku skontrolowali 29 podmiotów, w tym w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji - 25 podmiotów. Problematyka kontroli dotyczyła m.in.: realizacji zagadnień z zakresu ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, merytorycznej działalności urzędów stanu cywilnego w zakresie prowadzenia ksiąg stanu cywilnego i akt zbiorowych oraz wydawania decyzji administracyjnych wynikających z przepisów prawa o aktach stanu cywilnego. Kontrole dotyczyły również ustalenia bieżących potrzeb dotyczących remontów obiektów cmentarnictwa i grobownictwa wojennego. Kontrolą objęto działalność Punktów Paszportowych w zakresie przestrzegania ustawy o paszportach.

Kontrole przeprowadzone w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, dotyczące realizacji zagadnień z zakresu ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych wykazały braki w archiwalnej aktualizacji Lokalnych Banków Danych o poprzednie dane osobowo-adresowe oraz problemy z właściwym stosowaniem kodeksu postępowania administracyjnego, a także z meldowaniem cudzoziemców na terenie gminy. Przyczynami powstania tych nieprawidłowości była nieznajomość przepisów w zakresie ewidencji ludności, kodeksu postępowania administracyjnego, a przede wszystkim zbyt duże obciążenie pracą. Osoby odpowiedzialne za te nieprawidłowości, to pracownicy wykonujący zadania z zakresu ewidencji ludności

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

i dowodów osobistych. W celu zlikwidowania tych uchybień od 2006 r. prowadzone są przez pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców szkolenia, w których jednorazowo uczestniczą pracownicy kilku gmin.

Wydział Zarządzania Kryzysowego przeprowadził w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji następujące kontrole:

(w zakresie realizacji specjalistycznych zadań obrony cywilnej)

- słuszność przyjętych koncepcji w sprawie tworzenia lokalnych systemów ochrony ludności przed zagrożeniami czasu pokoju i wojny, aktualność dokumentacji operacyjnej gminy (plan obrony cywilnej i plan reagowania kryzysowego), realizację wytycznych Wojewody Pomorskiego w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego, prawidłowość organizowania i dokumentowania działalności szkoleniowej, prawidłowość gospodarowania i utrzymania sprzętu obrony cywilnej, warunki magazynowania sprzętu obrony cywilnej;

(w zakresie realizacji zadań obronnych)

- wdrożenie aktów normatywnych dotyczących obronności, gotowość obronną urzędu, planowanie zadań obronnych, obieg informacji dotyczących problematyki obronnej pomiędzy ośrodkami decyzyjnymi, szkolenia obronne, dokumentację i sprawność agregatów prądotwórczych, placówki opieki zdrowotnej przechowujące rezerwy państwowe;

(w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP)

- w części, dotyczącej rejestracji przedpoborowych i poboru oraz orzecznictwa w sprawach poborowych i żołnierzy, a także w części dotyczącej natychmiastowego uzupełnienia Sił Zbrojnych kontrolą objęto dokumentację z tym związaną.

Podczas kontroli z zakresu obrony cywilnej (zakres właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji) stwierdzono, iż realizacja specjalistycznych zadań obrony cywilnej w kontrolowanych jednostkach odbywa się w sposób prawidłowy, a stwierdzone nieprawidłowości dotyczące zasad planowania i zapisów w dokumentacji były niedociągnięciami merytorycznych pracowników. W niektórych jednostkach wymagane jest ponowne przeanalizowanie zasadności utrzymywania określonych struktur obrony cywilnej. Nie wszystkie przyrządy rozpoznania skażeń zostały w terminie przekazane do legalizacji. W niektórych gminach wymagana jest poprawa warunków magazynowania sprzętu obrony cywilnej. W zakresie spraw obronnych nie stwierdzono nieprawidłowości. Natomiast w zakresie rejestracji przedpoborowych i poboru oraz orzecznictwa w sprawach poborowych i żołnierzy, a także w części dotyczącej natychmiastowego uzupełnienia Sił Zbrojnych w kontrolowanych urzędach stwierdzono, że podejmowane działania realizowane są właściwie i zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.

Przeprowadzone przez Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku kontrole, dotyczyły również prowadzenia spraw w zakresie zarządzania ruchem drogowym, dokumentacji egzaminacyjnej, przebiegu egzaminów kandydatów na kierowców oraz realizację zadań w zakresie oznakowania dróg. Skontrolowano także prowadzenie dokumentacji i ewidencji oraz sposób rozprowadzania i rozliczania blochków mandatowych. Ponadto, kontrolą objęto także tryb, sposób i terminowość przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków w Oddziale Rozwoju Regionalnego Delegatury PUW w Słupsku.

W wyniku przeprowadzonych w 2006 roku kontroli i stwierdzonych nieprawidłowości w kontrolowanych jednostkach do kierowników tych jednostek zostały skierowane wystąpienia pokontrolne w celu usunięcia i zapobieżenia ich powstawaniu w przyszłości.

14. Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

W 2006 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim działania kontrolne w oparciu o plany kontroli realizowane były przez:

- komórki organizacyjne Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie (Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi, Wydział Finansów i Budżetu, Wydział Polityki Społecznej, Wydział Rozwoju Regionalnego, Wydział Skarbu Państwa i Przekształceń Własnościowych, Wydział Spraw Obywatelskich i Migracji, Wydział Środowiska i Rolnictwa oraz Wydział Zarządzania Kryzysowego), a także
- Małopolskie Centrum Zdrowia Publicznego w Krakowie.

Niezależnie od powyższego, opracowany został *Plan kontroli kompleksowych na 2006 rok Zespołu Kontrolnego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie*. Wykonawcą zadań zawartych w tym Planie był Zespół Kontrolny Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, powoływany każdorazowo do prowadzenia poszczególnych kontroli, w skład którego wchodziły pracownicy komórek organizacyjnych Urzędu oraz Małopolskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Krakowie. Pracę Zespołu organizował i koordynował Oddział Inspekcji Biura Dyrektora Generalnego, który jednocześnie brał udział w czynnościach kontrolnych oraz opracowywał zbiorcze materiały pokontrolne.

Ponadto czynności kontrolne prowadzą również pracownicy innych oddziałów i referatów w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, w których zakresach działania kontrola nie jest wiodącym zadaniem. To tej grupy zalicza się także Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie.

W ramach działalności kontrolnej Małopolski Urząd Wojewódzki zrealizował 1650 kontroli w 1562 podmiotach, w tym:

- 147 kompleksowych,
- 1305 problemowych,
- 102 sprawdzające,
- 96 doraźnych.

W zakresie kompetencji rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przeprowadzono 118 kontroli, w tym:

- 39 kompleksowych,
- 69 problemowych,
- 9 sprawdzających,
- 1 doraźną.

Łącznie, kontrolami objęto 117 podmiotów. W okresie sprawozdawczym MUW nie zrealizował 36 kontroli (w tym 5 z zakresu właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji).

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Małopolski Urząd Wojewódzki przeprowadził kontrole w organach i jednostkach organizacyjnych samorządu gminnego, samorządu powiatowego, samorządu województwa oraz organach zespolonej administracji rządowej. Dotyczyły one m.in. wykorzystania dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz na dofinansowanie zadań własnych, w tym w szczególności rządowego programu na rzecz społeczności romskiej, realizacji dochodów budżetu państwa w związku z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej, ewidencji ludności i dowodów osobistych, rejestracji stanu cywilnego, powszechnego obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, prawidłowości prowadzenia postępowania mandatowego, spraw paszportowych, zasadności wykorzystania środków finansowych na zadania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych. Wśród stwierdzonych w trakcie przeprowadzanych kontroli nieprawidłowości należy wymienić:

- nieterminowe odprowadzanie dochodów budżetu państwa uzyskiwanych w związku z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej,
- nieprzestrzeganie obowiązku dokonywania uzgodnień z komendantami Policji w zakresie wprowadzanych projektem zmian organizacji ruchu,
- nieprzestrzeganie niektórych przepisów ustawy Kodeks postępowania administracyjnego przy prowadzeniu postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych, a w szczególności art. 10, 34, 36, 39 i art. 79 § 1 i 2 k.p.a.,
- uchybienia związane z przepływem danych pomiędzy gminnym zbiorem meldunkowym a wojewódzkim zbiorem meldunkowym,
- przyjmowanie niekompletnych formularzy meldunkowych,
- niespełnianie przez używane systemy informatyczne wszystkich wymogów określonych w ustawie o ewidencji ludności i dowodach osobistych,
- nieprawidłowe prowadzenie skorowidzów alfabetycznych do poszczególnych rodzajów aktów stanu cywilnego,
- nieprawidłowe odnotowywanie danych z dokumentów tożsamości osób wnioskujących o wydanie odpisu lub zaświadczenia z akt stanu cywilnego,
- przysyłanie dokumentów i podejmowanie korespondencji z osobami nieupoważnionymi,
- nieprawidłowe prostowanie błędnych wpisów w aktach,
- nieprzestrzeganie niektórych zapisów Instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych,
- nieprawidłowe określanie podstawy prawnej wydawanych decyzji w sprawie zmiany imion i nazwisk oraz ustalenia brzmienia lub pisowni imion i nazwisk,
- nieprawidłowe prowadzenie postępowań w sprawach zmiany imion i nazwisk w zakresie gromadzenia materiału dowodowego.

Jako przyczyny powstania powyższych uchybień należy wskazać m.in. : brak nadzoru ze strony osób odpowiedzialnych za prawidłowe funkcjonowanie kontrolowanych jednostek niepełną znajomość obowiązujących przepisów lub ich błędną interpretację, trudności finansowe, brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych kierowników i pracowników w jednostkach, uchybienia związane z przepływem danych z gminnych zbiorów

meldunkowych do wojewódzkiego zbioru meldunkowego na skutek nieprawidłowego wprowadzania danych.

W zakresie rejestracji przedpoborowych, w wyniku ustaleń kontroli stwierdzano naruszenie przepisów rozporządzenia w sprawie rejestracji przedpoborowych, m.in. takie jak: niezgodnie ze wzorem sporządzenie wykazu przedpoborowych, brak zatwierdzenia wykazu przez wójta gminy, brak udokumentowania skreśleń w wykazie przedpoborowych.

Kontrole przeprowadzone w zakresie obrony cywilnej (ochrony ludności) wykazały np. brak aktualnych „Planów Obrony Cywilnej”, nieustalanie zadań w zakresie Obrony Cywilnej (ochrony ludności) jednostkom organizacyjnym działającym na terenie gminy, powiatu oraz nie prowadzenie kontroli w zakresie Obrony Cywilnej w tych jednostkach, brak szkoleń formacji Obrony Cywilnej oraz ludności gminnej w zakresie Obrony Cywilnej i powszechnej samoobrony.

W zakresie spraw obronnych wskazano na nieprawidłowości takie jak: zaniechanie procedur związanych z reklamowaniem na wniosek pracowników urzędów gmin od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz nie prowadzenie szkoleń kadry kierowniczej urzędów gmin w zakresie spraw obronnych oraz osób przewidzianych do udziału w akcji kurierskiej, nie prowadzenie stosownej dokumentacji w tym zakresie.

W wyniku ustaleń kontroli z zakresu właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji nie zaistniała konieczność wszczęcia postępowań dyscyplinarnych, nie kierowano również wniosków do prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego.

15. Opolski Urząd Wojewódzki w Opolu.

W Opolskim Urzędzie Wojewódzkim w Opolu, zasady i tryb wykonywania kontroli przez pracowników Urzędu określało zarządzenie Nr 108/2006 Wojewody Opolskiego z dnia 20 lipca 2006 roku w sprawie zasad i trybu wykonywania kontroli wydziałów Urzędu obsługującego Wojewodę oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez Wojewodę oraz zarządzenie Nr 15/2002 Dyrektora Generalnego Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie zasad i trybu wykonywania kontroli wydziałów Urzędu oraz gospodarstw pomocniczych nadzorowanych przez Dyrektora Generalnego Urzędu.

Według § 12 pkt 1 Zarządzenia Nr 145/06 Wojewody Opolskiego z dnia 8 września 2006 roku w sprawie nadania Statutu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, od 18 listopada 2006 roku prowadzenie spraw z zakresu posiadanych przez Wojewodę kompetencji kontrolnych, z wyłączeniem kontroli finansowej oraz kontroli wykonywanej w ramach zarządzania funduszami strukturalnymi, należało do zakresu działania Wydziału Nadzoru i Kontroli.

Stosownie do treści § 37 pkt. 1 i 2 Zarządzenia Nr 200/06 Wojewody Opolskiego z dnia 15 grudnia 2006 roku w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, koordynację kontroli w zakresie kontroli zewnętrznej sprawuje Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli, natomiast w zakresie kontroli wewnętrznej – Dyrektor Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego.

W 2006 roku Wydział Organizacyjno-Administracyjny opracował projekt nowego zarządzenia Wojewody w sprawie zasad i trybu wykonywania kontroli, w którym m.in. wprowadzono roczne plany kontroli (w miejsce dotychczasowych półrocznych),

wprowadzono obowiązek opracowywania programu kontroli, wprowadzono, w formie załącznika, wzór upoważnienia Wojewody do przeprowadzania kontroli zewnętrznych oraz zmieniono bądź uszczegółowiono niektóre wcześniej obowiązujące zasady, zgodnie z sugestiami wydziałów. Powyższe zarządzenie nie narusza uprawnień i obowiązków pracowników Urzędu w zakresie planowania i przeprowadzania kontroli, określonych w odrębnych przepisach a zostało podpisane przez Wojewodę Opolskiego w dniu 20 lipca 2006 roku i zarejestrowano pod nr 108. Wydział Organizacyjno-Administracyjny opracował także projekt nowego zarządzenia Dyrektora Generalnego w sprawie zasad i trybu wykonywania kontroli wydziałów Urzędu oraz gospodarstw pomocniczych, w znacznej części opierający się na rozwiązaniach przyjętych w zarządzeniu Nr 108/2006 Wojewody Opolskiego z dnia 20 lipca 2006 r. w sprawie zasad i trybu wykonywania kontroli Urzędu obsługującego Wojewodę oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez Wojewodę. Prace nad projektem powyższego zarządzenia zostały jednak wstrzymane w związku z realizowanymi procedurami uchwalania i przyjmowania ustawy o państwowym zasobie kadrowym oraz ustawy o służbie cywilnej, opracowywania nowego Statutu oraz Regulaminu Organizacyjnego Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, opracowywania przez Wydział Nadzoru i Kontroli nowego zarządzenia Wojewody w sprawie zasad i trybu wykonywania kontroli.

W 2006 roku pracownicy Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadzili łącznie 789 kontroli, w tym:

- 11 kompleksowych,
- 427 problemowych,
- 327 sprawdzających,
- 24 doraźnych.

Ogółem skontrolowano 708 podmiotów.

Z zakresu właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przeprowadzono 146 kontroli, w tym:

- 32 problemowe,
- 10 sprawdzających,
- 4 doraźne (w 119 jednostkach organizacyjnych).

Powyższe kontrole dotyczyły: organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków (40), spraw obywatelskich i migracji (74), obrony cywilnej (23), polityki społecznej (6), spraw finansowych (2), służby cywilnej (1).

W 2006 roku w Opolskim Urzędzie Wojewódzkim nie zrealizowano 53 zaplanowanych kontroli, z tego 22 z zakresu właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Problematyka przeprowadzonych przez Opolski Urząd Wojewódzki kontroli z zakresu właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji m.in. dotyczyła:

- organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków,
- realizacji zadań powierzonych przez Wojewodę z zakresu spraw paszportowych (do 28.08.2006 roku),

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- realizacji zadań z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych, zleconych ustawowo gminom,
- weryfikacji sposobu wydawania decyzji o zmianie imion i nazwisk,
- weryfikacji sposobu rejestracji stanu cywilnego,
- oceny stanu przygotowań i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej,
- ocena realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej w zakresie gospodarki materiałowo-technicznej oraz przygotowania i zapewnienia działania urządzeń łączności radiowej systemu ostrzegania i alarmowania,
- funkcjonowania Centrum Powiadamiania Ratunkowego, w tym wykorzystanie dotacji przekazanej z budżetu państwa na pokrycie kosztów jego działalności,
- realizacji zadań „Programu na rzecz społeczności romskiej”.

Wydział Nadzoru i Kontroli przeprowadził kontrole, których tematyka dotyczyła organizacji przyjmowania, ewidencjonowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków.

Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców zrealizował kontrole, których przedmiotem były zagadnienia związane z przyjmowaniem i wydawaniem paszportów (do 28 sierpnia 2006 roku), ewidencja ludności i dowody osobiste, rejestracja stanu cywilnego, wydawanie decyzji o zmianie imion i nazwisk, organizacja i przebieg poboru oraz zasadność i celowość wydatkowania dotacji celowej przekazanej z budżetu państwa na pokrycie wydatków związanych z remontem i adaptacją lokali mieszkalnych dla repatriantów.

Wydział Zarządzania Kryzysowego przeprowadził kontrole, dotyczące m.in. oceny stanu przygotowań i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej; oceny realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej w zakresie gospodarki materiałowo-technicznej oraz przygotowania i zapewnienia działania urządzeń łączności radiowej systemu ostrzegania i alarmowania; stanu realizacji zadań obronnych z zakresu przygotowania i aktualności dokumentacji akcji kurierskiej (AK), organizacji i przebiegu treningów AK, opracowania dokumentacji i znajomości zasad funkcjonowania stałego dyżuru, prowadzenia ewidencji nałożonych świadczeń na rzecz obrony;

Terminowość składania oświadczeń majątkowych przez pracowników Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego podlegających obowiązkowi, stosowanie instrukcji kancelaryjnej dla zespolonej administracji rządowej w województwie oraz realizację zadań, wynikających z ustawy o służbie cywilnej – powyższe zagadnienie stanowiły przedmiot kontroli przeprowadzanych przez Wydział Organizacyjno-Administracyjny.

W zakresie skarg i wniosków w przypadku jednej jednostki samorządu terytorialnego (Urzędu Miejskiego w Paczkowie), kontrola problemowa wykazała nieprawidłowości natury formalno-prawnej w zakresie przestrzegania działu VIII kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (brak szczegółowej regulacji w sprawach skargowych; nieprawidłowe kwalifikowanie skarg ze względu na przedmiot pisma; nie rozpatrywanie terminowo skarg; nieprawidłowa rejestracja, numeracja skarg i niewłaściwym przechowywaniu spraw skargowych oraz braku nadzoru nad prawidłowym wykonywaniem przez pracowników urzędu czynności kancelaryjnych).

W zakresie zarządzania kryzysowego w przedstawionych do kontroli dokumentach planu obrony cywilnej występowały w części graficznej braki odnośnie oceny zagrożenia i zamiaru realizacji zadań obrony cywilnej. Podobnie jak w roku ubiegłym, zbyt mało uwagi kierownicy jednostek kontrolowanych poświęcali działalności szkoleniowej. Stwierdzone niedociągnięcia z zakresu organizacji systemów łączności, ostrzegania i alarmowania oraz zabezpieczenia logistycznego zadań OC dotyczyły między innymi: braku okresowych rocznych przeglądów urządzeń radiowych systemów łączności i alarmowania; niesystematycznego prowadzenia sezonowej konserwacji sprzętu przechowywanego w magazynach OC oraz nie prowadzenia przeglądów sprzętu w celu jego przeklasyfikowania i ewentualnego zakwalifikowania do kasacji.

W zakresie kontroli wewnętrznej stwierdzono nieprawidłowości polegające na niestosowaniu lub niewłaściwym stosowaniu zasad przyjętych w instrukcji kancelaryjnej dla zespolonej administracji rządowej w województwie oraz nieprzestrzeganiu terminów składania oświadczeń majątkowych przez pracowników Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego podlegających temu obowiązkowi.

Do kierowników wszystkich skontrolowanych jednostek Wojewoda Opolski wystosował wystąpienia pokontrolne. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wystąpienia zawierały również wnioski mające na celu ich wyeliminowanie. Nieprawidłowości polegające na wykorzystaniu dotacji z budżetu państwa w nadmiernej wysokości, skutkowały natomiast wydaniem decyzji administracyjnej Wojewody Opolskiego, nakazującej zwrot do budżetu państwa dotacji wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Przyczyną wykazanych wyżej nieprawidłowości były między innymi: niewłaściwie opracowane procedury kontroli finansowej lub ich nieprzestrzeganie, nieskuteczny nadzór kierownictwa poszczególnych jednostek w zakresie sprawowania wewnętrznej kontroli finansowej oraz błędna interpretacja przepisów prawa.

W 2006 roku, w wyniku przeprowadzonych kontroli z zakresu właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych nie zachodziła uzasadniona potrzeba wyciągnięcia konsekwencji dyscyplinarnych, nie skierowania zawiadomień do organów ścigania, a także nie występowało do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

16. Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach.

Zarządzeniem Nr 293/04 Wojewody Śląskiego z dnia 17 sierpnia 2004 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, z dniem 17 sierpnia 2004 r. wprowadzono regulamin urzędu, w którym ustalono zasady działalności kontrolnej (rozdział VI). Organizację zadań kontrolnych w Urzędzie przypisano Wydziałowi Prawnemu Nadzoru. Szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania kontroli przez pracowników Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach określa Regulamin przeprowadzania kontroli przez pracowników Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, ustalony zarządzeniem Wojewody Śląskiego Nr 310/2001 z dnia 6.08.2001 r. w sprawie ustalenia i wprowadzenia w Śląskim Urzędzie Wojewódzki w Katowicach Regulaminu przeprowadzania kontroli przez pracowników Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach funkcjonują wyodrębnione komórki kontrolne (np. Biuro Audytu i Kontroli), natomiast w strukturze organizacyjnej wydziałów, w których nie ma ww. komórki, czynności kontrolne realizowane są przez pracowników

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

merytorycznych. Kontrola wewnętrzna, stosownie do z § 24 ust. 8 obowiązującego Regulaminu, jest sprawowana przez pracowników, zajmujących kierownicze stanowiska w Urzędzie oraz pracowników Biura Audytu i Kontroli. Na wniosek Dyrektora Biura Audytu i Kontroli (ust. 9) do czynności kontroli wewnętrznej Dyrektor Generalny mógł włączać pracowników innych wydziałów Urzędu. Kontrole wewnętrzne wykonywali również pracownicy Biura Dyrektora Generalnego, na podstawie § 14 ust. 2 pkt 1 lit. f) Regulaminu Organizacyjnego, w zakresie przestrzegania dyscypliny pracy w Urzędzie. Pracownicy Biura ds. Ochrony Informacji Niejawnych prowadzali kontrole wewnętrzne na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 stycznia 1997 r. o ochronie informacji niejawnych.

W okresie sprawozdawczym, wydziały Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, wraz z Oddziałami Zamiejscowymi w Bielsku-Białej i Częstochowie, przeprowadziły 2053 kontrole, w tym:

- 56 kompleksowych,
- 1394 problemowych,
- 25 sprawdzających,
- 578 doraźnych.

Łącznie skontrolowano 1634 podmioty.

W zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wykonano 247 kontroli, w tym:

- 7 kompleksowych,
- 193 problemowe,
- 10 sprawdzających,
- 37 doraźnych.

Łącznie skontrolowano 121 podmiotów.

Biuro Audytu i Kontroli Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach przeprowadziło kontrole m.in. z następującego zakresu:

- ocena prawidłowości przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez jednostki samorządu terytorialnego oraz przestrzeganie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych w procesie załatwiania skarg i wniosków – 31 jednostek organizacyjnych,
- ocena realizacji zamówień publicznych w świetle obowiązujących przepisów prawnych przez jednostki organizacyjne administracji zespolonej w województwie oraz wydziały Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach – 6 jednostek organizacyjnych,
- przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej przez jednostki organizacyjne administracji zespolonej w województwie oraz wydziały Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach – 5 jednostek organizacyjnych,
- prawidłowość rozliczania delegacji służbowych – 2 jednostki organizacyjne,

- ocena przestrzegania przepisów ustawy o służbie cywilnej – 4 jednostki.

Typowymi i najczęściej powtarzającymi się nieprawidłowościami, stwierdzonymi w czasie kontroli w zakresie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków były następujące uchybienia: nieprzestrzeganie terminów załatwienia skarg i wniosków, niewłaściwe prowadzenie centralnego rejestru skarg i wniosków, nieprzestrzeganie obowiązującej instrukcji kancelaryjnej w procesie przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków.

Przestrzeganie zasad ochrony informacji niejawnych oceniano poprzez: badanie odpowiedniego klasyfikowania, udostępniania, ewidencjonowania, przetwarzania i przechowywania informacji niejawnych, sprawdzenie stanu zabezpieczenia sieci i systemów teleinformatycznych służących do wytwarzania, przetwarzania, przechowywania lub przekazywania informacji niejawnych stanowiących tajemnicę służbową.

Kontrole przeprowadzane w zakresie spraw obywatelskich m.in. dotyczyły:

1. realizacji ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych - w 20 jednostkach organizacyjnych;
2. realizacji ustawy o zmianie imion i nazwisk - w 13 jednostkach organizacyjnych,
3. realizacji ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego - w 14 jednostkach organizacyjnych,
4. realizacji zadań zleconych wynikających z ustawy z dnia 5 lipca 1990 roku - Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 1990, Nr 51, poz. 297 z późn. zm.) - w 6 jednostkach organizacyjnych,
5. realizacji zadań wynikających z rządowego "Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce" - w 3 jednostkach organizacyjnych,
6. realizacji zadań paszportowych wykonywanych przez gminy na podstawie zawartych porozumień - w 2 jednostkach organizacyjnych,
7. oceny przygotowania i funkcjonalności lokali i pomieszczeń dla potrzeb powiatowych komisji lekarskich oraz stanu prac związanych z organizacyjnym przygotowaniem poboru - w 9 jednostkach organizacyjnych,
8. przebiegu poboru i działalność powiatowych komisji poborowych i lekarskich w zakresie orzecznictwa i dyscypliny stawiennictwa poborowych do poboru oraz prawidłowości prowadzenia dokumentacji poboru w 36 jednostkach organizacyjnych,
9. egzekwowania przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta) stawiennictwa przedpoborowych do rejestracji i poborowych do poboru - w 20 jednostkach organizacyjnych.

W zakresie spraw obywatelskich i cudzoziemców wykazano pewne uchybienia m.in. polegające na:

- niezapewnieniu stronom czynnego udziału w postępowaniu, w szczególności przed wydaniem decyzji nie umożliwiono im wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań;
- niewystępowaniu do sądu o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej;

- niepouczeniu stron przy zawiadomieniu o wszczęciu postępowania o obowiązku poinformowania organu o każdej zmianie swego adresu;
- niezawiadamianiu wszystkich stron o miejscu i terminie przeprowadzenia czynności urzędowych, w szczególności przesłuchania świadków.
- niezupelnieniu poszczególnych rubryk rejestru przedpoborowych (brak daty zgłoszenia się do rejestracji oraz pokwitowania odbioru potwierdzenia, brak daty zgłoszenia się do poboru i numeru książeczki wojskowej),
- niezaevidencjonowaniu rejestrów przedpoborowych w spisie spraw, niezłożeniu spisu spraw.

Przyczyną nieprawidłowości w zakresie poboru było głównie skomasowanie w krótkim czasie wielu czynności związanych z jego organizacyjnym przygotowaniem i przeprowadzeniem, wielość zadań ciążących na organach samorządu terytorialnego, niedopatrzenia pracowników odpowiedzialnych za sprawy powszechnego obowiązku obrony oraz błędna interpretacja przepisów i wytycznych.

W zakresie powszechnego obowiązku obronnego i zarządzania kryzysowego m.in. oceniono:

1. realizację zadań obrony cywilnej w 7 jednostkach organizacyjnych,
2. realizację przedsięwzięć gospodarczo-obronnych związanych z magazynowaniem rezerw państwowych, ich wymianą, konserwacją oraz utrzymywaniem odpowiedniego poziomu ilościowego i jakościowego w zakresie produktów leczniczych i wyrobów medycznych w 10 jednostkach organizacyjnych,
3. organizację wykonywania niektórych zadań z dziedziny obronności państwa i stopnia przygotowania urzędu jednostki administracji samorządowej do ich realizacji, przygotowania organizacyjno-planistycznego akcji kurierskiej, realizacji wniosków o nałożenie obowiązku świadczeń na rzecz obrony w 32 jednostkach organizacyjnych,
4. przestrzeganie obowiązków związanych z nabywaniem i używaniem materiałów wybuchowych, o których mowa w art. 22 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz.U. Nr 117, poz. 1007, z późn. zm.) w 3 jednostkach organizacyjnych.

W powyższym zakresie stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

- nieprzedstawienie planu kontroli gmin w zakresie realizacji zadań OC z uwagi na brak zgody starosty na prowadzenie kontroli w gminach, mimo zatwierdzenia planu przedsięwzięć w zakresie realizacji zadań OC;
- niezaktualizowanie regulaminu organizacyjnego, dostosowującego dokument do faktycznych potrzeb ośrodka;
- brak w dokumentacji pracowniczej opinii z miejsca zamieszkania osób dopuszczonych do pracy z materiałami wybuchowymi przeznaczonymi do użytku cywilnego sporządzonej przez właściwego komendanta powiatowego/miejskiego Policji;
- brak harmonogramu kontroli obiektów wielkopowierzchniowych;

– brak wykazów obiektów oraz braku aktualizacji posiadanego wykazu obiektów.

W 2006 roku w wyniku kontroli przeprowadzonych w zakresie właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, nie wystąpiły okoliczności uzasadniające konieczność występowania do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, organów ścigania (prokuratura, policja), a także wyciągnięcia konsekwencji służbowych w postaci postępowań dyscyplinarnych wobec osób odpowiedzialnych za powstanie nieprawidłowości.

XIII. PODSUMOWANIE

Z informacji zawartych w sprawozdaniach z działalności kontrolnej, nadesłanych przez organy i jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz przez urzędy wojewódzkie wynika, że działalność kontrolna w tych podmiotach realizowana była w sposób właściwy.

Należy odnotować, że w dalszym ciągu brak jest ustawowego uregulowania, dotyczącego działalności kontrolnej - w związku z odrzuceniem w dniu 6 stycznia 2005 r. na posiedzeniu połączonych komisji sejmowych: Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Administracji i Spraw Wewnętrznych rządowego projektu ustawy o przeprowadzaniu kontroli w administracji publicznej. Powyższa sytuacja powoduje, iż Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, organy i jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz urzędy wojewódzkie zadania kontrolne realizują wyłącznie w oparciu o procedury kontroli określone w wydanych przepisach wewnętrznych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organy i jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez Ministra, w działalności kontrolnej stosują procedury określone w Zarządzeniu nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli urzędu obsługującego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych i nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, zmienione zarządzeniem Nr 9 MSWiA z 27.05.2002 r. (Dz. Urz. MSWiA z 2001 r. Nr 6 poz. 11). Wojewodowie natomiast, w znacznej większości procedury kontroli uregulowali w regulaminach organizacyjnych urzędów.

W związku ze zmianami organizacyjnymi w strukturze Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz zmianą koncepcji trybu przeprowadzania czynności kontrolnych oraz ich dokumentowania, Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA przy współudziale komórek kontroli organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra przygotował projekt zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organy i jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, które zastąpi dotychczas obowiązujące wymienione wyżej Zarządzenie nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 marca 2001 r.

Występujący w dalszym ciągu brak aktu normatywnego, regulującego jednolicie w skali kraju tryb działalności kontrolnej, prowadzonej między innymi przez urzędy wojewódzkie, stanowi znaczące utrudnienie w funkcjonowaniu komórek kontrolnych. Powoduje także utrudnienia w egzekwowaniu zaleceń pokontrolnych, zwłaszcza przez jednostki samorządu terytorialnego, ponieważ obowiązujące w tym zakresie przepisy (zarządzenia Wojewodów)

nie są wiążące dla organów jednostek samorządu terytorialnego, objętych działaniami kontrolnymi wojewody.

Postulowane przez **urzędy wojewódzkie** (m.in. Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku) jednolite w skali kraju uregulowanie zasad prowadzenia działań kontrolnych w administracji publicznej, realizowanych przez administrację publiczną stanowić może - wraz z zabezpieczeniem odpowiednich nakładów finansowych - istotne narzędzie usprawniające organizację i realizację kontroli oraz poprawiające skuteczność działań organów kontrolnych. Środki finansowe mają również wpływ na możliwość doboru kadry kontrolerów o odpowiednich kwalifikacjach oraz ich szkolenia podnoszącego umiejętności zawodowe. Uzyskanie większych środków finansowych mogłoby przyczynić się do zwiększenia skuteczności służb kontrolnych wojewodów. Na powyższy problem zwracał uwagę w nadesłanym sprawozdaniu m.in. Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

W porównaniu z rokiem ubiegłym, urzędy wojewódzkie przeprowadziły ogółem o 5.249 wszystkich kontroli mniej, w tym z zakresu właściwości rzeczowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji – mniej o 492. Głównymi przyczynami powyższego spadku były sygnalizowane już wcześniej braki kadrowe oraz realizacja dużej liczby kontroli o charakterze doraźnym, które przeprowadzano poza planami kontroli.

O przebiegu i organizacji kontroli stanowią nie tylko wysoko wykwalifikowani i odpowiednio przeszkoleni pracownicy, ale również dostępność sprzętu umożliwiającego kontakt z bazą najpotrzebniejszych aktów prawnych. W roku sprawozdawczym część urzędów (m.in. Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku) nadal wskazywała na konieczność wyposażenia pracowników wykonujących kontrolę w laptopy, ale sytuacja finansowa w dalszym ciągu nie pozwala na pełne zabezpieczenie tych potrzeb.

Niska obsada etatowa oraz zwiększona ilość wykonywanych zadań powodowała, że wykonywanie czynności kontrolnych stanowiło dodatkowe obciążenie pracowników wykonujących przypisane im zadania merytoryczne. Występowały często sytuacje, w których zajęcia merytoryczne kolidowały z koniecznością przeprowadzenia kontroli, co znacznie utrudniało tok przeprowadzania kontroli oraz wydłużało czas ich trwania.

W sprawozdaniach z działalności kontrolnej urzędów wojewódzkich zwrócono również uwagę na trudności w realizacji zadań, wynikające głównie z dużej częstotliwości zmian w przepisach prawnych i niejednolitej ich interpretacji. Wobec powyższego, zgłaszano postulat nadania kontroli w większym stopniu charakteru instruktazowego, co dla jednostek kontrolowanych mogłoby stanowić ważny element wspierania ich w realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Urzędy wojewódzkie nadal wskazywały na potrzebę centralnych szkoleń z metodyki kontroli, które ułatwiłyby pracę i usystematyzowałyby wiedzę w tej dziedzinie i ponownie zaproponowały stworzenie Centralnego Systemu Szkolenia dla komórek zajmujących się kontrolą w administracji publicznej, który uwzględniłby różnorodność tematyki i specyfikę kontroli oraz opracowanie metodyki i wskazanie narzędzi, jakimi powinni posługiwać się kontrolujący.

W celu upowszechnienia wyników kontroli, urzędy wojewódzkie wskazały na potrzebę przekazywania pisemnych informacji, dotyczących najczęściej stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybień w działalności skontrolowanych jednostek do wszystkich kierowników jednostek organizacyjnych zespolonych służb, inspekcji i straży wojewódzkich w województwie.

Jak wynika z informacji zawartych w sprawozdaniu - działalność kontrolna organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz urzędów wojewódzkich w 2006 r. przyczyniła się do prawidłowej realizacji zadań ze wskazanego zakresu.

Plan działania w **Policji**, zawarty w programie Rządu RP *Solidarne Państwo* nałożył, między innymi, obowiązek wdrożenia nowoczesnych metod kontroli wewnętrznej Policji. Przedsięwzięcie to mogła zrealizować tylko nowa komórka organizacyjna z odpowiednią strukturą, wykonująca zadania kontrolne, traktowane jako immanentny składnik sprawowania funkcji kierowniczej przez Komendanta Głównego Policji. Powyższe rozwiązanie stwarzało także uwarunkowania do nadania właściwej rangi problematyce kontroli w Policji. Utworzone w Komendzie Głównej Policji Biuro Kontroli pod względem zakresu zadań i struktury organizacyjnej jest rozwiązaniem nowatorskim, mającym na celu spełnienie powyższej istotnej funkcji.

W dniu 22 lutego 2006 r. zostały także zaakceptowane przez Komendanta Głównego Policji następujące założenia funkcjonowania komórek kontroli Komendantów Wojewódzkich (Stołecznego) Policji, takie jak:

- wprowadzenie zmian organizacyjnych w celu ujednolicenia struktur Wydziałów na tożsame z Biurem Kontroli KGP,
- opracowanie programów szkoleń policjantów i pracowników Wydziałów Kontroli KWP według standardu określonego przez Biuro Kontroli KGP,
- organizacyjne przygotowanie Wydziałów Kontroli KWP i KPP do pracy na dwie zmiany.

Powyższe zmiany pozwoliły na stworzenie przejrzystej i logicznej struktury policyjnych komórek inspekcyjnych na obszarze całego kraju.

Całkowicie nowym rozwiązaniem organizacyjnym było wprowadzenie do struktury Biura Kontroli - Wydziału Audytu i Analiz (w województwach - odpowiednich sekcji). W celu wzmocnienia racjonalności, przejrzystości i odpowiedzialności za wszelkie działania, podejmowane w sferze zarządzania i wydatkowania środków publicznych, wdrażana jest w Policji instytucja audytu. Powyższe rozwiązanie jest zgodne z kierunkami funkcjonującymi w Unii Europejskiej.

W celu stworzenia systemu szybkiego reagowania przez Policję na wydarzenia nadzwyczajne dotyczące policjantów, od czerwca 2006 r. testowana była koncepcja całodobowych dyżurów *pod telefonem* policjantów Biura Kontroli KGP. Ponieważ system ten okazał się potrzebny i efektywny, Decyzją nr 11 Dyrektora Biura Kontroli z dnia 1 sierpnia 2006 r. dyżury w Biurze Kontroli KGP zostały wprowadzone formalnie. Głównym zadaniem policjanta pełniącego dyżur jest, poprzez między innymi utrzymywanie stałego kontaktu telefonicznego z Dyżurnym Komendy Głównej Policji, ciągłe monitorowanie wydarzeń, w wyniku których mogą zostać podniesione zarzuty o nieprofesjonalne lub niezgodne z prawem zachowania policjantów. Jednocześnie pismem z dnia 10 lipca 2006 r. zalecono wprowadzenie podobnych rozwiązań komendantom wojewódzkim (Stołecznemu) Policji. W celu skrócenia czasu podjęcia czynności przez przedstawiciela Biura Kontroli na miejscu zdarzenia, powyższe zadania w terenie – zgodnie z założeniami - przejmą przedstawiciele zamiejscowych ośrodków Biura Kontroli. Powyższa koncepcja (rezydentur) ma na celu także realizację znacznie szerszego zakresu zadań.

Jedną z głównych przyczyn nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli był nieskuteczny nadzór służbowy, zarówno ze strony bezpośrednich przełożonych, jak też właściwych komórek organizacyjnych komend wojewódzkich Policji; uwidoczniono się to zwłaszcza w zakresie niewystarczającego wykorzystywania przez Policję uprawnień do zajmowania składników majątkowych podejrzanych, niedostateczne wykorzystywanie osobowych źródeł informacji do rozpoznania składników majątkowych figurantów spraw operacyjnych, realizacji zadań przez służby dyżurne jak również wskazało na potrzebę stałego szkolenia i doskonalenia funkcjonariuszy.

W 2006 r. przedstawiciele Biura Kontroli KGP inicjowali wprowadzenie istotnych zmiany przepisów o kontroli w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w trakcie dokonywanych prac legislacyjnych. Wieloletnie doświadczenia podczas realizacji działań

kontrolnych Komendy Głównej Policji wykazały konieczność zmian w obowiązującym w tym zakresie przepisie – Zarządzeniu nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 marca 2001 roku w *sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli urzędu obsługującego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych i nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji* (Dz. Urz. MSWiA nr 6, poz. 11 z późn. zm.). Obecnie, projekt nowego aktu prawnego jest obecnie w końcowej fazie uzgodnień wewnątrzresortowych. Większość wniesionych przez Biuro Kontroli KGP propozycji zmian zostało w nim uwzględniona.

W 2006 r. w ramach środków finansowych przeznaczonych na doskonalenie zawodowe policjantów Biura Kontroli KGP zorganizowane zostały przedsięwzięcia szkoleniowe, związane z wprowadzaniem nowych metod kontroli (audytu). Oprócz policjantów i pracowników Biura Kontroli KGP, udział w nich wzięli również przedstawiciele niemal wszystkich komórek organizacyjnych KGP.

Przedstawiciele kierownictwa Biura Kontroli KGP uzgodnili szczegółową tematykę cyklu szkoleń w zakresie nowoczesnych metod kontroli audytowych, zaplanowanych do przeprowadzenia w 2007 roku w Polsce przez instruktorów francuskich.

Na podstawie statutu Komendy Głównej **Państwowej Straży Pożarnej**, wprowadzonego rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 2000 roku, zadania kontrolowania organów i jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej oraz realizacji zadań obrony cywilnej przypisane były do zakresu działania Biura Organizacji i Nadzoru. Do zakresu działania Biura należała także m.in. problematyka rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków oraz koordynacja inspekcji prowadzonych przez komórki organizacyjne Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej. W strukturach organizacyjnych komend wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej nie wyodrębniono komórek organizacyjnych ds. kontroli. Podobnie jak w ubiegłych latach, ustawowe zadania kontrolne komendantów wojewódzcy PSP realizowali poprzez wydziały lub stanowiska pracy właściwe w sprawach organizacji i nadzoru.

Jak wynika z ustaleń kontroli przeprowadzonych w 2006 r. we wszystkich podmiotach kontrolowanych, sposób kierowania komendą wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej zapewniał pełną realizację ustawowych zadań komendanta wojewódzkiego, pomimo stwierdzenia uchybień i nieprawidłowości. Komendy te poinformowały o usunięciu nieprawidłowości, zawartych w protokołach, zwłaszcza tych, które nie wymagały nakładów finansowych lub też o fakcie sukcesywnego ich usuwania. Wzorem lat ubiegłych, właściwi komendanci powiatowi i miejscy PSP: wystąpili o przeprowadzenie i dokonanie niezbędnych uzgodnień, planowali zakupy w miarę posiadanych środków finansowych, wdrożyli szkolenia doskonalące, zaplanowali realizację kalibracji sprzętu po uzyskaniu stosownych ekspertyz. W celu potwierdzenia realizacji wniosków i zaleceń, komendy wojewódzkie PSP planowały przeprowadzenie kontroli sprawdzających w 2006 roku.

Uchybienia i nieprawidłowości, ujawnione w trakcie kontroli przeprowadzonych w 2006 r. w komendach miejskich i powiatowych PSP miały charakter porządkowy i nie wpływały w sposób zasadniczy na funkcjonowanie tych jednostek. Do najczęściej występujących nieprawidłowości należały: uchybienia formalne, błędy w dokumentacji osobowej, błędy w ewidencji ilościowej majątku, błędy w dokumentowaniu prowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych i dokumentacji operacyjnej. Wydanie wniosków pokontrolnych wpłynęło na uporządkowanie sposobu realizacji zadań kontrolowanych jednostek i miało na celu osiągnięcie stanu zgodnego z obowiązującym stanem prawnym.

W nadesłanej przez KG PSP informacji wskazano na fakt, że budżety w komendach PSP traktowane są przez źródłowe przepisy prawne jako budżety jednostek samorządu terytorialnego, co niesie za sobą określone konsekwencje prawne, m.in. konstytucyjną

niezależność samorządów, co z kolei wymaga wyraźnego ustawowego wskazania podmiotów uprawnionych do kontroli w tym zakresie. Koniecznym jest zatem dokonanie jednolitej dla jednostek organizacyjnych PSP wykładni, jaki zakres kontroli finansowej możliwy jest do przeprowadzenia czynności kontrolnych w komendach wojewódzkich, powiatowych/miejskich PSP, w szczególności w aspekcie możliwości władczych form oddziaływania w tym zakresie. Ponadto, w związku z reorganizacją komend wojewódzkich PSP i fluktuacją kadr, wskazano potrzebę organizacji szkoleń doskonalących w zakresie metodyki kontroli.

Inspektorat Nadzoru i Kontroli Komendanta Głównego **Straży Granicznej** oraz samodzielne sekcje nadzoru i kontroli, usytuowane w Oddziałach SG w 2006 r. podejmowały czynności służbowe, zmierzające do wykrywania i eliminowania nieprawidłowości zaistniałych w działaniu formacji. Jednym z głównych zamierzeń kierownictwa Inspektoratu było umożliwienie w 2007 r. skoncentrowania działań na kontrolach doraźnych, wynikających z bieżących potrzeb kierownictwa Straży Granicznej oraz z ustaleń postępowań skargowych. W wyniku realizowanych przez Inspektorat działań kontrolnych formułowano wnioski o charakterze formalno-porządkowym, legislacyjnym, szkoleniowym czy dyscyplinarnym. Najczęściej we wnioskach stwierdzano niezgodne z przepisami prawa (ogólnie obowiązującego oraz uregulowań wewnętrznych) postępowanie funkcjonariuszy i pracowników kontrolowanych jednostek, wynikające z niedostatecznego wykształcenia lub nieprawidłowości natury organizacyjnej. Wnioskowano również o dokonanie zmian i aktualizację wewnętrznych aktów prawnych, dotyczących np. prowadzenia postępowań szkadowych, przeprowadzania inwentaryzacji, gospodarowania mieniem, sposobu i trybu gromadzenia i przetwarzania informacji z zakresu ochrony granicy państwowej.

Przeprowadzanie kontroli pełniło funkcję prewencyjną poprzez sygnalizowanie zdarzeń i praktyk będących źródłem lub przejawem potencjalnych uchybień. Ponadto, wyniki kontroli stanowiły istotną wiedzę na temat działalności służbowej formacji, ocenianej przez pryzmat zarówno efektywności, jak i praworządności, czy gospodarności i rzetelności. W ramach tych informacji wskazywano na zagrożenia, tj. konkretne sprawy lub całe obszary wymagające pilnej, doraźnej interwencji albo działań obliczonych na osiągnięcie skutków długofalowych, przedstawiając jednocześnie propozycje środków naprawczych zmierzających do „sanacji” sytuacji. Istotną rolę odgrywa także prowadzenie postępowań skargowych. Z tego powodu jednym z głównych zamierzeń kierownictwa Inspektoratu Nadzoru i Kontroli KG SG jest rozbudowa etatowa i wzmocnienie kadrowe wydziału, zajmującego się problematyką graniczną oraz rozbudowa i zwiększenie profesjonalizmu komórki analitycznej, a także skoncentrowanie się na kontrolach doraźnych, wynikających z bieżących potrzeb kierownictwa Straży Granicznej oraz z postępowań skargowych. Wskazane zmiany organizacyjne znacznie usprawniłyby sposób funkcjonowania kontroli instytucjonalnej w SG.

Gromadzone w Inspektoracie dokumenty pokontrolne (z kontroli przeprowadzonych przez Samodzielne Sekcje Nadzoru i Kontroli i INiK KGSG) umożliwiają przeprowadzenie analizy występujących zagrożeń oraz podejmowanie działań mających na celu zapobieganie występowaniu stwierdzonych nieprawidłowości w przyszłości. Wnioski i doświadczenia z przeprowadzonych działań były również wykorzystywane w celu wyznaczania i określania kierunków planowanych przez Inspektorat kontroli. Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli były omawiane na odprawach z kadrą kierowniczą oddziałów. W stosunku do funkcjonariuszy, którzy naruszyli dyscyplinę, były wyciągane konsekwencje służbowe w postaci kar dyscyplinarnych i rozmów dyscyplinujących. Należy podkreślić, iż faktyczny stan realizacji wniosków pokontrolnych potwierdzony zostanie podczas kontroli sprawdzających zaplanowanych do przeprowadzenia zgodnie z planem kontroli na 2007 r.

Jednocześnie należy wskazać, iż Inspektorat w swojej działalności na pierwszym miejscu postawił ocenę realizacji zadań i osiąganie wyznaczonych celów; zwłaszcza sprawdzenie i ocenę działania podmiotu, ujawnianie nieprawidłowości lub zalet, określanie źródeł tych zjawisk oraz wskazanie kierunków naprawy lub, w przypadku osiągnięcia pozytywnych skutków - promocję doświadczeń. Przyjmując za wyznacznik, że kontrola służy w szczególności naprawie i polepszaniu funkcjonowania podmiotów kontrolowanych, w założeniu działalność Inspektoratu w zakresie właściwej efektywności polega nie tylko na przywróceniu stanu właściwego (zgodnego z prawem i wyznaczonymi zadaniami) i usunięciu wykrytych nieprawidłowości czy uchybień, ale również na usprawnieniu działalności komórki (jednostki) kontrolowanej.

W ramach działań własnych, w 2006 r. Inspektorat Nadzoru i Kontroli KG SG podejmował dalsze starania o rozszerzanie możliwości szkolenia funkcjonariuszy i pracowników. W związku z coraz większym znaczeniem analityki jako narzędzia przydatnego w procesie zarządzania określoną sferą działalności, monitorowania zagrożeń, prognozowania rozwoju sytuacji czy planowania (w tym czynności kontrolnych) - z inicjatywy Inspektoratu w II połowie 2006 r. odbył się kurs z zakresu podstaw analizy i metod analitycznych z dr Tomaszem R. Aleksandrowiczem - prodziekanem Wydziału Administracji w Wyższej Szkole Humanistycznej w Puławach.

Z profesjonalnym sposobem działania wiąże się nie tylko wiedza z zakresu metodologii kontroli, ale również wszechstronne przygotowanie merytoryczne, dotyczące kontrolowanej działalności. Podnoszenie kwalifikacji w tym zakresie odbywa się m.in. poprzez uczestnictwo funkcjonariuszy i pracowników Inspektoratu w szkoleniach specjalistycznych w ramach programów twinningowych (m.in. dochodzenia finansowe, realizacja i planowanie budżetu i inne), kursach służby cywilnej. Ponadto, zastępca Dyrektora Inspektoratu obecnie odbywa aplikację kontrolerską w Najwyższej Izbie Kontroli. Zdobywana w ten sposób wiedza jest przekazywana na organizowanych cyklicznie odprawach szkoleniowych pozostałej kadrze Inspektoratu celem poszerzenia posiadanego doświadczenia funkcjonariuszy i pracowników Inspektoratu. Jednocześnie zdobywana wiedza jest jednym z warunków zapewnienia realizacji czynności kontrolnych na możliwie najwyższym poziomie.

Reasumując należy stwierdzić, że komórka kontroli wewnętrznej instytucjonalnej, jaką jest Inspektorat, w szczególności ma na celu m.in. przeprowadzanie kontroli sprawności działania komórek organizacyjnych/jednostek w SG, efektywności gospodarowania oraz przestrzegania prawa poprzez ustalenie stanu faktycznego, porównanie go ze stanem wymaganym oraz dokonanie jego oceny. Inspektorat realizując zadania kontrolne ma na celu zabezpieczenie zasobów (sił i środków) przed stratami wynikającymi z marnotrawstwa, nieprawidłowego zarządzania oraz innych nadużyć i nieprawidłowości, wynikających m.in. z naruszenia obowiązujących ustaw, przepisów oraz regulacji prawnych. Należy podkreślić, iż działania te skutkują wdrażaniem konkretnych zaleceń oraz określeniem dalszych kierunków działalności komórek, w których wykryto nieprawidłowości lub niezgodności z przepisami, a także wnioskowaniem o dokonanie aktualizacji w obowiązujących przepisach wewnętrznych lub ich zmianę.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych przeprowadzonych w 2006 r. przez **Biuro Ochrony Rządu** stwierdzono, że:

- lekarze zatrudnieni w Przychodni Medycyny Rodzinnej Centralnego Szpitala Klinicznego MSWiA zatrudnieni na podstawie umowy-zlecenia świadczyli usługi medyczne w godzinach służby w BOR;
- z naruszeniem zasad ochrony informacji niejawnych i ochrony danych osobowych przekazano wykaz funkcjonariuszy i pracowników BOR do POZ CSK MSWiA;

Sprawozdanie z działalności kontrolnej prowadzonej w resorcie spraw wewnętrznych i administracji w 2006 roku

- środki funduszu świadczeń socjalnych emerytów i rencistów, byłych funkcjonariuszy BOR oraz członków ich rodzin nie były powiększane o odsetki od tych środków zgromadzonych na rachunku bankowym oraz środki te były na wspólnym rachunku bankowym ze środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
- program szkolenia funkcjonariuszy BOR nie odpowiada powszechnie przyjętym zasadom opracowywania tego typu dokumentów;
- nie prowadzono szkoleń i kursów metodycznych z funkcjonariuszami wyznaczonymi na stanowiska służbowe instruktorów w komórce organizacyjnej BOR właściwej do spraw szkolenia;
- naruszano zasady i tryb postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych w latach 2003 – 2005 podczas dokonywania zakupów przez komórkę BOR właściwą do spraw transportu oraz zakupów urządzeń techniki specjalnej;
- ekwiwalent pieniężny w zamian za rezygnację z lokalu mieszkalnego w latach 2002 – 2005 wypłacano z naruszeniem przepisów określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 czerwca 2002 r. w sprawie ekwiwalentu pieniężnego w zamian za rezygnację z lokalu mieszkalnego dla funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu;
- z naruszeniem obowiązujących przepisów wypłacano w roku 2005 równoważnik pieniężny na pokrycie kosztów szycia umundurowania funkcjonariuszy;
- z naruszeniem obowiązujących przepisów przetwarzano dane osobowe w obiektach ochraniających przez Biuro Ochrony Rządu.

Zalecenia zawarte w protokołach kontroli zostały zrealizowane, bądź są w trakcie realizacji. Należy jednak stwierdzić, że szefowie kontrolowanych komórek organizacyjnych nie zawsze informowali zarządzającego kontrole w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli o sposobie wykorzystania uwag, wykonania wniosków oraz podjętych działaniach.

W wyniku przeprowadzonych w 2006 r. kontroli w BOR wszczęto siedem postępowań dyscyplinarnych i zarzucono funkcjonariuszom niedopełnienie obowiązków służbowych.

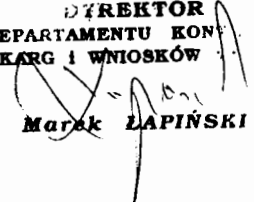
W 2006 r. nie kierowano zawiadomień do prokuratury o popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia. Nie wysłano również zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

XIV. WNIOSKI

1. W przypadku podjęcia zapowiadanej przez Ministerstwo Finansów inicjatywy ustawodawczej w zakresie uregulowania ustawowego problematyki kontroli i audytu wewnętrznego w sektorze publicznym, Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA będzie aktywnie uczestniczył w przygotowaniu projektu ustawy.
2. Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA dokończy działania, związane z wydaniem przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zarządzenia w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organy i jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez Ministra SWiA, które zastąpi dotychczas obowiązujące Zarządzenie nr 7 z dnia 29 marca 2001 r., zmienione Zarządzeniem Nr 9 MSWiA z 27 maja 2002 r.

3. Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA będzie współpracował z komórkami kontroli organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra SWiA w zakresie szkolenia pracowników w celu podniesienia jakości kontroli oraz ujednolicenia zasad i trybu ich przeprowadzania zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi w nowym Zarządzeniu. Podjęte zostaną również działania, zmierzające do ujednolicenia oraz opracowania standardów systemu szkolenia pracowników komórek kontroli instytucjonalnej organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra SWiA.
4. Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA we współpracy z komórkami kontroli organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra MSWiA będzie prowadził prace nad przygotowaniem projektu bazy gromadzącej dane o kontrolach przeprowadzanych w resorcie, w tym o stwierdzonych nieprawidłowościach, sformułowanych wnioskach i realizacji tych wniosków. Utworzony „System ewidencji kontroli, skarg i wniosków” pełnić będzie istotną funkcję w procesie administracji i zarządzania procesami kontroli oraz umożliwi analizę informacji, dotyczących przebiegu oraz efektów kontroli.
5. Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA podejmie działania w celu nawiązania współpracy z komórkami kontroli w urzędach wojewódzkich, zmierzającej do lepszego wzajemnego wykorzystania wyników przeprowadzanych kontroli, ewentualnie współpracy przy organizowaniu szkoleń, dotyczących metod kontroli.

3. Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA będzie współpracował z komórkami kontroli organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra SWiA w zakresie szkolenia pracowników w celu podniesienia jakości kontroli oraz ujednolicenia zasad i trybu ich przeprowadzania zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi w nowym Zarządzeniu. Podjęte zostaną również działania, zmierzające do ujednolicenia oraz opracowania standardów systemu szkolenia pracowników komórek kontroli instytucjonalnej organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra SWiA.
4. Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA we współpracy z komórkami kontroli organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra MSWiA będzie prowadził prace nad przygotowaniem projektu bazy gromadzącej dane o kontrolach przeprowadzanych w resorcie, w tym o stwierdzonych nieprawidłowościach, sformułowanych wnioskach i realizacji tych wniosków. Utworzony „System ewidencji kontroli, skarg i wniosków” pełnić będzie istotną funkcję w procesie administracji i zarządzania procesami kontroli oraz umożliwi analizę informacji, dotyczących przebiegu oraz efektów kontroli.
5. Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA podejmie działania w celu nawiązania współpracy z komórkami kontroli w urzędach wojewódzkich, zmierzającej do lepszego wzajemnego wykorzystania wyników przeprowadzanych kontroli, ewentualnie współpracy przy organizowaniu szkoleń, dotyczących metod kontroli.

DYREKTOR
DEPARTAMENTU KONTROLI
SKARG I WNIOSKÓW

Marek ŁAPIŃSKI